CatalunyA

> Òrgan d'expressió de la CGT de Catalunya · 8a. època · Setembre 2015 · núm. 175 · 0,50 euros www.cgtcatalunya.cat

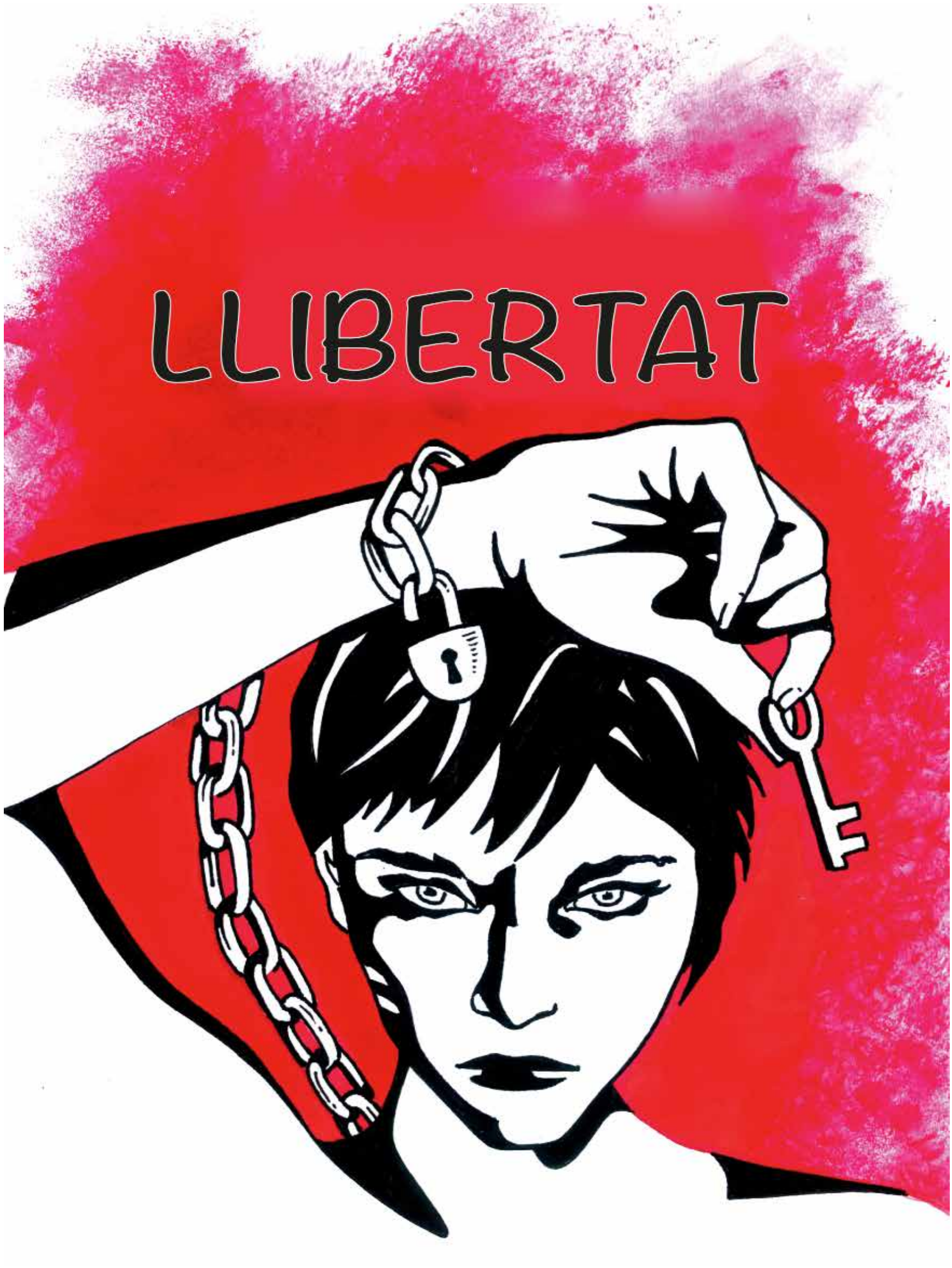

Dipòsit legal: B 36.887-1992

Editorial

Les urnes no ens faran lliures

Des de la CGT de Catalunya seguim reiterant el nostre compromís amb la plena llibertat dels pobles. La del poble català i la de la resta dels pobles del món i ens refermem en la nostra convicció de què la llibertat d'un poble, de tots els pobles, només s'aconsegueix si les persones que el conformen són lliures. Lliures de qualsevol forma d'opressió i explotació. La llibertat individual i col·lectiva passa per cercar formes d'autogestió de la realitat: de la producció i del conjunt de l'economia, de les relacions socials, de les formes de participació política, de la presa de decisions, de la cultura, de l'oci, etc.

Parlar de la plena llibertat del poble català implica parlar de trencar les diferents formes d'explotació i opressió que patim. Com a organització anarcosindicalista ho hem dit i ho seguim dient, el poble català mereixem exercir lliurement el nostre dret a l'autodeterminació. Autodeterminació que entenem com la capacitat per decidir lliurement el nostre futur, amb independència de qualsevol estructura estatal imposada per la força, tan interna com externa. Llibertat de cada poble per a decidir per sí mateix i sense altres pressupostos que els de la nostra pròpia voluntat i sense altres condicionaments ni imposicions.

Aquest 27 de setembre un nou procés electoral portarà a l'elecció del nou parlament autonòmic de Catalunya. Ja fa mesos que sentim a dir que aquestes eleccions han de ser la porta a la llibertat d'aquella part del nostre poble que vivim en el territori que l'ordenament jurídic i administratiu avui vigent defineix com la 'comunitat autònoma de Catalunya'. Un nou procés electoral on, sota noves o velles caretes, s'hi presenta una bona part de la classe política que ens porta governant des de fa dècades, la qual ha tolerat la corrupció sistèmica durant tot aquest temps. Els mateixos que han incentivat repagaments de serveis públics, les externalitzacions i han privatitzat la sanitat, els transports, els serveis socials, l'energia i l'educació. Els mateixos i mateixes que han aprovat reformes laborals i mesures de control de la despesa pública imposades per la UE, que han promogut requalificacions urbanístiques, normatives restrictives sobre l'espai públic, nous codis penals i polítiques migratòries vulneradores de drets, tot prioritzant el pagament del deute il·legítim per sobre dels serveis públics.

Més enllà de si seguim confiant en unes o altres opcions electorals, des de la CGT de Catalunya volem deixar ben clar que la revolució social que volem i promovem no la farem a través de les urnes. Que l'emancipació individual i col·lectiva, com a persones i com a poble, passa per la nostra capacitat d'associació, de conformar subjectes col·lectius i d'emprendre l'acció directa davant del capital i els seus representants. Als carrers i als centres de treball, practicant el suport mutu. A curt i a llarg termini. Subvertint les actuals relacions de poder i d'opressió, i atrevint-nos a construir el nou món que portem als nostres cors. Tal i com diuen els nostres acords, pels territoris que formen part de la comunitat cultural que és la nació catalana, i pel conjunt del planeta. I no deixarem que l'electoralisme ens distregui un sol instant d'aquest objectiu.

"Al Kurdistan es vol crear un model social més just i igualitari on les decisions es prenguin des de baix"
Massoud Sharifi Dryaz, sociòleg kurd

IDREN

ON ENS TROBEM?

SECRETARIAT PERMANENT DEL COMITÈ CONFEDERAL DE LA CGT DE CATALUNYA

Via Laietana, 18, 9è - 08003 Barcelona - spccc@cgt.es Tel. 933103362. Fax 933107110

FEDERACIONS SECTORIALS

- Federació Metal·lúrgica de Catalunya (FEMEC)
- Federació de Banca, Borsa, Estalvi i Entitats de Crèdit
- Federació Catalana d'Indústries Químiques (FECIQ)
- Federació de Sanitat
- Federació d'Ensenyament de Catalunya (FEC)
- Federació d'Administració Pública (FAPC)

Via Laietana 18, 9è - 08003 Bcn Tel. 933103362. Fax 933107110

FEDERACIONS COMARCALS

Anoia
Carrer Clavells 11 - 08700 Igualada
Tel./fax 938042985 · cgtanoia@yahoo.es

Baix Camp/Priorat
Raval de Sta. Anna 13, 2n, 43201 Reus
baixc-p@cgtcatalunya.cat
Tel. 977340883. Fax 977128041

Baix Llobregat
Cra. Esplugues, 46 - 08940 Cornellà - cgtbaixll@cgtcatalunya.cat
Tel. 933779163. Fax 933777551

Comerç, 5. 08840 Viladecans
cgt.viladecans@yahoo.es
Tel./fax 93 659 08 14

Baix Penedès
Nord, 11-13, 3r, 43700 El Vendrell
Tel. i fax 977660932
cgt.baix.penedes@gmail.com

Barcelonès Nord
Alfons XII, 109. 08912 Badalona
cgt_bn@yahoo.es, tel. i fax 933831803

Garraf-Penedès
Lepant, 23, baixos. 08800 Vilanova i la Geltrú - cgtvng@cgtcatalunya.cat
Tel. i fax 938934261

Maresme
Unió 38 baixos, 08302 Mataró - maresme.cgt@gmail.com
Tel. i fax 937908261

Vallès Oriental
Francesc Macià, 51 08100 Mollet - cgt_mollet@hotmail.com
Tel. 935931545. Fax 935793173

FEDERACIONS INTERCOMARCALS

Girona
Av. Sant Narcís 28, ent. 2a 17005 Girona
cgt_gir@cgtcatalunya.cat
Tel. 972231034. Fax 972231219

Ponent
Av. Catalunya, 2, 8è 25002 Lleida - lleida@cgtcatalunya.cat
Tel. 973275357. Fax 973271630

Camp de Tarragona
Plaça Imperial Tarraco, núm. 1 Edifici 2, 3a Planta, 43005 Tarragona
cgttarragona@cgt.es
Tel. 977242580 i fax 977241528

FEDERACIONS LOCALS

Barcelona
Via Laietana, 18, 9è - 08003 Barcelona
flbcn@cgtbarcelona.org
Tel. 933103362. Fax 933107080

Berga
Balç 4, 08600
sad@cgtberga.org Tel. 938216747

Manresa
Circumval·lació 77, 2n - 08240 Manresa
manre@cgtcatalunya.cat
Tel. 938747260. Fax 938747559

Rubí
Colom, 3-5, 08191 Rubí, flcgt_rubi@hotmail.com Tel. i fax 93 588 17 96

Sabadell
Rosellò 10, 08207 Sabadell - cgtsabadell@hotmail.com Tel. i fax 93 745 01 97

Terrassa
Ramon Llull, 130-136, 08224 Terrassa - cgtterrassafl@gmail.com
Tel. 93 788 79 47. Fax 93 789 45 04

Castellar del Vallès
Pedrissos, 9 bis, 08211 Castellar del Vallès
cgt.castellar-v@terra.es, Tel./fax 93 714 21 21

Sallent
Clos, 5, 08650 Sallent
sallent@cgtcatalunya.cat
Tel. 93 837 07 24. Fax 93 820 63 61

Tàrrega
Plaça dels Àlbers 10, 2n, 25300, Tàrrega

Viladecans
C/ Sant Marià 72, 08840 Viladecans
fl.viladecans@cgtcatalunya.cat
Telf. 93 6590814 - 610072649

Edició del **Col·lectiu La Tramuntana:** Joan Rosich, Pau Juvillà, Joan Anton T, Jose Cabrejas, Dídac Salau, Josep Estivilli, Xavi Roijals, Jordi Martí, Josep Torres, Txema Bofill, Paco Martín, Moisès Rial. Col·laboradors: Pepe Berlanga, Bernat Muniesa, Artur Sardà, Alba Cañellas, Toni Álvarez, Pep Cara, Ferran Aisa, Miquel-Dídac Piñero, Jaume Fortuño, Carlús Jové, Agurrelj, Joan Canyelles Amengual, Emili Cortavitarte, Antonio Gascón, Agustin Guillamón, L'amo en Pep des Vivero i les federacions i seccions sindicals de CGT. Tirada: 13.000 exemplars.

Redacció i subscripcions a Catalunya: Raval Sta. Anna, 13, 2n. 43201 Reus. Tel. (dimecres tarda) 977340883. Col·laboracions: catalunyacgt@cgtcatalunya.cat, com-cgt-cat@cgtcatalunya.cat

Web revista: www.revistacatalunya.cat

No compartim necessàriament les opinions signades de col·laboradores i col·laboradors.

D'acord amb la Llei Orgànica 15/1999 de Protecció de Dades de caràcter personal la CGT informa: a) Les dades personals, nom i adreça dels subscriptors i subscriptores són incorporades a un fitxer automatitzat degudament notificat davant l'Agència de Protecció de Dades, el titular del qual és el Secretariat Permanent de la CGT de Catalunya i la seva única finalitat és l'enviament d'aquesta publicació. b) Aquesta base de dades està sotmesa a les mesures de seguretat necessàries per tal de garantir la seguretat i confidencialitat en el tractament de les dades de caràcter personal. c) Tot/a subscriptor/a podrà exercir el seus drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició al tractament de les seves dades personals mitjançant comunicació remesa al Secretariat Permanent de la CGT de Catalunya, al correu electrònic s-org@cgtcatalunya.cat o bé a Via Laietana 18, 9è de Barcelona.

Tots els continguts d'aquesta revista estan sota una llicència "Creative Commons Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 2.5 Espanya"
Sou lliure de: copiar, distribuir i comunicar públicament l'obra amb les condicions següents:
- Reconeixement. Heu de reconèixer els crèdits de l'obra de la manera especificada per l'autor o el llicenciador.
- No comercial. No podeu utilitzar aquesta obra per a finalitats comercials.
- Sense obres derivades. No podeu alterar, transformar o generar una obra derivada d'aquesta obra.

Quan reutilitzeu o distribuïu l'obra, heu de deixar ben clar els termes de la llicència de l'obra. Alguna d'aquestes condicions pot no aplicar-se si obteniu el permís del titular dels drets d'autor. Els drets derivats d'usos legítims o altres limitacions reconegudes per llei no queden afectats per l'anterior.

Més informació a http://cat.creativecommons.org/

Tema del mes

L'anarquia funciona. Entrevista a Peter Gelderloos

Josep Estivill

- Quina diferència hi ha entre anarquia i anarquisme?

L'anarquia és una situació social -des de un esclat o ruptura amb l'ordre establert, fins a una comunitat, una societat o tot un mon-sistema, en el sentit utilitzat per Wallerstein- caracteritzada per l'autoorganització, la reciprocitat, el rebuig a la coacció i l'absència d'estructures estatals i jeràrquiques. Els éssers humans vam evolucionar en l'anarquia i l'anarquia defineix la gran majoria de la nostra existència. Encara queden unes poques societats que viuen en anarquia, però són força assetjades, donat que l'Estat i, sobre tot, l'Estat capitalista, no tolera qualsevol autonomia.

L'anarquia no és una fase anterior a l'Estat. L'evolució no és progressiva. L'idea de progrés, compartida tant pels marxistes com pels capitalistes (i, per tant, molt estesa dins de l'acadèmia i universal en la premsa) és un mite per justificar l'eliminació despietada de tot allò que impedeix el desenvolupament del poder. Existeixen moltes societats que van viure sota un Estat, van permetre la politogènesi, o sigui, la creació d'un Estat, van rebel·lar-se i van tornar a viure en l'anarquia. Existeixen societats post-Estat i m'imagino que l'anarquia post-Estat és més intel·ligent, més formada, que l'anarquia pre-Estat. No tota anarquia és igual. De fet, l'anarquia no pot permetre l'homogeneïtzació cultural, que és inevitable sota un Estat.

L'anarquisme, a diferència, és una aglomeració de corrents filosòfics, moviments socials, pràctiques de lluita, idearis revolucionaris i històries col·lectives. Va sorgir en un moment determinat a l'Europa del segle XIX, tot i que tenien molts referents en els poetes romàntics, les comunes camperoles, els heretges religiosos i els rebels populars de segles anteriors. Té influències de l'organització sindical i tàctiques de lluita dels treballadors industrials, de la intuïció i pràctiques comunals dels camperols, de la cultura encara més comunal i recíproca de diverses societats indígenes (per exemple, a Mèxic a l'època de Magón), de l'ideari de llibertat absoluta i l'antimilitarisme dels individualistes i, més recentment, de les ales radicals del feminisme i de l'ecologisme, que han desafiat l'anarquisme a abandonar totalment la idea liberal de la llibertat, que només pertany a l'home blanc en un context d'alienació.

L'anarquisme també ha evolucionat en les lluites anticolonials i anticapitalistes a Japó, la Xina, Nigèria, Líban, els Caucus, Cuba, Sudamèrica i altres indrets. No obstant, seria eurocèntric aplicar l'etiqueta d'anarquista a moviments i persones que mai no van identificar-se així; per tant, parlem d'anarquisme i d'anarquia. A més a més, una societat indígena que encara nodreix una memòria històrica de la seva existència comunal i antiautoritària, abans de la colonització, no té necessitat de l'anarquisme. No podem anar de superiors i pensar que nosaltres vam descobrir la roda. D'altra banda, l'anarquisme pot oferir una experiència estesa de combat contra molts tipus d'Estat—i, per tant, el coneixement de la naturalesa opressiva de tot Estat (que podria servir, per exemple, contra el capitalisme indigenista i la institucionalització cínica del govern d'Evo Morales a Bolívia).

- Quines són les experiències documentades més antigues d'anarquia?

L'Estat té una història d'uns vuit mil anys, encara que existeixen molt pocs Estats que perduressin més enllà d'unes segles. L'anarquia és tan antiga com la nostra espècie; no obstant, l'anarquia va canviar molt a les societats que patien veïns estatals. Mai hi ha pau pels veïns d'un Estat. Havien de desenvolupar mitjans d'autodefensa social per preservar la seva autonomia i llibertat. Per tant, societats anàrquiques post-Estat o que tenien contacte amb algun Estat eren més pronunciadament antiautoritàries que les societats anàrquiques que mai coneixien Estats.

Per exemple, les societats d'Austràlia, avanç de la seva colonització (i en molts casos, exterminació), solien ser patriarcals, tot i no tenir cap Estat ni jerarquia econòmica. Al contrari, els Mbuti, del bosc Ituri a Àfrica central, tenen tradicions que serveixen per dissoldre el poder contínuament, per atacar els individus autoritaris i per esborrar les jerarquies emergents basades en l'edat o el gènere. Els Mbuti existeixen com a mínim des dels temps de l'imperi romà, els quals van escriure sobre ells. O sigui, han sabut sobreviure millor que qualsevol Estat que existeixi avui dia. Actualment, estan en greu perill d'extinció—és a dir, estan patint el genocidi—gràcies a la mineria de coltan, una substància imprescindible perquè la gent a Occident puguem comprar nous mòbils, twittejar una infinitat de estupideses, i convèncer-nos que la revolució no seria possible sense les mal denominades xarxes socials, com si mai abans hagués ocorregut una insurrecció o una mobilització social.

També es podia parlar dels pobles indígenes del Mississippí i Ohio, a Nordamèrica, o els de Tiwanaku als Andes o els pobles de l'Amazones, que van tenir un Estat i el van enderrocar per viure en llibertat durant segles (i, en l'últim cas, alguns encara gaudeixen de cert autonomia de l'autoritat estatal).

Al 983 a la vora del riu Spree, on avui dia es troba Berlin, els Wenden van sublevar-se contra l'església i els nobles. Els van fer fora i van viure sense Estat durant una segle i mig. Roma havia d'organitzar una croada per tornar a sotmetre'ls a l'autoritat estatal. Hi ha milers d'exemples així. No els ensenyen perquè un objectiu de l'educació institucional és adoctrinar-nos en la mitologia oficial, segons la qual l'Estat és imprescindible.

Parlant d'educació, un dels pioners en fomentar l'educació pública que tant reclamen fou el canceller Bismarck de Prússia. El seu objectiu, que va aconseguir de sobres, era de convertir Alemanya d'una colla de principats i províncies enfrontades en una nació formada, capacitada, patriota i bèl·lica, capaç de colonitzar altres països (la cimera europea per dividir Àfrica com si fos un pastís, de fet, era la Conferència de Berlín) i d'amenaçar tot un continent.

- A propòsit del colonialisme imperialista dels Estats, és possible viure, però, sense les guerres?

I tant! Una majoria de societats humanes han conegut la guerra, però existeixen molts exemples de societats que només lluitaven en guerres defensives—en casos d'invasió o colonització— o societats que preferien fugir de les seves terres nadals en lloc de participar en una guerra. També hi ha pobles insulars que mai no coneixien la guerra.

I la guerra entre pobles anàrquics no era com la guerra estatal. En general, era una forma de competència o conflicte lleu amb l'objectiu de guanyar prestigi o furtar uns bens. En molts casos era un tipus de esport ritualitzat i violent que es jugava per relaxar els conflictes entre pobles. Tenim, per exemple, descripcions de dos «exèrcits» que queden en un terreny acordat i una persona d'una banda tira una llança i tothom mira si toca a algú o no. Després, ho fa un de l'altra banda. Quan algú es fa mal, van cap a casa. A vegades hi havia morts.

L'Estat, pel contrari, és una organització bèl·lica. Lluita guerres per conquerir territoris, per capturar esclaus, per exterminar els seus enemics. L'existència d'un Estat també constitueix una guerra social contra els seus súbdits. Originàriament, els súbdits d'un Estat solien ser capturats per ell en un acte de guerra. Nosaltres, els «ciutadans», som botí de guerra.

Existeixen estats com Suïssa que s'auto-adulen per ser pacífics, però els estats neutrals financen guerres.

Únicament sense l'Estat, tindríem la possibilitat de viure sense guerres. El que no funciona és el pacifisme. El pacifisme mai no ha aconseguit

"Tierra y Libertad" d'Idelfonso Carrara (c. 1930), mostrant els magonistes liderats per Ricardo Flores Magón fent front al govern de Porfirio Díaz. Wikimedia Commons.

Els Mbuti amb l'exploradora Osa Johnson (1930). Wikimedia Commons.

L'anarquia funciona. Entrevista a Peter Gelderloos

Jacques Callot: "Les misères de la guerre" (1632). Wikimedia Commons.

parar el militarisme de l'Estat. Al Vietnam, el govern nordamericà no va recular fins a que els seus soldats començaven a matar els oficials. El moviment anarquista a Holanda, després de la I Guerra Mundial, va confondre l'antimilitarisme amb el pacifisme, i eren totalment incapaços de prevenir la II Guerra Mundial. És pitjor, es van pacificar totalment, amb el resultat que l'any 1936, en general, els companys holandesos no van recolzar la banda antifeixista. És tota una tragèdia perquè Holanda era un dels pocs països de l'època en que els anarquistes i comunistes dissidents eren més potents que els leninistes i, per tant, la seva solidaritat s'hauria destinat als que realment volien una revolució i no als cínics estalinistes que col·laboraven amb la burgesia, controlaven les Brigades Internacionals i jugaven a la realpolitik.

- Continuem parlant de les forces de repressió amb què compta un Estat, és inevitable l'existència de la policia?

Si vivim sota un Estat, dins d'una societat basada en l'explotació com és el capitalisme: és clar que la policia és imprescindible. Però per gestionar conflictes socials o per protegir-nos, la policia no constitueix una eina sinó un obstacle. La policia ens agredeix de forma sistemàtica, sobre tot a les persones no blanques, als immigrants, a les persones trans i a les persones que viuen al carrer. Protegeix la propietat privada, les institucions estatals i les desigualtats. Juntament amb els jutjats, monopolitzen la resolució dels conflictes, conflictes que són nostres. Sense enfrontar-nos amb els nostres conflictes, com podríem madurar com a persones, com podríem experimentar la llibertat? És impossible. Responen els conflictes amb el càstig, per assegurar que el patiment social no se superi sinó que es reprodueixi. No permeten que les persones desenvolupem pràctiques d'autodefensa col·lectiva.

Però tenim exemples. A la revolta d'Oaxaca, el 2006, van fer fora la policia de la ciutat i de tot l'estat. Van organitzar patrulles no armades, rotatives i sense privilegis, per vigilar contra incendis, furts (estem parlant de furts a cases humils, no contra els rics) i agressions, amb la idea de cridar a una resposta veïnal en el cas d'una emergència o agressió. En general fou la policia la responsable de les agressions o els matons còmplices de la policia.

Al barri autogestionat de Copenhagen, Christiania, la policia no ha sigut benvinguda durant la majoria dels seus quaranta anys d'okupació. Mitjançant l'autodefensa col·lectiva, van fer fora una banda violenta de narcotraficants que volia aprofitar l'absència de policia i també van parar diversos intents de la mateixa policia per introduir drogues addictives.

També a Atenes, en moments de força lluita, la policia ha estat implicada en el comerç de drogues addictives com l'heroïna, per tal de destrossar el teixit social. El barri d'Exarcheia en particular, un barri

Ramon Casas: "La càrrega" (1910). Wikimedia Commons

cèntric i proletari amb una forta presència anarquista, els veïns tenen dècades d'història fent fora la policia, fent front al narcotràfic i practicant l'autodefensa col·lectiva.

- És possible viure sense els salaris i sense els diners?

I és clar que és possible. Actualment, sota tots els xantatges del capitalisme, és força difícil. Tampoc té sentit difondre una estratègia basada en l'evasió mentre el planeta sencer se'n va a la merda. Però sí, un mon sense diners no és només factible, sinó desitjable. Els salaris són una eina d'alienació: posar a totes les coses un valor quantitatiu per possibilitar l'explotació i l'acumulació.

La mercaderia fonamental és la terra. Històricament, quan es parlava de propietat, es referia a la terra. Si la terra és alienable, és a dir, si està permès vendre-la i comprar-la, les persones mateixes també són alienables. Et poden separar dels teus mitjans de supervivència, et poden trencar els teus vincles i lligams amb el lloc d'origen i, per tant, amb la teva cultura, la teva història, la teva comunitat. Et poden destrossar el teu vincle amb la natura. A més a més, els que compren i venen poden acumular moltíssima més riquesa de la que poden utilitzar ells mateixos. Per tant, el valor ha de ser quantitatiu, abstracte, per permetre'ls especular i generar sumes immundes.

Si la terra és inalienable, amb l'existència d'un Estat encara és possible l'explotació: podria haver una casta que no hagués de treballar, però els límits a l'explotació són molt més baixos.

A la Revolució Francesa, hi havia un important conflicte entre els camperols i les proles urbanes; d'una banda, i els propietaris, tant burgesos com nobles progressistes a l'altra. L'imaginari dels camperols es basava en la comuna. Tot per tothom. Dins de la comuna, no són necessaris els diners, la gent és autosuficient, tothom té accés a la supervivència, lliure dels xantatges del treball assalariat i, per tant, el principi d'intercanvi és la reciprocitat. Pel contrari, els privilegiats, que eren els defensors de la democràcia, estaven a favor de la propietat: «tota propietat és sagrada», com van proclamar

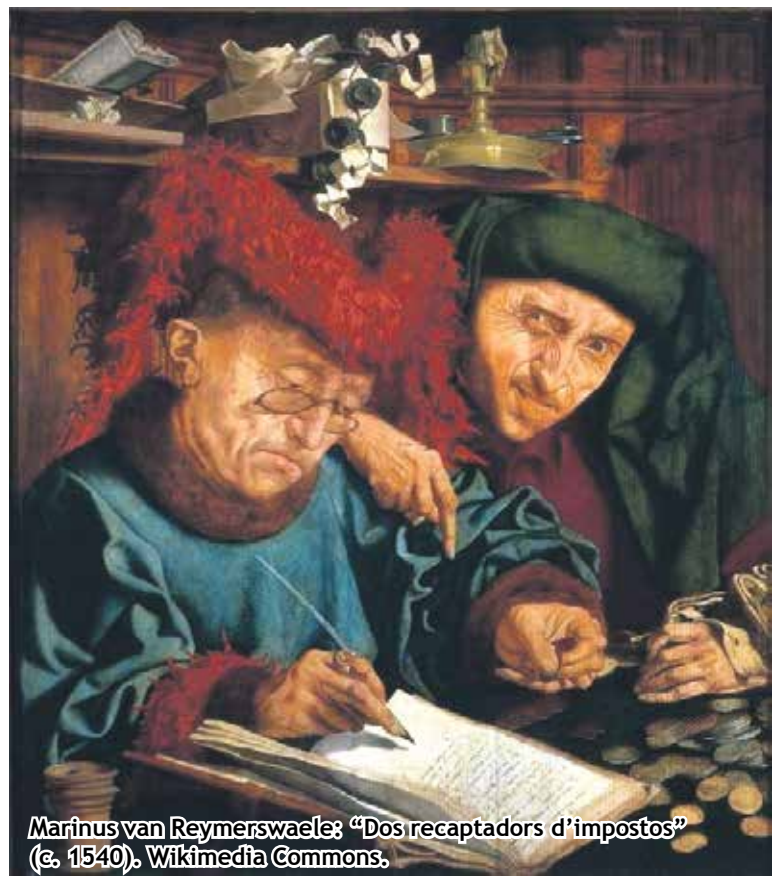
Marinus van Reymerswaele: "Dos recaptadors d'impostos" (c. 1540). Wikimedia Commons.

a la famosa assemblea del 4 d'agost de 1789. Mitjançant l'acció directa, els camperols ocuparen i aprofitaren comunalment la terra i negaren els privilegis feudals mentre que els burgesos s'uniren per organitzar la seva Guàrdia Nacional i exterminar els suposats «bandits». No lluitaven contra el rei, majoritàriament, sinó contra el mitificat «poble.» I van guanyar i d'allò va sorgir la democràcia. Una història semblant va passar a la «Revolució Americana».

Una alternativa a l'economia monetaritzada és l'economia de regal, en que tot allò que no necessites, ho regales, sense mantenir els comptes. La riquesa, en aquell paradigma, no es mesura mitjançant l'acumulació de valor abstracte, sinó mitjançant les relacions qualitatives. Com més regales, més connectat estàs amb la supervivència de les altres persones i més ric ets. Té sentit perquè cap persona sola pot ser autosuficient. Diàriament, quan engeguem una activitat creativa o reproductiva, des de la caça a la fabricació d'una eina o una feina en un taller, produïm més del que podem utilitzar. En comptes de deixar que es podreixi o rovelli el que hem fet, ho compartim. I diàriament, gaudim dels regals dels altres.

En una societat basada en la desconfiança, el desconeixement i l'alienació, no pot funcionar una economia de regal (tot i que cadascú participa en economies de regal, sense adonar-se'n, amb els amics i els familiars, sense passar factura, sinó regalant). Han de canviar les relacions entre les persones per poder engegar una economia de regal i s'ha d'engegar una economia de regal per poder canviar les relacions entre les persones, donat que les relacions no són abstraccions sinó vincles vius que es sostenen en les nostres formes de supervivència. Han de ser processos paral·lels.

No és impossible en un món complex amb alta població. L'escala sempre és una elecció política, encara que nosaltres mai no vam participar en la presa de la decisió. Cent milions de persones no poden participar en un mateix procés assembleari ni generar la confiança necessària per una economia de regal, però no hi ha cap justificació per a la seva massificació, la qual serveix únicament als interessos del poder. Els cent milions de persones poden ser organitzades a escala petita, en grups de cent o mil. Compleixen la majoria de les seves necessitats mitjançant una relació directa amb la terra i per gestionar els processos i necessitats més complexes poden fer servir una mena de federalisme o coordinació descentralitzada. Existeixen centenars d'exemples de societats amb milions de persones que s'organitzaven a petit escala, sense diners i sense centralització i també exemples n'hi han de projectes d'infraestructura que estenien per tot un país, amb una gestió no estatal sinó descentralitzada. Però clar, mai ens ensenyen aquestes històries.

- Quina relació hem de tenir amb les noves tecnologies?

Jo crec que l'única posició coherent és la d'estar-hi en contra. Però per argumentar el perquè, primer hem d'entendre la diferència entre eina i tecnologia. Els apologistes de la tecnologia, en la meva experiència, són incapaços de justificar-se sense la demagògia i han confós molt el terreny discursiu.

La tecnologia, a diferencia d'una eina, és tot un complex social. Un mòbil, vist des de l'òptica tecnològica, no és únicament un petit aparell de plàstic, pantalla, bateria i semiconductors. És l'aparell, les torres transmissores, els satèl·lits, el com-

L'anarquia funciona. Entrevista a Peter Gelderloos

"Computopia", dins de la revista "Shōnen Sunday" (1969).

bustible pels satèl·lits, la mineria, la investigació científica, l'internet i totes les emissions d'efecte hivernador que provoca, els processos de nanotecnologia lligats amb el desenvolupament dels nous microxips; a més, totes les estructures d'administració pública i privada lligades amb la gestió de tot lo anterior (les grans empreses, les inversions i, per tant, la borsa, les subvencions i les regulacions estatals; els tractats de comerç, les guerres relacionades amb la mineria, els cossos policials que fan seguiment de les dades telefòniques). A banda, totes les relacions socials i canvis en la qualitat de vida lligades amb el conjunt (treball assalariat, propietat privada, problemes de salut provocats per la mineria, processos de fabricació, canvi climàcic o proximitat amb les torres, la vigilància policial absoluta, les relacions personals definides per la distància, la immediatesa i la superficialitat, l'obligació d'estar disponible i contactable a totes hores, la caducitat de la memòria i els altres processos de cognició superats per la presència d'un aparell que pot respondre a qualsevol pregunta, la incapacitat d'orientar-se o de fer servir d'un mapa...).

Igualment, un centre nuclear no és únicament un centre, encara que amb això ja n'hi hauria prou. També són les agències estatals amb poders d'excepció, el poder executiu de declarar tota una regió geogràfica com a zona sacrificada, les institucions i armaments militars que depenen de la producció nuclear, els centres comercials, indústries i zones residencials que depenen de l'electricitat produïda, etc.

Des d'un punt de vista anarquista, potser que el més important de tot això és que no és voluntari. Tot el procés és una imposició. Primer, ens venen els nous productes com una meravella, una cosa fantàstica que ens millorarà la vida o solucionarà els problemes provocats per la invenció anterior. Tots els "tecno-xaxis", dels quals n'hi ha uns quants a l'entorn llibertari, es deixen convèncer amb facilitat. Però després, contra els que ens hi resistim, s'inicien cada cop més formes de pressió, de càstig i de xantatge. Al final, hem d'acceptar tota una nova tecnologia i com les estructures socials lligades amb ella condicionen les nostres vides.

Als 90, els mòbils eren simplement una nova tecnologia, un producte "guai" que podries comprar tu també si volies ser modern, però que no era obligatori. Als 00, sense mòbil era més difícil mantenir amistats i no es podrien aconseguir molts "curros" si no el tenies. Ja fa uns anys, no tenir mòbil s'havia convertit en un indici sospitós que s'utilitzava en judicis. I en general no és possible aconseguir feina sense mòbil.

Ara, qui em dirà que el mòbil és un mer producte, una cosa que respon a la nostre voluntat? Qui em dirà que tot aquest procés no és autoritari?

Estem obligats a estar disponibles per les empreses totes les hores del dia, obligats a entregar totes les dades dels nostres desplaçaments i comunicacions a la policia i, a més a més, a portar amb nosaltres un micro que el poden encendre quan els vingui de gust i, encara millor, s'ha aconseguit tot això mitjançant estructures que són totalment compatibles amb la democràcia i que no constitueixen una gran despesa per a l'Estat sinó tot el contrari, fomenten l'activitat econòmica.

Si la societat et dóna dues opcions: A o A (més precisament en el cas de la tecnologia, A ara o A una mica més tard i amb certa sanció); no és legítima qualsevol opinió a favor d'A. Això és un principi fonamental de la llibertat de pensament.

Dins de la Unió Soviètica, opinar a favor del règim seria una farsa, perquè era l'única opinió que es podia expressar. Al contrari, des de fora podria ser legítim opinar que era millor que, per exemple, el règim nord-americà perquè a la URSS menys persones vivien sense sostre.

Nosaltres també vivim en un tipus de dictadura. És una dictadura amb un sistema polític democràtic, on convé molt amagar que la majoria de les decisions i els processos que afecten les nostres vides estan gestionats en altres àmbits. És la tecnologia mateixa que constitueix l'eix principal en la gestió de la nostra dictadura.

Si aconseguim abolir les actuals estructures de poder i portar els principis de l'autoorganització i la descentralització al nivell social i mundial, podríem tenir una altra conversa sobre la tecnologia, perquè tindrem una col·lecció d'eines puntualment separades del seu context tecnològic. Algunes no funcionaran sense una gestió estatal. Per les altres, hauríem de mirar quin és el seu cost social i ecològic i si valdria la pena organitzar el context tecnològic necessari per a què funcionin.

- Com podem viure al marge del capitalisme?

El capitalisme no permet un marge. L'única possibilitat és destruir-lo abans que no ens destrossi a nosaltres i al planeta sencer.

Per l'altra banda, el capitalisme no és omnipotent i sí que existeixen ombres on la vida no està organitzada segons les lògiques capitalistes (que no vol dir que siguin espais lliures del capitalisme; qualsevol espai no capitalista, al menys en aquest planeta, ha de ser una reacció al capitalisme, perquè avui dia els efectes d'aquell són planetaris).

Vull esmentar que encara existeix una economia de regal als espais més íntims de les nostres vides. L'hem de recuperar i fomentar. Hem de buscar solucions col·lectives pels problemes de la supervivència: com alimentar-nos, curar-nos, formar-nos i aconseguir habitatge, no a fora sinó en contra del capitalisme. Hem de recuperar coneixements artesanals, perquè la majoria de tasques laborals d'avui dia ens preparen per a un món fastigós. No ens fan més independents sinó tot el contrari.

Existeixen molts projectes creatius i projectes d'infraestructura de caire llibertari, però els hem de potenciar més. Això és l'argument més potent a favor de l'anarquia: que l'anarquia funciona. No convencerem moltes persones amb més propaganda, perquè ja estan bombardejades amb propaganda. No les convencerem amb el pacifisme, perquè la pau només sembla real a les persones que encara tenen vides còmodes. No les convencerem amb una organització gran, perquè la vida ja està totalment atomitzada. Doncs que estarem organitzant?

Hem de lluitar per defensar-nos als llocs on ja estiguem —el barri, l'escola, la feina—, si valorem que ens serveixen per a alguna cosa, si tenen algun element que valgui la pena defensar. I no és el cas, ni amb tots els barris i segurament ni amb totes les feines. En quant a l'educació, en el meu cas no vaig veure res a la universitat digne de defensar, però això és una valoració que ha de fer cadascú.

Però mentre ens comprometrem amb les lluites defensives, no podem oblidar que habitem una societat-presó. Tot això està construït amb dos objectius: controlar-nos i explotar-nos. La sanitat pública i l'educació pública no són nostres. Flipo quan la gent diu això. Són de l'Estat i qualsevol coneixement de la seva història i la seva funció ho mostra. Només mitjançant l'amnèsia històrica es pot pensar que són nostres. Són millors que res? En molts casos sí. Però no podem gastar les vides lluitant per defensar coses que potser que són una mica millor que res. Hem de fer un esforç per participar dels projectes autogestionats que ja existeixen, per crear-ne de nous i per lligar-los tots, sempre de forma descentralitzada i no burocràtica. I hem de recolzar les lluites que pretenen destruir l'Estat, perquè l'Estat no permet qualsevol autonomia, a llarg termini, i els projectes que tracten de sostenir vides lliures i dignes s'hauran de defensar.

És més, els aspectes destructius de la lluita, allò que avui dia la policia i la premsa etiqueta de terrorisme, encara que no es tracta de violència indiscriminada contra persones, com la que fa servir l'Estat sistemàticament, donen un altre sentit a les accions creatives. Cap projecte alliberador es pot defensar. El capitalisme es capaç de convertir qualsevol projecte productiu en un negoci alternatiu. Només lligats amb els aspectes destructius de la lluita, tindrà la força simbòlica per senyalar un altre món.

La lògica de la mercaderia és molt difícil d'evadir. Si vols fer un forn per alimentar els companys, els amics i els veïns tindràs dispeses. La via normal és la de vendre el pa per cobrir les despeses. El capitalisme t'ofereix una mètrica per mesurar la factibilitat del teu projecte i un mitjà per sostenir-lo. Però a la vegada, ha infiltrat la seva lògica, i el teu projecte respondrà cada cop més a les necessitats del capital. Si tens una altra visió pel teu forn, la d'alimentar les persones en lluita, mesures l'èxit no en monedes sinó en relacions solidàries. Regales pans a persones que estan lluitant en altres àmbits i així tindràs una visió més global de la lluita. I quan necessites diners per a una despesa ineludible, o quan necessites d'una defensiva col·lectiva perquè l'Estat vol precintar el teu projecte per no complir amb les normes, pots esperar una resposta solidària.

No es pot abolir el capitalisme amb nous polítics, perquè el poder dels polítics es basa en l'alienació social i en l'acumulació capitalista. Les jerarquies polítiques i econòmiques són lligades. Una no pot abolir l'altra.

No es pot abolir el capitalisme amb un contrapoder, perquè el capitalisme no s'adhereix a una banda, un sector o una classe. És una lògica universal que no entén els conceptes de lleialtat o traïció. Segueix el poder i qualsevol poder centralitzat, encara que sorgeix de les bases, ha de finançar-se. El capitalisme sempre sap aparèixer on pot complir les seves funcions.

No es pot abolir el capitalisme amb alternatives. Fa segles, tot era una alternativa. Avui dia el capitalisme és universal precisament per saber absorbir o suprimir les alternatives.

Per abolir el capitalisme, hem de posar l'anarquia en la pràctica ja, segon les nostres necessitats i les nostres possibilitats, i negar amb contundència l'exercici d'autoritat sobre les nostres vides. Els processos de crear un nou món i destruir l'actual han de ser simultanis.

** Peter Gelderloos és un activista anarquista nord-americà autor del llibre "La Anarquia funciona".*

La piràmide del sistema capitalista (1911). Wikimedia Commons.

Treball - Economia

La doble batalla dels conflictes laborals: La furgoneta.

Òscar Murciano, afiliat al sindicat de Banca de CGT Barcelona

–“Vosaltres els de CGT sempre feu el mateix, la furgoneta”

+¿¿¿???

-“Sí home, quan hi ha un ERO us poseu als seients del davant de la furgoneta amb els altres sindicats per ‘la unitat sindical’, tot i saber que tard o d’hora traïran a la plantilla. I tot just quan el desastre és inminent i la furgoneta està a punt de caure pel precipici, salteu en marxa i els assenyaleu dient ‘Venuts, venuts, venuts!’

Vaig tenir aquesta conversa fa uns deu anys i em va fer certa gràcia la metàfora, tot i ser clarament esbiaixada. En el traç gruixut es defineix a vegades les principals característiques d’una realitat; però en aquest cas no en el sentit que insinuava el company. Si tan fàcil fós evitar el treball conscient del sindicalisme col·laboracionista contra les respostes contundents de les plantilles davant d’una agressió, no estaríem on estem.

No es tracta de convocar una assemblea el primer dia d’un ERO i dir ‘la CGT no reconeix aquesta colla de lladres i creu que hem d’anar a la vaga indefinida des d’avui mateix’ doncs, malauradament, la por i els dubtes són llavors molt fàcils de regar perque creixin i ens deixin paralitzats.

Dintre o fora de la furgoneta, i especialment en moments difícils, el que ens trobem sovint com a CGT és una batalla en dos fronts d’un mateix conflicte: En un està l’empresa o patronal i en l’altre el derrotisme i manipulació del sindicalisme vertical. Per a poder tenir mínimes opcions de victòria en una agressió com un ERO s’ha de guanyar en els dos combats de forma clara: Véncer a temps la domesticació pactista, per a poder realitzar una mobilització que, d’una banda faci un mal a l’empresa superior a les seves expectatives, i de l’altra, faci irrellevant o molt complicat pels sindicats institucionals signar la seva (nostra) capitulació. I llavors, seure a la taula.

Amb l’exemple de la furgoneta el company només estava descrivint els casos on no hem estat capaços de fer enrera la perversa influència del sindicalisme majoritari sobre les treballadores. I és que no és gens fàcil. Tenim exemples de que és possible però el fet de que els tinguem presents des de fa anys evidencia el seu caràcter excepcional.

Ningú mossega la mà que l’alimenta

Fa poques setmanes s’ha signat un ERO de 1750 acomiadaments a INDRA. Un ERO escandalós, injust i injustificat realitzat per un directiu adicte a aquest tipus de procesos, Fernando Abril-Martorell. La secció de la CGT ha apostat des del primer dia per la mobilització i la vaga, i des del primer dia les federacions de CCOO, UGT i USO han actuat en sentit contrari sobre la plantilla per a fer-ho impossible, seguint l’habitual esquema de vendre primer esperança en les negociacions per després estendre el derrotisme i resignació al final del periode.

Aquestes accions de desmoralització o contenció es solen dirigir al grup dels indecisos o dubtosos, els que són més sensibles a la incertesa i claus per a que una vaga sigui massiva.

Quants diners s’han endut aquests sindicats com a ‘despesa jurídica del procediment’? Veurem alguna vegada aquestes factures? Una empresa que probablement assumirà una despesa mitjana de 50.000€ per acomiadat, pot assumir perfectament el 10% que alguns mitjans diuen és l’habitual. Només que fós l’1%, fem càlculs del que suposa.

En un típic ERO les federacions de CCOO, UGT i USO intervenen de forma directa en el conflicte, guiant i tutelant el procès molt aprop, mentre els tres o quatre bufets jurídics que gestionen la majoria dels grans EROs van activant els resorts oficials i oficiosos que calguin per a cuinar un acuerdillo. En definitiva, assistim a un enorme paripé d’interesos on es trinxen plantilles i drets, mentre factures milionàries van amunt i avall.

No podem pretendre sortir a guanyar sense derrotar primer a qui saboteja la mobilització

Què pot fer l’anarcosindicalisme en un quadre així?

Aquesta dinàmica tòxica és, possiblement, un dels principals problemes per a que els i les treballadores poguem tenir opcions de victòria. És impossible realitzar una vaga o mobilització contundent mentre hi hagi qui, per tibiesa o conscientment, propaga missatges en contra amb una certa influència.

No podem pretendre sortir a guanyar sense derrotar primer a qui saboteja la mobilització; en tot procés de decissió de quina estratègia s’ha de seguir en el conflicte, una part dels esforços s’han de dirigir a com passar per sobre de tot agent contrari a l’estratègia d’oposició a l’empresa. Qui no permet que es lluiti actua per a que perdis i com a tal ha de ser tingut en compte i tractat. I quant abans millor.

La primera fase es juga, doncs, en el terreny de l’assemblea i les seves decissions. Els sindicats majoritaris en desconfien doncs suposa una incògnita en una estratègia que es basa en el control de cada moviment. Treballen perque adopti un paper d’espectadora, idiotitzada i infantil, subordinada i sempre sotmesa a la informació de gent molt preparada que els representa... És, doncs molt possiblement, el lloc clau on s’ha de tensar la corda i fer-hi front de forma directa a les accions dilatòries i de contenció, empoderant-la per a trencar el domini i mentides de les burocràcies.

No hi ha una fòrmula màgica i a cada secció haurem de trobar el camí el millor que podem quan ens hi trobem en una situació semblant. En el cap s’ha de tenir sempre present que qui trepitji el pedal del fre de la furgoneta, o dirigeixi el volant cap a l’abisme, ha de ser llençat per la porta el més aviat possible o ens estimbarem tots.

CGT davant l'EPA del segon trimestre 2015

Precarietat i precarietat… L'Estat i les grans Empreses productores de sofriment

Secretariat Permanent del Comitè Confederal CGT

L'estat i les grans Empreses (les de l'Ibex 35), semblen donar per bò el model laboral i social que des del 2008 van imposar a la majoria social: acomiadament lliure i barat; destrucció de l'ocupació fixa i amb drets; caiguda vertiginosa de la despesa social en prestacions de desocupació; buidament del fons de reserva de la Seguretat Social i desestabilització del sistema públic de Seguretat Social; creació d'ocupació (temporal) precària i desprovista de drets.

El PP ha generat lleis "superiors" a les implantades pel PSOE des del 2008 i, al final de la seva legislatura, ni tan sols ha aconseguit aconseguir les "quotes de misèria" en les quals ens va deixar el PSOE: hi ha 300.000 persones parades més que en el 2011 i han "aconseguit" rebaixar les prestacions de desocupació, és a dir no pagar-los ni "un euro", a més de 700.000 persones. A 30 de juny 2015, l'atur obligat, se situa en 5,2 milions de persones a l'estat espanyol.

L'ocupació creada, més de 400.000 llocs de treball, ha seguit la pauta generada per aquest "model criminal de recuperació de la taxa de beneficis dels capitalistes": solament menys de 70.000 ocupacions generades han estat contractats per "temps indefinit" i no tots ells a jornada completa precisament.

És una ocupació PRECÀRIA i sense drets, solament d'obligació de "treballar i treballar temporalment, fins que el patró vulgui i amb salaris que de fa 25 anys". Ocupació temporal, que dispara la taxa de temporalitat fins al 25% de la població ocupada, contractats en la seva majoria en la "indústria del turisme" i els Serveis, els quals seran acomiadats quan "acabi la temporada" i, percebran (en el millor dels casos) prestacions de desocupació de 6 mesos o menys, disminuint –encara més- la despesa en prestacions de desocupació, perquè l'Estat i els grans empresaris dediquin aquests "diners" al pagament d'un deute "il·legítim, il·legal i indecent".

Volen (cada vegada més) que vegem com a "natural i normal" el fet de mostrar-nos les dades "macroeconòmiques" com l'única racionalitat: "creix el PIB i tots i totes contents". Que augmenti la riquesa (creixement del PIB) significa ni més ni menys que, les persones treballadores "treballem més i produïm més".

Ara bé, aquest increment de la "riquesa" es distribueix de manera absolutament desigual: les grans Empreses incrementen els seus beneficis nets en un 35% sobre el semestre anterior i les rendes salarials, disminueixen un 0,5% en aquest mateix semestre. Els interessos del "deute il·legítim, il·legal i indecent" segueixen creixent i creixent i els "creditors" cada vegada es porten més part de la riquesa social que produïm entre tots i totes.

La cobertura de les persones aturades decreix dramàticament i la Seguretat Social segueix en una escalada "suïcida" de buidament del seu fons de reserva, alhora que d'aportacions empresarials (reduccions, exempcions, subvencions) i amb els salaris a la baixa, d'aportacions dels treballadors i treballadores.

Què diuen els "grans productors de sofriment i dolor" per a la majoria social? Doncs senzillament que "tot segueixi igual" i que cal aprofundir en les reformes del mercat de treball, que "anem pel bon camí".

Igual que el deute "públic" que ens han endossat per generacions i generacions, és il·legal, il·legítima i indecent, les polítiques d'Empresaris i l'Estat i tot el seu sistema de "partitocracia", són il·legítimes, indecents i no reconeixem la seva legalitat.

Pujada de l'1%: Joc de Vots

Federació Estatal de Treballadors de l'Administració de l'Estat i de la Seguretat Social de CGT

El govern del PP anuncia en vigílies de les eleccions generals una pírrica pujada salarial de l'1% i la devolució "a terminis" de la paga extra sostreta el 2012.

Per si algú no ho sabia, estem en any electoral. El govern ha xifrat el preu del vot dels i les empleats i empleades públiques en un 1%.

Portem dècades perdent poder adquisitiu. Entre 1982 i 2014, més d'un 54%. Des que el 2010 els mercats ens van baixar el sou un 5%, hem perdut un 8,6% del nostre poder de compra sense comptar l'extra sostreta, i això tenint en compte que l'IPC ha estat sota mínims. La promesa pujada de l'1% de 2016 pot ser que fins i tot suposi una nova pèrdua real dels salaris i no obstant això s'està venent la mesura com una pujada històrica de les retribucions.

En època de vaques grasses -els de la bombolla del totxo - les nostres rendes pujaven sempre per sota de l'IPC real, quan no eren literalment congelades. Ara, amb la crisi, a gos flac tot han estat puces. El 2010 ens van baixar un 5%. El 2012 ens van treure una paga extra, ens han guillotinat el sou en cas de baixa mèdica, ens van treure dies de vacances i assumptes propis, que ara ens tornen a comptagotes al crit de Montoro de 'Pites, Pitas !, han reduït les plantilles amb unes taxes de jubilació de piràmide invertida i hem patit, com la resta de la població retallades en sanitat, educació i serveis bàsics.

La suposada pujada de l'1% per a l'any que ve, venuda com una mesura excepcional i com a exemple de magnanimitat del govern, és un insult a la nostra dignitat, ja que pretenen acontentar com a idiotes que no saben fer comptes. La pujada de l'1% va a suposar, si més no, una nova pèrdua més del nostre poder adquisitiu ja que l'IPC d'aquest any a juny ja va pel 0,9% acumulat, i això sense comptar amb la històrica pèrdua de poder adquisitiu que arrosseguem des dels anys 80.

Mínima compensació si tenim en compte el Programa d'Estabilitat 2014-2017 que el govern ha enviat a la Troica, que, a la pàgina 40 diu: ... la remuneració d'assalariats públics perd 1,7 punts percentuals, arribant a un 9, 6% sobre el PIB el 2017 ... Aquest resultat és essencial a l'hora de garantir la sostenibilitat de la consolidació fiscal ... .Més endavant, a la pàgina 41, ens mostren el camí amb més claredat: el manteniment de l'austeritat en les polítiques de gestió del personal (per exemple, les regles sobre limitació de reemplazamientos o la congelació de sous dels funcionaris públics), però això ja serà una altra història, la posterior a les eleccions, la de les promeses incomplertes, la de noves retallades pel nostre bé .

En any electoral, quan repeteixen com un mantra que "Espanya va bé" i som el país que més creix i més ocupació crea de la UE segons els nostres governants (22,2% de la població viu en risc de pobresa i un 6,2 % està ja mateix en una situació de pobresa greu, 1 de cada 3 menors viu sota el llindar de la pobresa, més de 2, 5 milions de nens que viuen en llars on les seves famílies tenen problemes en alimentació, salut, habitatge o lleure , segons dades de l'INE), el nostre goig es xifra en un pírric 1% de pujada nominal.

Si això succeeix en any electoral, amb amenaça de desastre electoral del partit en el govern, imaginem què ens pot passar quan el nou govern legitimat a les urnes -dóna igual del signe que sigui- elabori els pressupostos de l'estat de 2017.

No voldríem ser malastrucs, però si en any electoral correm el risc de perdre salari real si l'IPC puja per sobre de l'1%, imaginem què ens pot succeir en el 2016 -o sigui l'equivalent a 2012 de la nova legislatura- si no som capaços de fer enfront de qualsevol que sigui el nostre nou govern a partir d'aquesta tardor.

Si no lluitem pel que és nostre, ningú ho farà per nosaltres.

Sensibilitat química múltiple, entre el rebuig i l'oblit

Miguel Arenas

Les persones que pateixen aquesta síndrome estan molt desemparades, però no soles. El desnonament de Maria Goretti ha fet visible la seva situació davant la ciutadania.

El debat sobre l'existència o no de la sensibilitat química múltiple com a malaltia està tancat al nostre país de manera favorable, per molt que pesi a tots aquells que s'encarreguen de negar-ho sistemàticament, especialment les mútues col·laboradores de la Seguretat Social –nova denominació de les mútues d'accidents de treball–, a l'Institut Nacional de la Seguretat Social (INSS) i l'Institut Català d'Avaluacions Mèdiques (ICAM). Aquesta negació, per cert, només es basa i es justifica en criteris econòmics: rebutjar les baixes mèdiques i les possibles pensions.

Ja amb l'anterior govern de Zapatero, l'aleshores Ministeri de Sanitat i Igualtat va redactar l'anomenat Document de consens sobre la sensibilitat química múltiple. Què ha passat amb l'actual govern estatal? És cu-

riós, però va ser el grup popular qui va presentar una iniciativa al Parlament, en aquesta mateixa legislatura, per reconèixer-la com a malaltia oficial i incloure-la al codi internacional de malalties (CIE). La mesura es va aprovar, com consta al Diari Oficial del Congrés de Diputats.

A Catalunya, no avancem gaire, amb l'excepció d'alguna iniciativa com la de Marta Ribas, diputada d'ICV. Quan es fa, el govern de la Generalitat –amb molt bones paraules, això sí– mira cap a una altra banda i tanca unitats especialitzades d'assistència sanitària.

Per aquest motiu, va morint sola la resolució del Parlament de l'any 2008, que prometia que les afectades per la síndrome de sensibilització central (SSC, que engloba la síndrome de fatiga crònica, la fibromiàlgia i la sensibilitat química múltiple) "mai més estarien soles". Avui, CiU segueix sense complir amb l'obligació d'assistir sanitàriament les persones malaltes. Senyor Boi Ruiz, on són les unitats especialitzades que vostè proclama que hi ha als quatre vents? Nosaltres no ho sabem. Les malaltes, tampoc.

Una lluita col·lectiva

Estan soles, les persones que pateixen aquesta síndrome de sensibilització central? No: estan molt desemparades, però no soles. En un col·lectiu tan disgregat, les associacions i les xarxes socials són les eines més eficaces per denunciar i fer visible l'absoluta manca de protecció sanitària i social que pateixen. I potser el cas de Maria Goretti i el seu desnonament ha estat, en part, el detonant que ha fet visible davant la ciutadania la situació de rebuig i oblit que pateixen milers de persones al nostre país. Alguns estudis xifren en 200.000 les persones malaltes invisibles.

És just que l'ICAM, veritable policia de les situacions de baixa mèdica dels treballadors, juntament amb les mútues laborals, dicti altes mèdiques a persones absolutament malaltes de manera sistemàtica? A Goretti, li van expedir l'alta quan passejava en cadira de rodes i ni tan sols podia trepitjar el carrer davant la necessitat d'evitar absolutament qualsevol exposició a productes químics. Va ser un jutge del Social qui va haver d'anul·lar l'alta

mèdica després de mesos de lluita de la seva advocada, Marta Barrera, del Col·lectiu Ronda.

I això va ser suficient per pal·liar la situació de Maria? Doncs no, perquè l'INSS li va denegar la pensió d'incapacitat permanent. Una altra vegada, va tocar reclamar judicialment. Pot ser que, en un parell d'anys, si té la sort que el seu cas sigui jutjat per una magistrada sensible a aquestes malalties, acabi tenint una pensió... que potser estarà fixada en la quantia mínima, per sota del salari mínim interprofessional.

I mentrestant? El que ja hem vist als mitjans. El desnonament, el carrer, la marginalitat, el rebuig i l'oblit. Tots som Maria Goretti, i Josep Maria, i Clara, i Mario, i José Luis, i Judith i 200.000 persones més a Catalunya, que només demanen dues coses: atenció sanitària i suport per part de l'administració. No és demanar molt, oi?

** Miguel Arenas és advocat al Col·lectiu Ronda i professor associat a la UPF*

Manifest de la Plataforma en defensa del sector de protecció a la infància i l'adolescència

Sector Social de CGT Catalunya, FSC-CCOO, UGT i Col.lectiu DASC

Actualment Catalunya té un sistema de protecció a la infància negligent, opac i tutelat per principis econòmics liberals aplicats sense escrúpols per a una part de les empreses i/o entitats del sector amb la falta de supervisió de la DGAIA i la Conselleria de Benestar i Família en mans dels diferents governs de la Generalitat.

Les persones que treballem al sector, representades en el Col·lectiu DASC i els sindicats UGT, CCOO i CGT, estem treballant conjuntament per crear una plataforma, oberta a tots els i les professionals del sector, des d'on denunciar aquesta situació.

Una situació que ve de lluny però que actualment s'ha agreujat com a conseqüència dels efectes de la crisis (estafa) i les retallades ("mesures d'eficiència") acordades entre la FEDAIA i la DGAIA (gener 2014) sense comptar amb els drets i necessitats dels infants i adolescents ni la participació dels treballadors i treballadores d'aquests serveis. Aquestes retallades encobertes s'han traduït en el dia a dia dels centres en una reducció de la qualitat de vida i benestar dels infants/joves tutelats; una precarització dels llocs de treball i dels drets laborals dels professionals i suposa un retrocés en la qualitat del servei del model de protecció a la infància de Catalunya.

Les mal anomenades mesures d'eficiència han vingut a posar de relleu la històrica deixadesa de la DGAIA en controlar la destinació real dels diners (públics) cap a aquests tipus de centres i la incompetència, sobradament demostrada, del model d'externalització dels serveis socials.

Per tot això denunciem:

- La situació dels infants i adolescents en el centres ha empitjorat clarament: els criteris econòmics prevalen per sobre dels educatius i això fa que hi hagin mancances importants en l'atenció als infants i adolescents: reducció en les despeses mèdiques que no cobreix la Seguretat Social (dentista, ulleres, logopedes, ...), qualitat del menjar, roba, condicions de les infraestructures, activitats lúdiques del centre, activitats extraescolars, etc.
- Les condicions laborals dels treballadors s'han precaritzat de manera alarmant: congelació salarial des del 2012, personal no qualificat (incompliment de la cartera de serveis), no es cobreixen baixes i vacances, perllongació de jornada, més pressió laboral, menys seguretat i sobretot menys qualitat del servei. Les plantilles són molt canviants com a conseqüència del burn out que pateixen els i les professionals del sector, un fet que repercuteix en els infants i adolescents que acaben perdent els seus referents, dificultant així la seva vinculació.
- Que la FEDAIA està actuant com a patronal única del sector (sense ser-ho) defensant els seus interessos empresarials pactant directament amb la DGAIA, a esquenes de la representació dels i de les professionals, pel benefici de les entitats i empreses del sector que funcionen, a la pràctica, "amb ànim" de lucre.
- El desconeixement que té la DGAIA sobre allò que passa als centres, siguin propis o concertats, i la total falta de control sobre els diners públics que destina a la protecció d'aquests infants i adolescents.

I manifestem, el compromís de tirar endavant aquesta plataforma i sumar tantes veus del sector, com sigui possible per fer front a aquesta greu situació perquè la dignificació de la nostra professió va en defensa dels nostres drets i dels drets dels infants i adolescents.

Les xifres del deute l'any 2015

Informe del Comitè per a l'Anul·lació del Deute del Tercer Món

Marta Luengo

Resulta evident que el deute extern s'ha convertit en un "instrument de bombament de recursos econòmics dels països en desenvolupament als països creditors".
El Comitè per a l'Anul·lació del Deute del Tercer Món reedita el 2015 el seu informe Les xifres del deute en el qual, des de fa anys, busca descriure el "sistema deute" del que s'ha revestit la globalització. Exposen tot un elenc de dades que no deixa lloc a dubtes de qui es beneficia amb aquest sistema. Gràcies a l'estudi podem veure com el mecanisme que es va usar al principi als anomenats països del Sud, s'ha anat aplicant també en el Nord, especialment a partir de 2008.

Deute i desigualtat

Una de les idees que aquest document vol ressaltar és la forta relació entre endeutament i desigualtat. L'informe parla de "escàndol mundial de primer ordre" per referir-se a aquesta situació. Per justificar aquesta asseveració aporten algunes dades reveladores. En 2013 el 0.7% de la població mundial (32 milions de persones) acaparava el 41% de la riquesa, mentre que el 68.7% (3.200 milions) s'havia de repartir solament el 3% de la riquesa. Són dades que ha confirmat un altre document d'Intermón Oxfam que afirma que les 80 persones més riques del món tenen la mateixa riquesa que el 50% més pobre. A sobre, aquestes dades formen part d'una tendència que va a més: el món cada vegada és més desigual i cada vegada hi ha major concentració de la riquesa.
Segons l'informe, les causes de l'augment de la desigualtat són tres: l'empitjorament de la participació dels salaris en el PIB, l'augment de la *regresividad fiscal i l'augment de les desigualtats de gènere.

El deute del sud

En la gènesi del deute del Sud cal assenyalar diversos factors. En primer lloc, en la dècada dels 70 s'experimenta l'aprofundiment de la globalització amb el seu fet més determinant, la liberalització dels moviments de capitals. A més, en aquells anys els bancs occidentals es van trobar amb liquiditat extra gràcies als petrodólars, que necessitaven invertir per obtenir benefici.
D'altra banda, els països pobres, que necessitaven fons per finançar projectes per industrialitzar-se, van acceptar gustosament els préstecs que els oferien. Les condicions d'aquests incloïen tipus d'interès variable, que els van fer atractius en principi. Aquests tipus estaven vinculats al tipus d'interès oficial nord-americà, el qual va pujar enormement a finals dels 70. D'uns tipus del 4-5% es va passar al 16-18%. A això es va unir la caiguda dels preus de les matèries primeres de les quals tan depenents eren els països en desenvolupament. De la nit al dia, la suma a reemborsar era molt major, mentre els ingressos decreixien. El mecanisme pel qual un préstec inicial es convertia en una bola de neu que anava en caiguda i augmentant el seu volum estava en marxa.
Les xifres mostren a les clares que el problema no fa més que augmentar. Des dels anys 70 fins a 2012 les sumes d'Àfrica i Orient Mitjà, d'una banda, Àsia i països PECOT, per un altre, i, finalment, Amèrica Llatina, es van multiplicar per 73, 102 i 165 vegades, respectivament.
No obstant això, la dada que delata la flagrant estafa del mecanisme del deute salta quan calculem quantes vegades s'ha pagat la suma inicial. Àfrica i Orient Mitjà van pagar 145 vegades el seu deute inicial, Àsia (i PECOT) 163 vegades, però el palmell se l'emporta Amèrica Llatina, que ha pagat 407 vegades la seva suma inicial. Resulta evident que el deute extern s'ha convertit en un "instrument de bombament de recursos econòmics dels països en desenvolupament als països creditors". Tant és així, que si es calculen les transferències netes es pot concloure que els "països en desenvolupament són creditors nets dels països desenvolupats".

El deute del nord

La gènesi del deute del Nord ens és més coneguda donat que la seva explosió es dóna amb la crisi de 2008. Per al cas europeu, en l'informe ens assenyalen quatre causes. Primera: els ingressos tributaris han anat decaient a causa de les polítiques neoliberals d'aprimament de l'Estat. A més i a causa de Maastricht, s'impedeix que els Estats es financin per mitjà de bancs centrals, la qual cosa resulta bastant més car. En tercer lloc, les mesures d'austeritat ferventment aplicades i, finalment, els rescats bancaris realitzats en tota la Unió Europea.
La gegantesca suma de diners lliurada sol·lícitament als bancs, a més d'ajudes com a avals i altres garanties, suposa una sagnia sense igual. Es tracta, com diu l'informe, "d'una veritable bomba de temps per als Estats que, a més de la socialització de les pèrdues, socialitzen els riscos de les finances privades".
De tanta gravetat com el fet anterior és l'esmentada impossibilitat que els Estats es financin a través de bancs centrals. Això comporta que els Estats paguin un preu molt més alt per finançar-se. S'ha calculat el sobrecost pagat per alguns països. Per exemple, si Bèlgica hagués tingut un banc central que la financés, el seu deute hauria estat al voltant de 34% el 2012, en lloc del 100% que va acumular. Per al cas espanyol, Eduardo Garzón ha calculat que tal dada hauria estat del 14% en lloc del 87%.

L'informe també descriu l'evolució del deute dels Estat Units, el vertiginós augment del qual enfonsa les seves arrels en la dècada dels setanta, quan s'instaura el "sistema deute" que avui coneixem. Amb la crisi, les xifres del rescat bancari nord-americà són escandaloses i aconsegueixen més de 3 bilions en ajudes directes.

Un mateix sistema

A pesar que les gènesis del deute del Sud i del Nord tinguin diferències, trobem similituds sobretot en els mecanismes que les generen i agreugen i en les conseqüències que ocasionen.
En primer lloc, quan esclaten les crisis de deute la reacció clàssica ha estat receptar mesures d'austeritat, que acaben empitjorant la situació i convertint l'endeutament en estructural. Comença una espiral que es retroalimenta i de la qual no es pot sortir. Aquestes polítiques comporten el progressiu empobriment de la major part de la població, juntament amb la creixent acumulació de recursos per part de les elits. Les desigualtats s'agreugen i el poder dels rics augmenta, propiciant l'anomenat degoteig invers. Aquesta és la situació en la qual les rendes de les capes baixes són absorbides (per mitjà dels interessos dels permanents préstecs, la socialització de les pèrdues, les amnisties fiscals...) pel 10% més ric.
En conclusió, "el sistema deute implica la utilització de recursos públics per pagar als creditors en detriment de la satisfacció de necessitats i drets de la població". No deixin de llegir l'informe si volen saber què proposa el Comitè per a l'Anul·lació del Deute del Tercer Món (CADTM) per intentar parar aquesta roda.
L'Informe en pdf el trobareu a: http://cadtm.org/IMG/pdf/las_cifras_de_la_deuda_2015.pdf

** Article extret del web de la revista Diagonal*

“La lluita de Movistar demostra que l’organització pot servir per a alguna cosa”

Entrevista a Sergio Díaz, “fals” autònom i coordinador de la vaga de les contractes de Telefónica-Movistar a València

Enric Llopis, Rebelión

La vaga indefinida dels treballadors precaris de les contractes de Telefónica-Movistar va començar el 28 de març a Madrid, i una setmana després en la resta de l’estat. Després de 74 dies la vaga es va suspendre i els treballadors de les contractes van restar a l’espera del resultat de les negociacions, entre la patronal i els sindicats majoritaris. Un dels col·lectius més castigats per la precarietat en el telemarqueting és el dels “falsos” autònoms. A aquest grup d’afectats pertany Sergio Díaz, coordinador de la vaga de les contractes de Movistar a València.
Treballava a Teleco, però no va poder reincorporar-se a l’empresa després de la suspensió de la vaga. “Ha estat un cas de represàlies”, afirma. Allí treballava com a “fals” autònom en la instal·lació de línies de telefonia, per uns 600 euros al mes, 12-13 hores diàries, guàrdies els caps de setmana i sense drets laborals. Destaca, a partir de la seva experiència en el conflicte amb les subcontractes de Movistar, que l’organització “pot servir per a alguna cosa”.

- Després de 74 dies de vaga indefinida, en quin punt va quedar el conflicte entre els treballadors (assalariats i “falsos” autònoms) i les contractes de Telefónica-Movistar?
La vaga va quedar en suspens, en espera de que es desenvolupessin les negociacions de la “taula paritària” formada per la patronal de les contractes i tant CCOO com UGT. La taula ha estat en negociacions aquest estiu i s’espera que en els mesos de setembre-octubre hi hagi conclusions. A partir d’aquests mesos, es reactivarà el conflicte o es tancarà definitivament. Ara bé, la “taula paritària” representa exclusivament als treballadors assalariats de les contractes, no als “falsos” autònoms. En el Comitè de Vaga estatal, on es troben els sindicats alternatius (CGT, Cobas, En Construcció o ESK), vam pressionar molt per estar en la taula de negociació, però ha resultat impossible.

- Quina posició ha adoptat l’empresa matriu, Telefónica-Movistar, al llarg del conflicte?
En cap moment s’ha sentit part implicada. Diu que no té res que veure. Considera que es tracta d’un problema entre els treballadors i les subcontractes. Telefónica, fins i tot, es va oferir com a part “mediadora”. Personalment no estic en contra de la subcontractació, sí aquesta és per cobrir un servei en el qual una determinada empresa no està especialitzada, però una altra cosa és quan això es fa de manera global: que el 90% del treball -com fa Telefónica- se subcontracti amb altres empreses. I si es fa així, al mateix treball, igual salari. Un empleat de Telefónica-Movistar pot estar guanyant 2.000 euros mensuals per un treball en el qual el “fals autònom”, amb sort i sense drets laborals, pot percebre un benefici net de 600 euros mensuals, amb una mitjana de 12 hores de treball diàries i amb guàrdies els caps de setmana.

- Per què va ser tan criticada l’actuació dels sindicats majoritaris?
Als deu dies de començar la vaga els delegats de zona dels sindicats majoritaris van anar, a les diferents províncies, a veure què estava passant. Es van trobar amb que la majoria dels afectats eren “falsos” autònoms. Aproximadament als 15 dies de conflicte, CCOO i UGT es van sumar al conflicte amb una vaga parcial de dos dies a la setmana durant tres setmanes. Però el 5 de maig van signar un acord amb les deu empreses d’instal·lació contractades per Telefónica, sense consultar amb ningú, i van desconvocar la vaga. A València, el delegat de zona que va venir a parlar amb nosaltres, ens va dir que érem autònoms, que érem empreses, i que ell no pintava res allí, que no ens podia representar.

- Consideres que els sindicats majoritaris han “neutralitzat” la lluita de les bases?
Completament. D’una banda, perquè quan es van unir a la vaga, tots dos sindicats van enviar un escrit a tots els delegats sindicals en les diferents contractes, en el qual els deien que la vaga que hi havia convocada era “il·legal”. Això no era cert, però va provocar la por dels treballadors a anar a la vaga i ens va restar força. D’altra banda, el que han fet és absurd...

- Vau rebre els “falsos” autònoms de les contractes el suport dels treballadors (fixos) de Telefónica-Movistar?
A València els sindicalistes de Telefónica-Movistar ens han donat tot el suport possible, però la plantilla de l’empresa matriu, els treballadors, no han respost a la trucada. Quant als delegats sindicals, depèn del sindicat. Per exemple, la CGT ens ha recolzat en totes les províncies.

- Vau decidir tornar al treball a partir del 22 de juny. S’ha conquistat alguna cosa després de 72 jornades de vaga indefinida?
Tots els dies em fico al llit pensant en aquesta pregunta. Com a col·lectiu de treballadors afectats hem aconseguit encara molt poc. L’empresa s’ha assegut a negociar, però no sabem quin serà el resultat. És cert que a Bilbao, al 30% dels “falsos” autònoms se’ls ha reconegut com a contractats, mitjançant un acord. Sí que s’han aconseguit coses, parlant més en general, quant a la lluita de la classe obrera. Pel contagi que s’hagi pogut exercir a altres lluites i moviments. També per adonar-se que l’organització pot servir per a alguna cosa.

- L’organització de sectors molt precaritzats, més enllà del sindicalisme tradicional de la fàbrica fordista.
Als meus 36 anys, aquesta ha estat la meva primera vaga. No tenia experiència anterior com a sindicalista ni en les lluites de la classe treballadora. Més encara, en general tenia un concepte bastant negatiu dels sindicats, que em va canviar alguna cosa quan va començar aquest conflicte. La CGT ens va obrir les seves portes i comencem a adonar-nos que no tots els sindicats eren iguals. En el cas de la CGT, no ens ha demanat res, ni protagonisme per la seva banda, ni tan sols que ens afiliéssim. S’han comportat com una eina de lluita contra el capitalisme i contra el que creuen que no és correcte.

- Quina és la situació en el sector del telemarqueting?
La definiria com a pèssima. Ja ho era el 2001, quan treballava a Atento. Estàvem sotmesos a pressions, estrès, objectius, escoltes telefòniques i condicions laborals bastant penoses. Cobrava 620 euros per unes sis hores i mitja de treball diàries. Llavors ja veia el sector molt precaritzat. En l’empresa Teleco em dedicava a la instal·lació de línies telefòniques i d’ADSL. Jo ho veig malament per nosaltres, però no deixem de ser el “pilot”. Això s’estendrà a la resta d’empreses i sectors. Per cada “fals” autònom que es crea, es perden drets laborals i sindicals. Ets una empresa, sense drets ni vacances... Em sembla un crim contra la classe treballadora el que estan fent.

- Existeixen diferències de posicions i interessos entre els treballadors de les contractes i els “falsos” autònoms, que també treballen per a aquestes?
Les empreses s’encarreguen de fragmentar i dividir. A més es tracta de treballs molt individuals. La major divisió consisteix que el personal assalariat té representació sindical i un comitè d’empresa, mentre que els autònoms no tenim res. Caldria buscar la manera de comptar amb representació sindical de cara a l’empresa.

- En què consisteix un “fals” autònom?
És un ‘currante’ de tota la vida, que treballa dotze hores diàries per a la mateixa empresa i cobrant una misèria. En comptes de tenir un contracte salarial, protegit amb una sèrie de drets, prestació de desocupació i vacances, no té dret a res.

- Consideres que s’ha invisibilit-

zat el conflicte dels precaris en les contractes de Telefónica-Movistar? Si és així, pot contribuir a això que Telefónica hagi invertit en mitjans convencionals, l'any 2014, 45,3 milions d'euros en publicitat (dades de InfoAdex)?
No dono crèdit a la censura mediàtica que hem sofert. En un dia clau de la vaga, com va ser la manifestació que vam fer el 23 d'abril a Madrid, ens congreguem uns 7.000 tècnics de contractes, subcontractes i autònoms de Telefónica-Movistar en tot l'estat. Passem per davant de les redaccions de diferents mitjans de comunicació, doncs bé, cap va fer esment del que allí va ocórrer. I això que vam ser amb xiulets, trompetes i focs artificials. Em refereixo als mitjans generalistes, els mitjans minoritaris sí que ens han donat tot el suport del món...

- Amb la vaga en suspens i en plena fase de negociació, com es presenta el futur?
Amb incertesa. Hi ha una taula de negociació que només representa als treballadors assalariats. Aquests tenen problemes, igual que els autònoms. En aquest espai de negociació ja he dit que no tenen representació els sindicats alternatius, però també és cert que els delegats de CCOO i UGT en la taula són bastant "guerrers". Intentem estar en contacte amb ells, per intercanviar informació sobre les negociacions i exposar-los nostra problemàtica. Al cap i a la fi, això és majoritàriament una lluita dels "falsos" autònoms.

- Està actuant la inspecció de treball?
S'estan posant denúncies en totes les províncies per la qüestió dels "falsos" autònoms, davant la inspecció de treball, que a més actua d'ofici. Però és aviat per veure els resultats. A Barcelona la inspecció ja ha cridat a alguns companys per donar-los cita. Nosaltres no tenim un conveni laboral, ens regim per un contracte mercantil.

- Finalment, quin benefici els rendeix a les empreses contractar amb autònoms?
Les contractes de Telefónica-Movistar estan espantades, tenen por que tot aquest conflicte acabi amb l'obligació d'introduir en plantilla a tots els "falsos" autònoms que tinguin. El que les contractes estan fent, amb la finalitat de treure's responsabilitats de damunt, és intentar que aquests "falsos" autònoms formin empreses i cooperatives. Així ja es tracta d'una subcontracta que treballa per a l'empresa, no d'un "fals" autònom. Realment estan intentant fer el mateix que Telefónica en el seu moment: crear per sota una cadena de subcontractacions.

"La cultura és un bé públic i s'hauria de gestionar de manera pública"

Entrevista a Mireia Bazaga, advocada i Secretària de Jurídica de la CGT Catalunya

Víctor Yustres

Parlem amb Mireia Bazaga, advocada i Secretària Jurídica del sidicat CGT de Catalunya, sobre el model d'externalització i precarització que s'està imposant en els gans equipaments culturals públics dels Països Catalans.

- Quines condicions de treball tenen les treballadores dels serveis subcontractats als centres culturals?
El model de contracte és de durada determinada, normalment d'obra o servei. Al principi, fins i tot es fan contractes per dies i es va donant d'alta i baixa la treballadora per, després, passar als contractes d'obra o servei, que es poden anar renovant durant anys. En ser contractes diaris, les persones que no estan disponibles el dia que els proposa l'empresa poden caure de la llista i només truquen les que sempre estan disponibles. Els salaris ronden els sis euros per hora. En alguns casos, les empreses ofereixen contractes en frau de llei i, sovint, no informen les treballadores dels seus drets laborals bàsics, com pot ser el dret de tenir vacances. A més, la darrera reforma laboral permet abaratir els costos de les treballadores i facilita l'acomiadament.

- Quin perfil de treballadora busquen les empreses subcontractades per oferir els serveis als equipaments culturals?
Sol ser gent jove, amb titulació universitària –si pot ser, amb màster– i amb coneixements de diversos idiomes, encara que sigui per fer feines d'acomodadores o d'atenció al públic, que estan per sota de la seva qualificació. Normalment, les contracten just quan acaben la carrera perquè estan més disposades a acceptar qualsevol feina sense mirar gaire les condicions laborals.

- Amb què s'empara legalment el model d'externalització de serveis al sector?
Les licitacions dels serveis de gestió laboral a empreses subcontractades estan regides per la llei de contractes del sector públic. Aquestes licitacions han de respectar la normativa laboral vigent: l'Estatut dels Treballadors, el salari mínim interprofessional i els convenis col·lectius corresponents. Teòricament, han d'estar subjectes a certes condicions ètiques, però es cometen vulneracions. Les ordenances municipals també poden servir com a marc per regular les condicions de les treballadores dels serveis públics externalitzats. La majoria d'empreses que guanyen els concursos per gestionar aquests serveis no tenen forma jurídica d'empresa de treball temporal (ETT), tot i que funcionen com a tals. Una ETT busca els treballadors amb els criteris que li demanen, mentre que aquestes empreses que gestionen els equipaments culturals fan la selecció i la gestió del personal directament, basant-se en criteris propis i sense cap seguiment de l'administració pública.

- Què guanyen les administracions amb les subcontractes?
Bàsicament, abaratir costos. Aquestes empreses proporcionen personal laboral a un preu més econòmic que si fossin contractades directament per la institució. A vegades, aquest suposat criteri econòmic no es compleix: si el centre subcontracta cada servei a una empresa diferent, això suposa una forta despesa. Finalment, el que succeeix és que els serveis es privatitzen i, d'aquesta privatització, se n'aprofiten grups empresarials que, en moltes ocasions, tenen vincles amb el poder polític.

- Quins avantatges tindria la contractació directa de les treballadores per part de les institucions públiques?
Suposaria un increment salarial notable i tenir més garanties laborals. Quan contracten directament, les institucions públiques estan obligades a seguir el conveni col·lectiu aplicable dins el sector públic, que sol tenir unes condicions més favorables per a les treballadores. La contractació directa també permetria una millora de la qualitat del servei, ja que el mateix centre podria detectar millor les seves necessitats i seleccionar el personal més adequat.

- La gestió cooperativa dels equipaments culturals podria ser un camí a explorar?
Això pot ser un perill. El fet que el centre sigui gestionat de manera pública garanteix que la selecció de personal es fa per concurs públic i s'eviten amiguismes. La cultura és un bé públic i tot el que l'envolta s'hauria de gestionar de manera pública. Les administracions haurien de tenir una responsabilitat clara respecte a la gestió d'aquests serveis i garantir unes condicions dignes a les treballadores que els duen a terme. El camí que caldria seguir hauria de ser, doncs, el de la municipalització.

** Entrevista públicada al núm. 389 de la Directa.*

Entrevista a Óscar Carpintero, economista

"És necessari transitar a un altre model econòmic sostenible amb l'entorn i les persones"

María José Esteso Poves

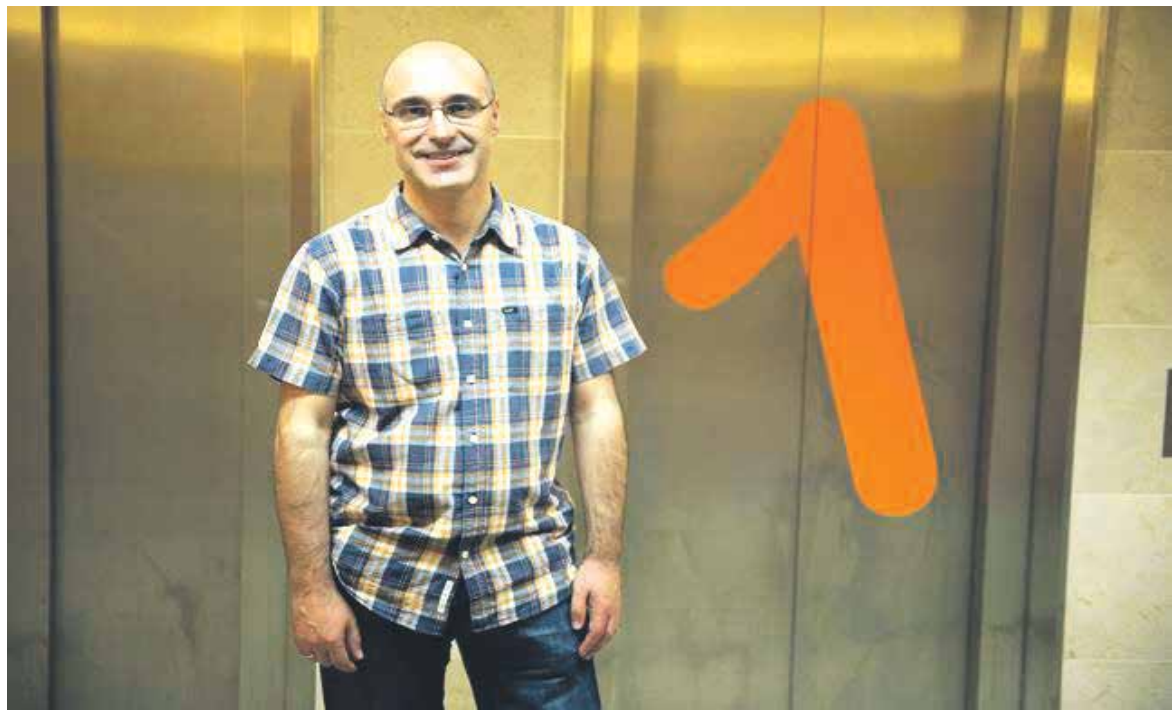

Óscar Carpintero (Valladolid, 1972), doctor en Economia i professor de la Universitat de Valladolid, reivindica una economia ecològica en la qual s'incorporin indicadors de benestar social i planteja que és un autoengany seguir apostant pel creixement davant la urgència del canvi climàtic. Per això, defensa la necessitat d'una transició cap a una economia ecològica.

- Quines alternatives existeixen al model econòmic neoliberal?

L'economia com a ciència social admet diferents mirades. En aquest últim segle i mig s'ha posat de manifest que el model econòmic neoclàssic és injust, genera pobresa i greus problemes ambientals. D'entre els enfocaments crítics, l'economia ecològica intenta que per primera vegada s'incorporin les limitacions físiques i ecològiques al funcionament de l'economia. Considera que el sistema econòmic està dins d'un sistema més ampli que és la biosfera. Per això és necessari tenir en compte que els recursos naturals i el consum de béns i serveis també.

- El canvi climàtic és una conseqüència d'aquest creixement il·limitat. Hem tocat sostre?

El canvi climàtic és l'exemple més clar d'aquesta extralimitació en l'explotació dels recursos naturals. Hem superat la capacitat d'absorció dels gasos d'efecte hivernacle procedents de la crema de combustibles fòssils i incrementat la temperatura del planeta.

- No obstant això, el model actual manté que la tecnologia ens permetrà superar l'escassetat de recursos i seguir creixent.

El nostre sistema econòmic posa l'esperança a la tecnologia com a solució a la crisi ecològica, però la tecnologia exigeix al mateix temps més quantitat de recursos minerals. Ja hem sobrepassat el cenit del petroli convencional, el 2006, i el d'alguns minerals estratègics està proper. I pel costat dels residus, som incapaços de tancar el cicle, seguim contaminant. Convé recordar a un dels economistes ecològics més importants del segle XX, Nicholas Georgescu-Roegen, que deia que no només l'energia és important, també els materials.

Els recursos disponibles són de pitjor qualitat i els combustibles fòssils que queden, si els explotem, tindrien un impacte ambiental de tals dimensions que seria el col·lapse de l'espècie humana al planeta. Estem immersos en una crisi ecològica, social i econòmica en la qual se segueix parlant del creixement com a solució. És el peix que es mossega la cua.

- L'ús d'energies renovables podria pal·liar la falta de recursos?

La transició del model energètic cap a fonts renovables exigeix la utilització de molts minerals i metalls estratègics. Per tant, mantenir el consum energètic actual amb fonts renovables no seria possible. No tenim tant teluri o terres rares en quantitats tan importants per generar de forma renovable el volum d'energia que ens proporcionen els combustibles fòssils. Per primera vegada, aquest sistema econòmic està xocant contra els seus límits. El capitalisme és insostenible.

- I com serà aquest canvi?

Aquesta transició es donarà amb menys recursos energètics. En la història de la humanitat, quan passem de les societats de caçadors i recol·lectors a les societats agràries, i d'aquestes a les industrials, el consum d'energia per càpita es va incrementar. Però en l'actualitat, la transició d'aquest sistema econòmic a un altre model es produirà en un context més dur, amb una reducció en les unitats d'energia i de materials disponibles.

Per tant, seguir plantejant escenaris de creixement econòmic és un autoengany. El que s'està fent és retardar la discussió sobre les estratègies de reducció i distribució i major justícia en el repartiment dels recursos, i els problemes ambientals.

- Però països com Xina, Índia o Brasil reivindiquen el seu dret a créixer i contaminar.

En moltes zones del planeta hi ha milions de persones que no tenen satisfetes les seves necessitats més bàsiques, i en aquests casos s'haurà d'augmentar la producció de béns i serveis. Però això exigirà mesures dràstiques en els consums dels països mal anomenats desenvolupats. En l'actualitat, els països pobres no participen en termes d'igualtat en els recursos, i en canvi participen desproporcionadament en els costos ambientals en la producció d'aquests béns i serveis amb destinació als països rics.

-Perquè, per exemple, podem consumir més mòbils i ordinadors als preus que paguem? Això està recolzat en uns costos de producció als països pobres que fa que nosaltres paguem preus baixos.

No se m'ocorre cap raó per la qual un ciutadà xinès o d'un país africà hagi de cobrar un salari per hora cent vegades inferior al d'un espanyol, un francès o un alemany. I si això no fos així, quant costaria un mòbil?

- Per què és necessari retirar l'indicador del Producte Interior Brut (PIB) com un referent econòmic?

Les tres últimes dècades posen en relleu que el PIB no és un bon indicador de benestar. És conegut que pràctiques que són ambientalment molt nocives augmenten el PIB i pràctiques que són ambientalment beneficioses no.

Quan usem el cotxe puja més el PIB que quan utilitzem la bicicleta. Quan bevem aigua embotellada augmenta el PIB més que quan la bevem de l'aixeta.

Al costat d'aquesta ceguesa ambiental que té el PIB, també hem descobert que a partir d'un determinat llindar de renda als països rics, entorn dels 10.000 dòlars per càpita, aquesta no està relacionada amb el benestar subjectiu que percep la gent.

Haurem de centrar-nos en aquells indicadors que estan relacionats amb el benestar, els indicadors que mesuren la desigualtat o el grau de deterioració ecològica.

S'ha estudiat que, per exemple, als països on hi ha nivells d'igualtat importants, perquè hi ha bons serveis públics i perquè hi ha bones polítiques de distribució, el benestar subjectiu de la població és molt elevat. O que en aquells països en els quals la deterioració ecològica és menor i les condicions de benestar de la població són elevades, la percepció del benestar subjectiu és alt.

Els nivells de desigualtat es poden mesurar amb l'índex Gini [mesura dissenyada per Corrado Gini], o com serien les polítiques econòmiques si l'objectiu fos reduir la petjada ecològica [impacte ambiental del consum i els residus]. És necessari transitar cap a un altre model econòmic sostenible amb el medi ambient i les persones.

- Quin paper juga l'economia feminista en tot això?

Una part molt important que sosté l'economia i la societat és el treball que es realitza al marge dels cercles mercantils. És el que es diu treball de reproducció. L'anàlisi d'aquests treballs de reproducció de cures ha estat objecte d'estudi de les economistes feministes amb anàlisis molt lúcides.

Quan cal posar sobre la taula quant treball es realitza en una societat, l'economia convencional aplica les hores exercides des del punt de vista mercantil. Però en un circuit mercantil, quan parlem de la política redistributiva, no només cal distribuir el treball, sinó distribuir l'ocupació (treball remunerat) i també el treball no remunerat, el domèstic.

I en aquestes polítiques redistributives, una part de la població, la immensa majoria dones, es veuria substancialment millorada si som capaces de redistribuir les càrregues de treball que afecten a la vida de tots: al treball de cures, domèstic, i per tant, al sosteniment de la vida. La importància del treball domèstic en el manteniment de la vida ha estat subratllat per part de l'economia feminista. Si en el balanç no incloem això, llavors no arribarem a una societat justa.

- En què hauríem d'incidir per canviar el model econòmic?

Hi ha tres dimensions a tenir en compte: la sostenibilitat ambiental, la igualtat i les polítiques per reduir les desigualtats i la democràcia econòmica, permetre majors quotes de poder a la població.

Caldria plantejar amb rigor i radicalitat la transició a un altre sistema. Hem de tenir clars els objectius, estratègies i mitjans per aconseguir-ho. I sabem com engegar un canvi de model energètic cap a la substitució de les energies fòssils per les renovables, amb l'accent en la reducció del consum i l'eficiència energètica; sabem com podríem alimentar-nos sense posar en risc la salut de les persones i els ecosistemes amb mètodes de producció d'agricultura ecològica; com hauríem de dissenyar ciutats més habitables perquè tinguin en compte les necessitats de les persones i no les dels vehicles privats; com redistribuir la renda amb criteris més justs, gravar a els qui tenen més recursos, i eludir els fraus fiscals massius i els paradisos fiscals. Tenim eines.

També hi ha eines per governar les fi-

nances d'una altra manera, per engegar mecanismes de banca pública al servei de la societat i no d'una minoria. En economia no és una persona, un vot: hi ha persones que pels seus recursos compten com a milions de vots i unes altres que no compten gens.

- El moment actual és una oportunitat?

Els moments de crisis sempre són una oportunitat. El problema és que la majoria de les crisis recents han servit, més que per canviar, per reforçar les velles estructures.

A nivell econòmic espanyol, i europeu, ara estem en un moment crucial. Davant la demanda de democràcia de Grècia, la balança pot inclinar-se per canviar les estructures de fons i afavorir a la majoria de la població. I a això poden ajudar molt els ensenyaments d'economistes heterodoxos (minoritaris en l'Acadèmia i els mitjans de comunicació), que no només van saber anticipar millor la crisi, sinó que porten proposant mesurades per avançar per rumbs més sostenibles ambientalment i justs socialment.

Un model insostenible

Agricultura

Alimentem amb combustibles fòssils i recursos exhauribles activitats que abans eren sostenibles, com l'agricultura i la ramaderia.

Consum

Mil milions de persones consumim els recursos naturals a costa de la resta del món, unes dinàmiques que no són sostenibles.

Residus

"El capitalisme és una potent màquina de produir residus", diu Fuster, que manté que hauríem d'articular la producció sobre fluxos renovables.

Justícia social

Hem de tenir en compte les condicions de producció als països pobres i els preus que paguem aquí pels productes que es fabriquen allí.

** Entrevista publicada a la revista Diagonal.*

Amb els migrants i els refugiats, contra el feixisme i la hipocresia

Secretariat Permanent del Comitè Confederal de la CGT de Catalunya

Desenes de milers de persones s'estan jugant la vida cada dia intentant esquivar les defenses de l'Europa Fortalesa. Evitant la mutilació de les concertines a Ceuta i Melilla, l'ofegament diari, inquantificable i silenciós per tota la riba de la Mediterrània, o bé passant per sota de les alambrades dels països dels Balcans i de l'est d'Europa. Aguantant la respiració contra els gasos lacrimògens a Hongria, resistint les pallisses de les policies estatals, la fam i set del desert o les bales i violacions de les guerres que Occident promou i finança.

Allò que el monstre del feixisme i el racisme qualifica d'invasió, és una carrera contra rellotge per la vida, com ho ha estat sempre en tota la història de la humanitat. Com van fer molts avis i àvies fugint cap a l'infern de les platges dels camps de concentració d'Argelers, el Barcarès i altres, o amagant-se de l'artilleria franquista en vaixells sobrecarregats, amb destí cap a Mèxic o Xile. O, més properament, des dels refugiats econòmics d'una Espanya gris i famolenca de postguerra fins a l'actual corrent migratori provocat per la crisi capitalista.

Totes som migrants i totes som refugiades de guerres o crisis econòmiques. I és en aquests moments quan hem d'escollir entre mostrar el caràcter solidari que caracteritza a la classe treballadora o passar a formar part de la Bèstia racista que genera el feixisme.

Ens produeix fàstic l'hipòcrita actitud de les elits governants, pujant a l'onada emocional quan convé, mentre assetja a la població migrant com si es tractés d'un problema d'ordre públic més a eliminar. Denunciem els CIEs, denunciem les redades racistes de la policia a estacions de ferrocarrils o carrers dels nostres pobles i ciutats, i denunciem la llei d'estrangeria que no permet treballar sense papers ni tenir papers sense treballar.

Davant la situació actual d'emergència humanitària, des de la CGT de Catalunya creiem que s'han d'incrementar els esforços de forma individual i col·lectiva, i fem una crida a:

- Donar suport a les organitzacions de solidaritat amb les migrants que ja treballen a casa nostra.
- Contribuir a enfortir la resistència popular als cantons de Rojava o Kurdistan Occidental (Efrîn, Kobanê i Cîzîre), contra la barbàrie fanàtica de l'Estat Islàmic, l'imperialisme turc i el despotisme del règim de Baixar al-Àssad.
- Obrir els cors de la classe treballadora, per cercar espais d'acollida i organitzar i fomentar la solidaritat amb les migrants, i les refugiades de guerra i de qualsevol altra mena (polítiques, econòmiques).

Des de la CGT de Catalunya, com a organització internacionalista i solidària que som, serem actius enfront d'aquestes crues realitats, cercant la coordinació d'esforços amb altres organitzacions i estenent la mà, com sempre hem fet, als nostres companys de classe, vinguin d'allà on vinguin.

Nadiua o estrangera, som la mateixa classe obrera

La pobresa creix i afecta quasi el 21% de la població de Catalunya

Redacció

Un 42,6% de la població de Catalunya assegura que la principal privació derivada de l'actual situació de crisi econòmica és el fet de no poder permetre's ni una setmana de descans a l'any. Aquesta és una de les dades que més criden l'atenció en l'informe sobre renda i risc de pobresa del 2014 que l'Institut d'Estadística de Catalunya va difondre en ple estiu.

Les dades, elaborades a partir dels ingressos de les llars durant l'any 2013, indiquen que la situació econòmica dels catalans ha empitjorat fins al punt que el 20,9% de la població del país es troba sota el llindar de la pobresa. Aquesta dada suposa un increment d'1,1 punts en relació amb l'última referència, que s'havia situat en el 19,8% de la població. Per segments d'edat, la pobresa posa en major risc d'exclusió els més joves. En aquest sentit, fins a un 28,8% dels joves de fins a setze anys estan en risc de pobresa. En canvi, en el col·lectiu dels més grans, els que tenen una edat que supera els 65 anys, aquest percentatge queda clarament per sota del 15%. El 21,6 per cent de les dones estan en risc de pobresa, 1,4 punts percentuals més que en el cas dels homes. 9.767 euros d'ingressos per a un adult es considera que és el llindar de risc de pobresa a Catalunya.

En un altre nivell de comparació, la situació de Catalunya és millor que la de la resta de l'Estat, però ostensiblement pitjor si es posa en relació amb Europa. Els espanyols que estan sota el llindar de la pobresa són el 22%, mentre que en el conjunt d'Europa aquest percentatge se situa en el 16,6%. El llindar que es fixa per determinar que una persona està en risc de pobresa correspon a uns ingressos anuals de 9.767 euros, mentre que en una família formada per dos adults i dos infants la quantitat que es fixa és de 20.512 euros.

Si es mesura l'índex de pobresa en funció de la taxa Arope, el resultat eleva la població en situació de risc fins al 26%, un 29% en el conjunt de l'Estat espanyol. Aquesta taxa va més enllà d'un paràmetre basat només en criteris monetaris i té en compte també el nombre de persones que viuen en llars amb intensitat de treball molt baixa o les que tenen una privació material severa.Entre les privacions que relaten les persones que viuen en la pobresa, a més de les vacances, destaca la impossibilitat d'un 41,1% de la població de fer front a imprevistos. Un 9,9% asseguren que no poden fer front amb puntualitat a les despeses que genera l'habitatge.Amb la idea de mitigar els efectes de la crisi, fins a un 67% de les llars catalanes van rebre alguna transferència del sistema de protecció social, i destaquen les pensions de vellesa i de supervivència.

Notícies sindicals

CGT demana un increment de les plantilles de Renfe i Adif per tal de garantir-ne la viabilitat

Des de CGT portem anys lluitant contra el desmantellament progressiu que, des de les Direccions de les Empreses i el Ministeri de Foment, s'està portant a terme en el Sector Ferroviari. Desmantellament propiciat per una política de contínues externalitzacions de les càrregues de treball, subcontractant serveis i afavorint així a empreses "amigues", portant a terme acomiadaments col·lectius amb taxes de reposició ridícules, el que ens ha dut a una situació insostenible, davant la falta alarmant de personal en totes les àrees i col·lectius, i la precarització de l'ocupació i de les condicions laborals, una cosa que per desgràcia és el patró que segueixen totes les Direccions de les empreses.

Existeixen suficients exemples per a pensar que les autèntiques intencions del Ministeri són les de posar en mans privades tot el que sigui rendible en el Sector Ferroviari i abandonar la resta: Viatgers, Terminals de mercaderies, falta de garanties per a EE.VV., degradació i pèrdua de llocs de treball en Circulació, Infraestructura, Administració i Gestió i RAM, Fabricació i Manteniment.

Des de CGT seguim defensant el ferrocarril públic i demanem un pla de recursos humans que doni viabilitat i continuïtat a les diferents empreses del Sector Ferroviari, realitzant les contractacions necessàries a Renfe i Adif, per a poder així garantir la viabilitat i el futur de les mateixes i apostem per les mobilitzacions perquè ingressin el nombre suficient de treballadors/es que necessiten les empreses ferroviàries.

Sector Federal Ferroviari de la CGT (SFF-CGT)

Per la readmissió Mercedes Márquez, acomiadada per la UAB

El passat 30 de juny, l'equip de govern de Ferran Sancho va fer efectiu l'acomiadament de la companya Mercedes Márquez. Aquest fet ens porta a denunciar que el despropòsit és l'única constant en la tasca de govern d'aquest equip.

De nou, ens trobem davant d'un acomiadament improcedent en tant que la Merce:

- Com treballadora, està legalment protegida, ja que realitza la guarda legal d'un menor.
- Amb més de 12 anys d'antiguitat (com a capítol VI en frau de llei), recentment va ser reconeguda com a treballadora "indefinida".
- Realitza tasques intrínsecament estructurals.

Aquest acomiadament ens ensenya a totes les treballadores amb contractes d'obra i servei que, per al Govern de la UAB, les estabilitzacions en forma de contractes «indefinits no fixos» són paper mullat, ja que al rector Ferran Sancho, al vicerector Lluís Tort i al vicegerent Ivan Martínez no els tremola el pols a l'hora de signar acomiadaments si ho creuen pertinent.

A la CGT només podem explicar aquest absurd des de l'exercici de la repressió de les veus dissidents, pràctica a la qual malauradament aquest equip cada vegada ens té més acostumats.

La Merce ha estat la cara visible de l'AMPA de la Gespa en el pols que s'ha mantingut amb l'equip de govern per mantenir l'escola bressol oberta, ha participat molt activament en la lluita per l'estructuralització de les treballadores amb contractes de Capítol VI, i és delegada del comitè d'empresa per la CGT.

De nou, l'equip s'enroca en l'autoritarisme, en lloc de cercar vies de diàleg, pretén utilitzar la via judicial per reprimir qualsevol pensament divergent i torna a malbaratar l'erari públic portant als tribunals un cas que només pot perdre.

Des de la CGT donem tot el suport a la Merce i exigim a la seva reincorporació immediata.

Secció Sindical CGT UAB

CGT Berga demana solidaritat econòmica davant sentència desfavorable per a una treballadora d'Iniciatives Berguedanes de Comunicació SL

Jordi Simon Perayre, gerent i administrador únic de Iniciatives Berguedanes de Comunicació SL, empresa editora del Berguedà Actual, va ser demandat per dues treballadores de l'empresa afiliades a la CGT, després de que aquestes fossin acomiadades. En aquest judici va quedar demostrat que l'acomiadament d'una de les treballadores, Lídia C. va ser improcedent, però no es va poder demostrar la improcedència de l'acomiadament de la seva companya Esther A. davant de l'audiència.

Jordi Simon sentenciat a pagar 27.115 euros, a la seva extreballadora Lídia C. es va declarar insolvent cosa que va provocar que ell no hagués de pagar i recaigués la responsabilitat a FOGASA. No content amb això l'exempresari va decidir denunciar a Esther A., la companya que no va guanyar el judici sobre l'acomiadament, al·legant danys contra el seu honor per uns cartells que van aparèixer penjats en diferents zones de Berga i que juntament amb la seva imatge afirmaven que l'empresari no pagava i explotava a les seves treballadores.

La resolució d'aquest conflicte entre l'exempresari i les extreballadores s'ha fet esperar i no ha estat motiu de celebració per les afiliades de la CGT de Berga i menys per l'extreballadora demandada que és l'afectada directa per una sentència que resulta inversemblant, ja que tot i no poder-se demostrar l'autoria dels cartells i que la declaració dels testimonis de les dues bandes no coincidís, s'ha condemnat a l'extreballadora a pagar 2.450 euros, en concepte d'indemnització a l'exempresari.

Una derrota obrera, un atac més a la llibertat d'expressió, a la llibertat de defensar-nos dels explotadors, una victòria del sistema, dels abusadors i les autoritats que obliga a continuar la lluita.

Des del Sindicat es demana solidaritat econòmica fent aportacions al compte bancari:
1491 0001 29 2004914921 (CGT Berga)

Sindicat d'Activitats Diverses CGT Berga

CGT FNAC El Triangle va convocar vaga tots els diumenges d'estiu

CGT va convocar vaga el 19 i 26 de juliol; 2, 10, 16, 23 i 30 d'agost; 6 i 13 de setembre, davant l'obligació de treballar els diumenges els treballadors a temps parcial, fet sancionat per Inspecció de Treball

Amb la vaga es volia mostrar el nostre rebuig a la degradació de les nostres condicions laborals, sol·licitar un canvi radical en la política de riscos psicosocials que ve desenvolupant l'empresa, que ha estat denunciada en diverses ocasions a la Inspecció de Treball per part de la CGT, i exigir a l'empresa el compliment del requeriment d'Inspecció de Treball pel fet d'obligar a treballar els diumenges a tots aquells treballadors/es amb contracte de jornada parcial.

Secció Sindical de CGT Fnac Triangle

CGT pel manteniment de les places assistencials i dels llocs de treball al servei de RESPIR-discapacitats de la Diputació de Barcelona

El centre de Respir per a persones amb Discapacitats és un servei de la Diputació de Barcelona que es dóna als familiars cuidadors de persones amb discapacitats. Aquest centre ofereix el que durant un parell de mesos a l'any poden deixar els seus fills, germans, etc, en el centre per a poder descansar i agafar força per seguir amb la seva tasca cuidadora, que és molt dura en el dia a dia.

La Diputació vol fer obres d'ampliació i acondicionament del centre i el plantejament que fa, implica tenir tancada la meitat del centre durant aproximadament un any. Això suposaria deixar de donar la meitat de la cobertura i, a més, se'n anirien al carrer la meitat de les professionals que hi treballen.

Aquest tancament parcial és incomprensible tenint en compte que aquest és un servei molt demanat i molt necessari, i també perquè la Diputació disposa de llocs alternatius on reubicar-lo provisionalment, com ara el Centre de Dia, situat a les Llars Mundet, que està perfectament adaptat i acondicionat per a acollir a persones amb discapacitats i que porta tancat i desaprofitat fa gairebé tres anys.

CGT demana el reallotjament d'aquest col·lectiu, i de les treballadores, així com l'aprofitament d'un equipament en tan bones condicions. És una vergonya aquesta infrautilització, quan hi ha tanta necessitat d'equipaments públics.

Secció Sindical de la CGT a la Diputació de Barcelona

Campanya contra l'acomiadament del delegat sindical de CGT Correus Girona

El 4 de Juny passat, com a resultat d'un expedient disciplinari obert al nostre afiliat, que va ser nomenat Delegat Sindical el novembre passat, va ser acomiadat Juande, carter rural de Maçanet de la Selva (Girona).

L'empresa ha al·legat per al seu acomiadament, la falta de confiança en la seva labor, a causa que va donar com provat, que Juande indicava hores diferents en alguns enviaments, que els que quedaven registrats en la PDA. Malgrat haver demostrat que les PDA fallaven, el resultat de l'expedient disciplinari va ser l'acomiadament.

El motiu real que ha portat a Correus a acomiadar-lo, ha estat l'haver-lo nomenat Delegat Sindical el novembre passat (encara que l'empresa no el reconeixia com a delegat i estem pendents de judici), els alliberaments que realitzava per atendre tasques sindicals, les contínues denúncies davant la prefectura dels abusos del seu cap a ell i a la resta de companyes.

El passat 16 de Juliol va tenir lloc l'acte de conciliació de l'acomiadament i com era d'esperar, no va haver-hi acord de cap tipus, per la qual cosa el tràmit judicial continua.

Des del sindicat seguim exigint la readmissió immediata de Juande en el seu lloc de treball perquè no entenem de cap manera els motius del seu acomiadament. Per tot això, hem començat una campanya de recollida de signatures per denunciar el cas.

Tota la informació de la campanya demanant la seva readmissió es pot seguir a través de la pàgina web http://www.juandereadmissio.cat

Secció Sindical CGT Correus Girona

Trist i decebedor preacord sobre l'ERO a Catalunya Caixa que suposa acomiadar a 1.557 treballadors/es

Un procés que finalitza amb l'obligatorietat de deixar de forma forçosa una feina, no pot ser motiu de celebració. A més, hem de considerar que molts companys i companyes hauran d'optar per vacants que els allunyarà de les seves famílies i els seus entorns. Això pot provocar que encara sigui més gran el nombre de treballadores i treballadors que es vegin obligats a deixar l'entitat.

Encara és més greu si pensem que el grup BBVA, per la dimensió de la seva plantilla i l'edat de part de la mateixa, podia haver donat cabuda a la totalitat de la plantilla de CX que no es volgués prejubilar o marxar voluntàriament.

Volem deixar clar que el principal responsable d'aquesta situació és BBVA, però també creiem que no s'ha fet tot el possible des de la representació dels treballadors, ja que han arribat a un preacord on les baixes resulten ser les que va demanar l'empresa en les seves intencions inicials si contemplem les prejubilacions a BBVA que acabaran fent igualment amb independència del preacord amb CX.

BBVA ha negociat i ha guanyat. Amb una jugada definitiva que va ser únicament l'anunci de trencar qualsevol negociació si no s'arribava a un acord abans del 31 de juliol i que es va considerar com un obstacle insalvable per part de la representació legal dels treballadors. Cal dir que entrar en el període legal d'un ERO, que hagués començat amb posterioritat al 31 de juliol, no significa no poder continuar negociant ni millorar les condicions. Per contra, mostrar por a negociar durant el període legal, va debilitar a la plantilla de CX, que amb la vaga i la manifestació del passat 29 de juliol va donar una mostra de força que no es va capitalitzar suficientment. Per a la CGT a CX era un mandat cap als nostres representants. Tot plegat va ser una comèdia.

Secció Sindical CGT Catalunya Caixa

Agroxarxa acomiada una afiliada de CGT estant de baixa per malaltia

El passat 27 de juliol Agroxarxa, empresa de serveis d'Unió de Pagesos, va acomiadar per burofax, sense previ avís, a una treballadora que estava de baixa per malaltia comuna des de feia 7 dies, era la seva primera baixa després de la seva maternitat l'any 2012.

El burofax venia acompanyat per la quitança i una nota molt curiosa que dèia: "la causa està fonamentada en la disminució de rendiment del treball i la qualitat que darrerament venim observant, pel que fa al compliment de les seves obligacions en el lloc de treball, així com el comportament i actitud que està tenint en els últim temps (…) no obstant (…) l'empresa reconeix la seva improcedència".

És obvi que l'immediat reconeixement de la improcedència demostra que és un acomiadament sense cap justificació i només per voluntat de la direcció. S'ha fet fora a una treballadora que estava de baixa per malaltia comuna com a conseqüència d'un sobreesforç per finalitzar una campanya de treball esgotadora per poder tramitar totes les subvencions dels pagesos (pressionada per la direcció per treballar molt més de 40 hores setmanals). Després d'aquest sobreesforç continuat durant mesos, se li diu que no rendeix en el treball i que té una mala actitud i comportament. A algú a qui s'obliga a fer hores extra, se li pot dir que té un baix rendiment? ...i Què és una mala actitud envers la seva feina a l'empresa? S'han buscat subterfugis per acomiadar-la per la seva militància sindical?

La companya acomiadada era membre del comitè de la vaga que CGT-Agroxarxa va convocar a 2014 per oposar-se a l'ERO temporal que Agroxarxa planatejava aquell any i ha donat suport i acompanyat als delegats de CGT-Agroxarxa pels centres de treball a fer xerrades sindicals.

La manifestació reflectida en el burofax d'acomiadament, no deixa dubtes sobre la seva subjectivitat. Les referències a "l'actitud" i al "comportament" semblen més pròpies d'altres temps, quan des de la "superioritat" es dictava la moral i l'ètica, es dictava als ciutadans i treballadors com havien de comportar-se, quina actitud havien de tenir, si no volien ser represaliats.

Té sentit fer un ERO temporal per capitalitzar l'empresa, per posteriorment acomiadar improcedentment un representant legal dels treballadors i una treballadora de baixa, gastant importants sumes de diners, amb una gran pèrdua de capital monetari i capital humà ?

Unió de Pagesos hauria d'assumir la responsabilitat de les males gestions fetes els últims anys per part de la direcció d'Agroxarxa i prendre les decisions corresponents. No s'entén que des de U.P. es critiquin les polítiques neoliberals que baixen el preu dels productes agraris, que s'esgrimeixin arguments de justícia social i transparència, i que al mateix temps s'oblidin de tots aquests principis, a l'hora de gestionar les condicions laborals dels treballadors d'Agroxarxa.

Secció Sindical CGT Agroxarxa

Vaga i mobilitzacions de la plantilla de Valeo contra el tancament i trasllat de la planta de Martorelles a Saragossa

El Comitè d'empresa de Valeo va convocar vaga a partir del 30 de juliol contra el pla industrial de Valeo que pretén traslladar a Saragossa la planta de producció de Martorelles, on actualment treballen 257 persones. Des de CGT Vallès Oriental es va donar suport a la lluita i s'ha participat en les diferents mobilitzacions al carrer que s'han portat a terme.

Els sindicats considerem injustificada la mesura i denunciem la mala fe de comunicar una decisió d'aquesta importància només dos dies abans que el 90% de la plantilla afectada iniciés les seves vacances d'estiu, evidenciant la manca de voluntat negociadora per part de la direcció de l'empresa.

La integració de la plantilla, segons pretensió de l'empresa, es faria plenament efectiva a partir de gener de 2016, tot i que anteriorment, des de setembre de 2015, Valeo Térmico subrogaria els treballadors de Martorelles.

La plantilla de Martorelles ja ha patit diferents expedients de regulació temporal i ha acceptat sacrificis de tot tipus per aconseguir l'aprovació de successius plans de viabilitat que garantien producció i rendibilitat a la planta fins, com a mínim, l'any 2019.

L'empresa argumenta la necessitat de concentrar la producció de Climatización i Términco en un únic centre per tal de guanyar competitivitat front a la competència però, en realitat, el que es pretén és abaratir costos obligant-nos a integrar-nos en un conveni col·lectiu que incorpora pitjors condicions retributives que el nostre actual.

Secció Sindical CGT Valeo

Vaga a Altrad Rodisola a Tarragona contra la modificació de les condicions laborals

Altrad-Rodisola és una subcontracta amb seu al Polígon Riu Clar de Tarragona amb prop de 200 treballadors que ofereix serveis de manteniment a tot el polígon químic. La Direcció de l'empresa va comunicar a la plantilla la modificació de les seves condicions laborals, concretament una reducció del seu salari. Tot

i aquesta decisió, l'empresa, dedicada a les bastides, no tan sols no va acreditar pèrdues econòmiques en els últims mesos, sinó un balanç positiu segons consta a la documentació entregada als representants sindicals. A més Altrad Rodisola porta anys pagant salaris de misèria als seus treballadors, amenaçant amb l'acomiadament i el tancament mentre els seus directius s'embutxaquen milions cada any.

Per aquest motiu la plantilla va realitzar una vaga des del 20 d'agost fins l'1 de setembre. Aquesta vaga tenia un objectiu clar: exigir la revocació de les modificacions substancials de les condicions de treball que els imposa l'empresa així com impedir que aquesta desactivi el pacte que fins ara regulava les condicions de treball i que passarien a regir-se pel conveni de la construcció, amb condicions molt més precàries.

A més d'impugnar la modificació col·lectiva, CGT va denunciar tant a Altrad Rodisola com a Basf, Basell i Dow per substituir als treballadors en vaga per altres d'altres empreses com Kaefer o Plainsa.

Durant la vaga es van realitzar concentracions davant l'empresa i altres com les del 27 d'agost davant la factoria de la BASF i el 28 d'agost davant les instal·lacions de Repsol Química

CGT Tarragona

Vaga a Indra contra un ERO per acomiadar 1850 treballadors

L'empresa Indra Sistemas va començar el 7 de juliol un procés d'acomiadament col·lectiu que afectava a un total 1.850 treballadores, prop del 10% de la plantilla. Indra Sistemas és la major empresa de serveis informàtics espanyola amb uns 21.000 treballadors a Espanya i més de 40.000 a tot el món. A Catalunya hi treballen un miler de persones, de les que prop d'un centenar anirien al carrer. Te contractes amb l'administració pública, les principals empreses del sector financer, i altres d'importància com Gas Natural, Aigües de Barcelona i la central nuclear de Vandellós.

Vinculada a Bankia i als diferents governs del Partit Popular, els darrers temps havia pagat jubilacions daurades de milions d'euros als seus directius per a continuació presentar un ERO per causes econòmiques i productives.

A més d'aquests acomiadaments l'empresa deixava entreveure que l'acompanyaria de rebaixes salarials al voltant del 10% pels que es quedin, i un augment de la jornada laboral.

La Taula de Negociació (formada pels sindicats CCOO, UGT, USO, CGT, COBAS i STC) després d'estudiar la documentació aportada per l'empresa, va manifestar que no existeixen causes econòmiques per justificar els acomiadaments.

Davant d'aquesta barbaritat la CGT de Catalunya va registrar una convocatòria de vaga indefinida des del 14 de juliol a Catalunya i del 27 de juliol a la resta de l'estat espanyol, tal i com es va aprovar a l'assemblea de treballadors del 29 de juny, perquè els treballadors no hem de pagar la mala gestió i els sous i indemnitzacions milionàries dels nostres directius.

Els treballadors es van sumar tant realitzant jornades de vaga, com diferents concentracions que s'han produït en tots els centres de treball de l'empresa al territori espanyol. A més a la seu de Barcelona s'han realitzat jornades de vaga des del 14 de juliol i aturades primer al llarg de la jornada i a partir del 20 de juliol establint-se de 10 a 11 del matí, el 21 de juliol es va realitzar una jornada completa de vaga amb una concentració davant la seu de l'empresa en el 22@ i el 23 de juliol una altra jornada completa de vaga amb una manifestació i posterior concentració en el Parlament de Catalunya, on representants dels sindicats van ser rebuts per representants de diversos grups parlamentaris que van poder conèixer de primera mà la situació de l'empresa. De forma paral·lela s'han realitzat denúncies sobre cessió il·legal de treballadors perquè el Departament d'Empresa i Ocupació de la Generalitat investigués si s'estan produint situacions il·legals de subcontractació. El 27 de juliol es va realitzar una concentració davant l'Ajuntament de Barcelona.

El 4 de agost, a la 8a reunió de la taula negociadora, CCOO, UGT, USO i STC van arribar a un acord amb la direcció d'Indra afectant 1750 treballadors, dins el marc de l'ERO iniciat el 25 de juny, mentre es quedava sola la CGT defensant que no hi havia causes per aquest ERO, i vam oferir dins el procés de negociació un pla de baixes exclusivament voluntàries.

Converse

Laura i Eva, militants de CGT Barcelona enc

"No ens callaran ni ens

Txema Bofill

La Vaga General de 29 de Març de 2012 suposà un punt d'inflexió en la lluita laboral, sindical i social en aquest país durant els últims anys. A l'ampli seguiment pels treballadors i treballadores de la mateixa i de les mobilitzacions i manifestacions celebrades durant la jornada, cal afegir la duríssima repressió en tot el territori espanyol per part dels Cossos de Seguretat de l'Estat a les ordres del sistema polític i del lobby patronal, especialment a Catalunya i a Barcelona, les conseqüències de la qual van ser desenes de detencions, arrests, ferits i, finalment, l'empresonament durant els dies immediats i posteriors de moltes persones que van participar d'una manera o una altra en la jornada de vaga.

En aquest context de repressió policial i jurídica, que s'ha anat repetint en successives convocatòries de vagues generalitzant-se davant qualsevol tipus de protesta o mobilització social o sindical que s'oposi al capitalisme, a la classe política dominant o simplement denunciï qualsevol tipus d'arbitrarietat o injustícia, els sindicalistes de la CGT van ser un objectiu per els qui dirigien en aquest moment a Catalunya l'aparell policial, al front del qual estava el Conseller d'Interior, Felip Puig i en el qual tant la Fiscalia com els jutges van participar amb total desproporció. En l'acte d'empresonament de Laura, executat pel Jutjat d'Instrucció nº 23, es percep clarament com la magistrada Rosa Mª Agulló Berenguer, va assumir els plantejaments de la Fiscalia sense tenir en compte les indicacions de la defensa ni la presumpció d'innocència, però el despropòsit va persistir durant tota la instrucció per part de la jutgessa Olalla Ortega Herrero del Jutjat d'Instrucció Nº 28, que en lloc de decretar un delicte de faltes, va continuar mantenint el caràcter penal dels fets i la petició de penes de presó.

Laura Gómez, afiliada del Sindicat de Transports i Comunicacions de Barcelona era en aquelles dates Secretària d'Organització de la Federació Local de Sindicats de Barcelona de la CGT. Actualment, és la Secretària General de la mateixa després del Ple de Sindicats celebrat el mes de Maig del 2014. En aquest mateix ple va ser triada Secretària d'Organització la companya Eva Sánchez, actualment afiliada al Sindicat d'Administració Pública de Barcelona. Ambdues s'enfronten a un judici pel qual se'ls sol·liciten condemnes de dos anys i sis mesos de presó per diversos càrrecs i que se celebrarà en el Jutjat Penal número 26 de Barcelona els propers dies 6,7, 8, 9 i 13 d'Octubre. Com molts i moltes sabeu, Laura va ser detinguda el 24 abril del 2012 quan anava a treballar, havien passat ja 3 setmanes de la jornada de Vaga i va romandre a la presó durant 24 dies, fins al 17 de maig del 2012, després dels quals va ser posada en llibertat amb càrrecs sota fiança de 6.000 Euros i privada del seu dret de manifestació durant més d'un any i mig. La CGT també està imputada de forma subsidiària. Amb les nostres companyes conversem sobre tots aquests fets, i sobre com es presenta la vista del judici.

- Com es va desenvolupar i com vareu viure la jornada de vaga general del 29-M a Barcelona?

Laura- Doncs en principi, amb normalitat. És a dir, l'habitual en una jornada de Vaga General. Molt treball previ de preparació als nostres centres de treball i en el sindicat i en altres empreses. Com sempre, a la nit participant en quants piquets va ser possible i a primera hora als nostres propis centres de treball. Posteriorment estava previst, com ja s'ha fet en convocatòries anteriors, reunir als companys i companyes en un piquet a les 12 del matí a la zona de Portal de l'Àngel amb Plaça Catalunya per marxar juntes pel centre de la ciutat. I a la tarda teníem convocada una manifestació conjunta de la CGT i la CNT, en la qual van confluir els moviments socials de la ciutat amb un recorregut diferenciat de la dels sindicats oficials i que tenia previst finalitzar a la Plaça Urquinaona. Després ens varem dirigir a la Plaça Catalunya i varem confluir amb una altra manifestació d'altres col·lectius de la ciutat.

Eva- Va ser un dia inoblidable, la ciutat paralitzada, els comerços, el transport i la indústria sense funcionar. A la nit ja es veia que anava a ser un èxit, havien parat les empreses de recollida d'escombraries, Mercabarna, Correus, Renfe, Seat, Nissan, etc. i les empreses amb torns de nit. Els piquets tant dels sindicats com els organitzats als barris van realitzar una important labor d'extensió perquè l'atur fos un èxit. En aquest sentit, crec que tant la participació en el piquet del matí de més de 10.000 persones, com en la manifestació de CGT de la tarda, amb més de 45.000 persones, va sorprendre a molta gent inclosos als poders polítics, pel gran nombre d'assistents a una manifestació contestatària en lloc de la de CCOO i UGT. La vivíem amb satisfacció per que érem moltíssim milers de persones amb les pancartes, les banderes i les consignes de la CGT i amb les reivindicacions de cadascuns dels grups que van decidir compartir espai amb nosaltres. Com tota manifestació va ser tibant, clar, sobretot perquè a la tarda ja es coneixia que la maquinària repressora s'havia engegat des de primera hora del matí.

- Els fets pels quals se us acusa van esdevenir durant aquest piquet al matí. Que va ocórrer concretament a les portes de l'edifici de la Borsa de Barcelona?

Eva- Igual que a la tarda, entorn de la concentració de piquets que la CGT havia convocat es va reunir moltíssima gent, per descomptat afiliades i militants del sindicat, però també moltes altres persones. Per tot el centre de la ciutat hi havia molta mobilització, com per exemple, la dels estudiants amb la qual coincidim en diversos moments del matí, els grups de barris, etc. No teníem un pla fix i ens encaminàvem pel Passeig de Gràcia, on hi ha moltes oficines bancàries, botigues comercials i evidentment, la Borsa de Barcelona, símbol molt evident del capitalisme especulador i opressor que sofrim.

Laura- La veritat és que es percebia entre la gent molt bon ambient, ganes de participar i d'estar al carrer. Vam arribar davant la Borsa i ens vam detenir en la porta per cridar consignes, exhibir les pancartes i banderes que portàvem. Lògicament preteníem expressar la nostra indignació davant el que representa la Borsa però en tot moment es respirava tranquil·litat i que la gent teníem ganes de manifestar-nos i dir la nostra. En el camió portàvem

CONCENTRACIÓ CIUTAT DE LA INJUSTÍCIA
Gran Via de les Corts Catalanes 111, BARCELONA
Dimarts 6 d'OCTUBRE 2015 a les 09.00 hores

em amb...

causades per la vaga general del 29M 2012

allunyaran dels carrers”

una caixa de cartró amb uns papers que simulaven ser bitllets de banc i em vaig apropar a la porta principal, on hi havia altres companyes i persones, alguns de CGT i uns altres no, i en un moment concret, la vaig prendre. Es va fer una petita foguera, va ser una performance que en tot moment era observada per Mossos d'esquadra que estaven a l'interior de l'edifici, així com pels agents infiltrats de paisà que en tot moment acompanyaven al piquet, no intervenint ni fent cap indicació davant la nostra acció, també hi havia centenars de periodistes cobrint l'acte. Durant tota l'acció va haver-hi tranquil·litat i no hi havia sensació de risc. La foguera es va apagar amb un simple extintor quan ja estava gairebé extingida. No preteníem ni es va intentar accedir a l'edifici, de fet quan arribem, la Borsa tenia les seves portes tancades, i una vegada realitzat l'acte, vam continuar recorrent el Passeig de Gràcia.

- La premsa va malbaratar rius de tinta sobre els diversos incidents i detencions durant la jornada. No obstant això, Laura, se't deté 24 dies després. Pots explicar-nos el que va esdevenir aquell 24 d'abril?

Laura- El 24 d'abril surto de casa meva i a la cantonada uns Mossos d'esquadra em diuen que quedo detinguda; exigeixo saber els motius i m'informen que per uns fets de la vaga general del 29-M, i em traslladen a la comissaria de les Corts. Vaig facilitar el telèfon de l'advocat i també el del sindicat perquè sabessin de la meva detenció i es posessin en moviment. Durant el trajecte m'informen que se'm deté acusada d'incendi i altres delictes. No em podia creure el que estava passant, com una performance sense risc a ple dia, a cara descoberta, l'estaven convertint en alguna cosa totalment desproporcionada. A la comissaria em vaig negar a declarar i em van comunicar que l'endemà em passarien al jutjat. Una vegada vaig poder parlar amb el meu advocat, em va informar que m'acusaven d'un delicte d'incendi o subsidiàriament de danys; un altre de coaccions, i també de desordres públics i un delicte contra els drets fonamentals. La pena per un delicte d'incendi està castigat amb una pena de presó de 10 a 20 anys, així que estàvem al·lucinant. Recordo que li vaig comentar al meu advocat "encara sort que les càmeres de la Borsa ho hauran gravat tot, quan el jutge vegi les cintes tot s'aclarirà". Què equivocada estava….

Durant aquest dia em van canviar tres cops de cel·la perquè no pogués escoltar els crits d'ànim dels meus companys des del carrer. Vaig passar la nit tranquil·la encara que les hores es van fer eternes sense poder parlar amb ningú i sense dormir.

Eva- Quan ens assabentem de la detenció de Laura, el primer que vam fer va ser posar-ho en coneixement dels companys i companyes, parlar amb el servei jurídic, la família i traslladar-nos immediatament a la Comissaria dels Corts, on ens concentrem durant tot el dia fins a entrada la nit. La nota de premsa dels Mossos d'esquadra era totalment tendenciosa, nociva i comparable als pitjors programes escombraries de la televisió. Els Mossos van intentar desallotjar-nos de la porta de la Comissaria però no ho van aconseguir, volíem que les nostres veus arribessin a Laura. La sensació era d'incredulitat doncs havien passat més de tres setmanes des de la Vaga i més encara quan ens va comunicar l'advocat que anava a passar l'endemà al matí a disposició judicial. Recordo que aquest dia en la mateixa Comissaria es presentava davant la premsa la Web delatora de la Conselleria d'Interior amb les fotos dels quals consideraven agitadors de la ciutat i que van haver de retirar als pocs mesos. Res era per casualitat.

- En la causa estàveu les dues acusades de múltiples càrrecs que sumen penes de més de trenta anys a més de decretar l'ingrés a la presó de Laura. Com reaccioneu en aquests moments i en els primers dies que segueixen?

Eva- Ens assabentem en la porta dels jutjats. En veure que es retardava tant la sortida de Laura ens vam témer el pitjor, com així va ocórrer. A partir d'aquest moment el prioritari no són les desgavellades i infundades peticions i càrrecs que fan fiscalia, mossos i la jutge sinó que tot se centra en un únic objectiu, treure a Laura al més aviat possible de la presó preventiva. Però clar, cal tocar moltíssimes tecles i organitzar a les companyes del sindicat perquè no quedi cap aspecte per cobrir; jurídics, familiars, la situació laboral de Laura, premsa, mobilitzacions, contactes amb altres organitzacions.. Tot això es va anar forjant en els dies següents, amb molt esforç, però en tot moment, durant aquells dies totes les gestions que vam poder fer tenien com a prioritat la posada en llibertat de la companya i així va ser fins que aquesta es va produir.

Laura- Crec que en la mesura del possible, la meva reacció va ser de calma i serenitat, malgrat els disbarats amb els quals em vaig trobar en la Instrucció. Sent una persona sense antecedents estava convençuda que sortiria imputada, pot ser que amb fiança, però sense més problemes. Vaig estar més de 5 hores esperant per declarar mentre veia com una a una les meves companyes de cel·la en el jutjat declaraven i sortien lliures. Quan per fi em van portar enfront de la jutgessa i la fiscal, vaig ser conscient que no sortiria d'allà. Vaig escoltar com la fiscal justificava la petició de presó provisional per evitar que destruís proves i tornés a cometre altres fets delictius, incidint que malgrat el meu arrelament existia un veritable risc de fugida a causa de les elevades penes que se m'imputaven, i la presó asseguraria la meva presència en el judici. No escoltaven les meves explicacions ni les del meu advocat, només estaven interessades que delatés a l'Eva, ensenyant-me fotos en les quals apareixia ella sola o amb mi. No vaig reconèixer ni a ella ni a cap dels quals apareixien en les imatges que em mostraven. Una vegada finalitzada la declaració, em van retornar a la cel·la i vaig tenir encara unes hores per fer-me a la idea que ingressaria a la presó, la qual cosa em va confirmar el meu advocat finalment. La meva primera preocupació va ser que se li transmetés a la meva família i als companys que estava be, que jo estaria bé.

El que si puc dir i vaig tenir sempre molt clar és que les companyes no s'aturarien i que la CGT anava a lluitar per canviar la meva situació com així va ser i que en això anaven a posar tot la seva obstinació. I això et fa forta i et tranquil·litza. Vaig ser conscient en tot moment que fora estaven els meus familiars i les companyes i que posaven tot el seu esforç en què jo sortís al més aviat possible.

- Com va ser la resposta del conjunt del sindicat i com va ser l'actitud del Conseller Puig, durant aquells dies previs a l'alliberament de Laura?

Eva- Magnífica. No solament les companyes de Barcelona i de la resta de Catalunya. Tota la CGT, a nivell estatal, es va solidaritzar de seguida amb nosaltres i va haver-hi concentracions i manifestacions en moltes localitats de l'estat, també es van realitzar actes en algunes ciutats de diversos països. Les seccions sindicals, els sindicats i tots els òrgans de la CGT, cadascun en la mesura de les seves possibilitats, va posar el seu gra de sorra i van anar també moltes organitzacions alternatives i solidàries les que ens van expressar el seu suport. Fins al dia de la sortida de Laura de presó es van desplaçar a Barcelona companys d'altres províncies i ciutats. I aquesta solidaritat continua fins ara i no l'oblidem.

Laura- No hem d'obviar que en aquests moments l'agitació social i la mobilització estaven en un punt àlgid. A Catalunya i especialment a Barcelona, és clar que l'anarcosindicalisme, ja per tradició històrica, és un referent. I un referent temut pel poder i pels capitalistes. En aquest context la CGT és una organització en creixement constant, tant en les empreses com en la seva presència en els moviments socials, on ha començat en els últims anys a ser un eix sobre el qual es dinamitza la militància de l'afiliació i la solidaritat amb altres formes de lluita els objectius de la qual i reivindicacions compartim. El Conseller Puig sabia molt bé que la meva detenció

significava posar a la CGT al centre del seu discurs repressiu, amb l'objectiu de criminalitzar-nos com a organització davant el conjunt de la ciutadania. La manifestació de la tarda el dia de la vaga va haver de preocupar-los seriosament. Veure a milers de persones fora de la cleda de la manifestació dels sindicats pactistes i oficials va haver d'aixecar moltes alertes en polítics acostumats a la complaença sindical. Sempre he pensat i encara penso que la meva detenció i la presó van ser una actuació política en contra del nostre sindicat. El mateix Conseller va reconèixer alguns excessos quan algunes companyes van anar a visitar-ho al Parlament i posteriorment, en la seva compareixença en Comissió parlamentària, a la qual assistim, va rebaixar el to de les seves acusacions. Però és clar que no som plat de gust per aquesta mena de polítics.

- Han passat més de tres anys des de la vaga fins al judici que serà en breu. A què creieu que respon la rebaixa en la petició de penes des de la Instrucció fins al moment d'avui?

Laura- És clar que la petició que surt de l'expedient policial i de la Fiscalia és un despropòsit. Sumava penes d'uns trenta anys en el pitjor dels casos.

Els càrrecs que va imputar la jutgessa, eren tot el que proposava el Ministeri Fiscal: delicte d'incendi previst i penat en l'article 351 del Codi Penal (CP) amb una pena de presó de 10 a 20 anys o subsidiàriament com un delicte de danys previst i penat en l'article del CP 266 que porta aparellada una pena de presó d'1 a 3 anys, en concurrència amb els delictes de coaccions de l'article 172 del CP i castigat amb pena de presó de 6 mesos a 3 anys amb la possibilitat d'aplicar-se en la seva meitat superior si tingués com a objecte impedir l'exercici d'un dret fonamental. Així mateix un delicte contra els drets fonamentals tipificat en el CP en el seu article 514.2 castigat amb pena de presó d'1 a 2 anys i un delicte de desordres públics de l'article 557 del CP amb pena de 6 mesos a 3 anys, una veritable bestialitat que gens tenia a veure amb l'acte simbòlic que va suposar la crema d'una caixa de cartró.

Durant la instrucció els càrrecs que s'han mantingut són els delictes de desordres públics en aplicació de l'article 557.1 del CP i pel qual ens demanen 1 any i sis mesos i el delicte de danys amb incendi de l'article 266.1 del CP i pel qual se'ns demana un any. En total 2 anys i mig per a cadascuna, així com a quantitats econòmiques per les destrosses que oscil·len entre els 9.000 € i els 18.000 €, més les costes processals. El jutjat també ens va interpel·lar perquè presentéssim una fiança de 23.222 € en concepte de responsabilitat civil, sota amenaça d'embargament en cas de no ingressar-la. També se li ha notificat a la CGT l'obertura del judici oral, requerint-li també una fiança de 23.222 € com a responsable subsidiari, amb la mateixa amenaça d'embargament, per la qual cosa l'organització també estarà assegu-

da en la banqueta. No obstant això i vistes les últimes sentències en casos semblants en els quals hi ha hagut des d'absolucions a condemnes molt severes i injustes, sabem que ens enfrontem a una acusació molt seriosa i que pot tenir repercussions molt greus per a nosaltres.

Eva- Durant aquest temps hem estat mantenint reunions i pressionant en la mesura que hem pogut a qualsevol persona o entitat que entenem tingui a veure amb el nostre judici. Tenim clar que en alguns casos han pogut donar els seus fruits i que en uns altres hauran estat altres consideracions les que han motivat aquests canvis, però com diu Laura, les acusacions aquí estan i les penes sol·licitades també. A hores d'ara del conte confiar cegament en la justícia és una ingenuïtat. Per descomptat que és una dada favorable però en qualsevol cas no és una garantia de res i segur que els interessats a criminalitzar al moviment anarcosindicalista i a qualsevol que lluiti contra aquest sistema seguiran fent el seu treball amb la intenció d'aconseguir els seus objectius.

Sempre es té l'esperança que el sentit comú habiti en els qui jutgen, però la realitat és molt tossuda i cal cobrir moltes reputacions que entren en joc quan es tracta de preservar un sistema repressor i injust.

- Com encareu aquest tram final del vostre cas i quines són les vostres perspectives respecte a la vista del mateix?

Eva- Amb preocupació però també amb serenitat. Fer entelèquies o càlculs quan parlem de la justícia en aquest país és una pèrdua de temps i energia. Simplement espero que s'imposi el sentit comú, que quedi clar que se'ns acusa d'uns fets que de cap manera poden implicar els delictes que se'ns imputen i que tot això mai va deure transcendir més enllà d'un judici de faltes o civil per danys i no en aquesta espiral que s'inicia amb la detenció i empresonament de Laura i que espero es resolgui a favor nostre.

Laura- Doncs aquí estem, lluitant com sempre, en l'empresa, amb les companyes d'altres empreses, del sindicat, en la FL de Barcelona, en fi, sense fer un pas enrere. No ens ho podem permetre. Tenim la consciència d'haver anat sempre de cara, com solen actuar els afiliats i afiliades de la CGT, sense ocultar-nos darrere de res i de ningú. No ho vam fer durant la jornada de vaga, ni en els piquets, ni en la manifestació, ni tampoc davant la Borsa de Barcelona, ni ho hem fet després ni ho farem en el futur. I malgrat qui li pesi, el nostre únic compromís és amb les treballadores i amb els lluitadors socials, amb totes aquelles que diuen NO davant tanta injustícia i repressió com s'està donant en aquest país, amb aquesta classe política corrupta i indecent. Passi el que passi, no ens callaran ni ens allunyaran dels carrers.

- Alguna cosa que vulgueu dir als afiliats/des de la CGT?

Eva i Laura: Ànim i a seguir en la lluita. El nostre és un cas de clara agressió contra el que significa la CGT. Però no és l'únic, hi ha altres companys i companyes com l'Albert, Mercader, Carles, els companys d'Expert i tots aquells que a les diferents ciutats del país estan i seran jutjats i als quals cal donar tot el nostre suport.

I també a tots i totes les que lluiten contra aquest sistema. Volem aprofitar per donar tot el nostre suport i la nostra força a l'Alfon i a la seva família i que no pararem fins que estigui lliure. No ens rendirem i ens veiem en el dia a dia. Com solem cridar pels carrers: "La solidaritat és la nostra millor arma". Salut i Anarquia.

LES FRASES

"Li vaig dir al meu advocat: encara sort que les càmeres de la Borsa ho hauran gravat tot, quan el jutge vegi les cintes tot s'aclarirà. Què equivocada estava…" (Laura)

"A hores d'ara del conte confiar cegament en la justícia és una ingenuïtat" (Eva)

Sense fronteres

Luigi Gnecchi, criminal de guerra absolt i condecorat?

Pasqual Aguilar

El judici obert a Barcelona l'any 2010 contra l'aviació feixista italiana per crims de lesa humanitat, comesos durant els bombardejos de Barcelona del 1938, ha donat un gir preocupant en aquests últims mesos.

El 28 de desembre del 2014 el Ministeri de Justícia va fer pública una declaració oficial, després de tres anys de silenci, en la qual instava la justícia italiana a col·laborar amb la lleialtat que exigeixen els tractats de coordinació judicial europeus. Des del començament del litigi, la república italiana s'ha desentès d'un judici que posa en qüestió el revisionisme històric que actualment es viu a Itàlia (com per exemple, la difusió de la imatge del militar-cavaller, que comporta la rehabilitació de combatents feixistes), i que reclama l'assumpció de responsabilitats i indemnitzacions. Les paraules forçades de la justícia espanyola arriben amb retard, volen tapar el postfranquisme en què està instal·lat el règim i, alhora, pretenen conjurar el ridícul internacional que significa mantenir una posició condescendent amb qui no compleix les seves obligacions elementals.

La justícia italiana ha reaccionat durant la primavera. El 24 d'abril del 2015 els mitjans van difondre que la fiscalia italiana havia interrogat al gener l'ex-aviador Luigi Gnecchi, de 101 anys d'edat, després d'ignorar dues comissions rogatòries internacionals emeses per la justícia espanyola. Gnecchi és un dels últims vestigis d'una generació d'italians, provinent majoritàriament de l'aristocràcia i l'alta burgesia, que va irrompre en la modernitat captivada pel discurs estètic de Marinetti —apologia de la guerra, culte al motor i la velocitat— i les idees expansionistes del feixisme. Una generació de militars d'elit que ha passat a la història universal de la infàmia com a responsable de ser la primera d'utilitzar el bombardeig aeri sobre població civil indefensa. Els pilots, protegits per identitats falses facilitades per l'exèrcit italià, van assajar a Espanya diferents bombardejos amb l'objectiu d'aconseguir la més gran destrucció possible, i escampar el terror i la desmoralització a la rereguarda.

De 1935 a 1943 Gnecchi va tenir un ampli full de serveis: intervenció en la guerra imperialista contra Abissínia el 1935, en la qual Mussolini i els seus esbirros no van dubtar d'utilitzar armament químic de manera indiscriminada; en la guerra civil espanyola, i en la Segona Guerra Mundial, on, entre d'altres accions, va participar en els bombardejos sobre Londres. Va ser condecorat per Mussolini, Franco i Hitler, i homenatjat l'any passat pel cap de l'estat major de l'exèrcit italià i per la ministra de Defensa italiana. El llavors tinent d'aviació i cap d'esquadró va finalitzar la carrera militar amb el grau de tinent coronel. Preguntat per la fiscalia, va declarar que les seves gestes militars eren simples operacions de reconeixement del territori, i va negar que fos responsable de bombardejos sobre Barcelona o alguna una altra zona de Catalunya. Avui dia, les investigacions històriques acrediten que Gnecchi va intervenir a la batalla de l'Ebre enquadrat en el Corpo d'Aviazione Italiana.

Després d'aquestes diligències, la

justícia italiana s'ha afanyat a declarar que no té constància que puguin comparèixer altres pilots i, per aquesta raó, s'ha d'arxivar la causa. Per contra, la jutge Ortega i els denunciants reclamen una prova pericial dels arxius de l'Aeronàutica Italiana, en els quals es troben registrats els diaris de vol de l'Aviazione Legionaria, la filiació dels seus integrants i les operacions i objectius militars.

Els governs d'Espanya i Itàlia saben que la inhibició, els laberints processals i jurisdiccionals, el seguit d'interlocutòries i el temps, com a major aliat, són els grans instruments de la immunitat. Ens trobem en un moment d'espera, en el qual probablement el procés es tancarà si no s'inicien, amb urgència, nous plets promoguts pels ajuntaments, les entitats i les persones que van ser víctimes de la barbàrie feixista. La capacitat de pressió dels moviments socials i les institucions és clau per impedir el triomf de l'absolució, la impostura dels reconeixements públics i la vergonya de la impunitat.

Manifest: Per la victòria de la resistència dels moviments populars de Turquia i el Kurdistan

Com és sabut el Kurdistan turc (Bakur en llengua kurda) porta vàries setmanes vivint sota un estat de guerra de baixa intensitat. Es tracta d'un conflicte que enfronta per una banda l'estat turc – dirigit pel partit nacionalista i islamista AKP de Recep Erdogan – i el poble kurd i l'esquerra turca per l'altra. El conflicte va començar sota el fals pretext de combatre l'Estat Islàmic, que como es conegut porta anys operant des de Turquia i que fins i tot ha comptat amb la complicitat del propi estat turc. Però les operacions contra el jihadisme han derivat en una guerra oberta contra tota l'oposició d'esquerres, tant turca com kurda.

Les organitzacions i col·lectius que signem aquest document condemnem rotundament la repressió contra aquells pobles, barris i comunitat que es neguen a viure sota un indigne règim opressiu. Ens inspira un profund respecte la capacitat del moviment popular kurd i turc per portar a terme una valent resistència que ha estat capaç no només de respondre cop per cop als atacs de les forces armades turques sinó també per instaurar autogoverns populars d'allà on han pogut fer-ho. En aquest sentit, són diverses les ciutats, pobles i barris els que han proclamat l'autogovern del poble com ara Varto, Silopi, Silvan, Cirze, Semdinli, Dogubayazit… i d'altres llocs que estan governats per un poble que es nega a reconèixer l'autoritat del govern de l'AKP, que pretén canviar la Constitució per donar tots els poders al president Erdogan.

Fem notar que no necessàriament són autogoverns pensats per durar en el temps, sinó que són ben conscients que el seu desafiament serà respòs amb molta duresa per l'estat turc. A alguns llocs són assemblees, a altres són els partits polítics kurds BDP i HDP, a altres les guerrilles del moviment d'alliberament kurd HPG o a altres, com al barri rebel d'Estambul, Gezi, el propi moviment popular revolucionari local els que impulsen el contrapoder en la mesura de les seves possibilitats. Tots aquests exemples i molts altres ens fan adonar-nos d'allò que implica ser un poble fort i organitzat a tots els nivells.

Creiem que el seu exemple de lluita i de dignitat ha de reivindicar-se de la mateixa forma en què ho fem amb altres esdeveniments històrics més coneguts pels moviments populars i l'esquerra europea. El conflicte ha derivat en una generalització de contrapoders locals que governen els territoris en resistència, amb el potencial que això implica.

La millor forma de solidaritzar-nos és donar a conèixer les massacres que està perpetrant el govern turc en connivència amb l'Estat Islàmic. En la mesura de les nostres possibilitats hem de protestar el més fort que puguem. Així mateix hem de recolzar els esforços humanitaris dirigits a aquella zona que és refugi de centenars de milers de persones que han fugit de les guerres d'Iraq i Síria i que ara estan creuant a Grècia, escandalitzant amb això a una Europa cega davant els greus problemes que la seva política imperialista ha provocat als últims anys. Finalment, hem de recolzar la situació de poder popular en marxa que desitgem que es pugui estendre a noves àrees, així com recolzem la vaga de fam dels presos polítics kurds a les presons turques.

Signen:
Embat, Rojava Azadi, Regeneración Libertaria, Federación Estudiantil Libertaria, Assemblea Llibertària del Vallès Oriental, Comitè de Suport al Kurdistan de Granollers i comarca, Can Tonal de Vallbona, Col·lectiu A les Trinxeres, Col·lectiu Partisans Bohemis, Ateneu Llibertari de Reus, CGT de Catalunya, Kurdiscat-CCSK

Social

Ni un assassinat masclista més, ens volem vives!

Secretariat Permanent del Comitè Confederal de CGT Catalunya

En aquestes dates del mes d'agost estem assistint a una escalada de violència masclista i patriarcal contra les dones amb un reguitzell d'assassinats que com a feministes i des de CGT Catalunya condemnem. Aquests assassinats són la punta de l'iceberg, ara és més necessari que mai acabar amb aquesta xacra social i les seves arrels: el masclisme i el patriarcat.

No n'hi ha prou amb la denúncia pública cada vegada que es produeix un assassinat. Necessitem un pla permanent d'actuació integral política i social. És un feminicidi, és terrorisme contra la dona i aquest ha de tenir una resposta activa, directa i clara. Hem d'activar les xarxes de solidaritat necessàries i organitzar l'autodefensa feminista per eliminar tot tipus de tolerància i connivència activa i passiva amb la massacre que estem patint. És necessari, des de tots els fronts,eradicar els assassinats masclistes i segar-ne les seves arrels, el patriarcat, un sistema que ens oprimeix i que ens vol passives.

Prou de mirar cap a altres bandes davant les manifestacions quotidianes del masclisme i als poders fàctics còmplices i justificants de la violència, com determinats mitjans de comunicació que s'esforcen fins l'absurd per obviar que es tracta d'assassinats masclistes, de terrorisme masclista, d'un feminicidi. La justificació en mitjans de comunicació de masses és una complicitat activa amb la perpetuació del patriarcat.

També és necessari denunciar que en època de retallades, la situació dels serveis a la dona és més precària que mai. Justament en aquestes situacions veiem que el suport i l'acompanyament a les dones maltractades és necessari i una prioritat social. Des del front sindical, la lluita contra el masclisme i les seves nefastes conseqüències s'ha de reforçar també treballant en contra de les retallades en els serveis públics i especialment en l'assistència a la dona i a les violències. La precarietat de les treballadores d'aquest sector ha de desaparèixer per poder oferir el millor suport possible a les dones que pateixen violència i poder prevenir així més assassinats.

Les actituds, pensaments i sentiments que configuren el masclisme i perpetuen el patriarcat no són naturals ni per homes ni per dones, sinó que s'aprenen, es desenvolupen i es fomenten en aquesta societat emmalaltida i en aquest sistema econòmic opressor, perpetuat pel sistema polític, educatiu, laboral i social. No acceptarem en cap àmbit de les nostres vides al masclisme i qui no accepta la llibertat més genuïna de la dona, a qui no ens deixa que pensem, que decidim, que siguem mestresses del nostre destí. No tots els homes exerceixen violència masclista, ni la immensa majoria són assassins de dones, però el sistema sí que ho és en si mateix. Està construït sobre la violència contra les dones com a mecanisme clau de coerció i opressió, ja sigui en l'educació, en la família, en les organitzacions, en la societat o en les supersticions.

Hem de prendre l'espai públic, redoblar els esforços autoorganitzatius i reivindicar els drets que el sistema polític capitalista i masclista ens té segrestats. Només nosaltres trencarem aquesta opressió i podem revolucionar les relacions socials entre dones i homes, les relacions de poder en l'àmbit personal i en l'àmbit econòmic, des del suport mutu i l'acció directa.

La CGT Catalunya cridem a la mobilització permanent en la lluita social i sindical per no retrocedir ni un centímetre en els drets conquerits ni com a treballadores ni com a dones i per guanyar els que ens tenen negats.

Sortim al carrer, perquè ens volem vives!

NO SÓN MORTS AÏLLADES, ÉS UN FEMINICIDI!

PROU! CGT de Catalunya davant la mort d'un treballador d'origen senegalès a Salou

Secretariat Permanent de la CGT de Catalunya

Dia darrere dia aquest estiu hem sentit notícies sobre el drama que pateixen milers i milers de migrants que tracten d'arribar a Europa. Són persones que fugen de països empobrits, sovint abocats a guerres i dictadures pels governs europeus i nord-americans,entre d´altres. Són, en certa mesura, l'altra cara de la prosperitat i el consum que ens pretén vendre el capitalisme avançat: productes barats gràcies a l'explotació de les seves matèries primeres i de la seva força de treball. I amb això aquests mateixos governs compensen una mica la retallada de salaris que ens fan patir a la majoria de nosaltres. La infàmia de l'Europa fortalesa tancada sobre ella mateixa ha banyat els nostres mars, fent de la Mediterrània una de les fosses comunes més grans del planeta. Però aquesta mateixa infàmia ja fa anys que campa també tranquil·lament pels nostres carrers i carreteres. És habitual veure treballadors sense drets dormint als carrers i a les estacions de bus i tren quan arriba una temporada de collita de fruita o verema. D'igual manera, ens trobem a les ciutats treballadors estrangers esperant que arribi una furgoneta a recollir-los per dur-los a alguna obra, això si aquell dia tenen sort i treballen. I també veiem, si és que no apartem la mirada, com en sortir d'un transport públic o en un locutori la policia fa redades buscant omplir aquests centres, també d'infàmia, denominats CIE.

Un darrer exemple l'hem tingut l'11 d'agost a Salou. Com una operació dels Mossos d'Esquadra en contra de venedors d'origen subsaharià ha acabat amb la mort d'un d'ells en estranyes circumstàncies. La versió policial, que diu que ha saltat d'un tercer pis, quedava enterbolida per alguns testimonis. Les persones concentrades van iniciar una protesta davant la poca claredat dels fets i per impedir que s'aixequés el cadàver en no tenir constància de que s´hi hagués personat cap jutge i/o forense al lloc.

La suspensió dels drets bàsics de ciutadania que conforma aquesta espècie d'"apartheid" que pateixen una gran part dels migrants, molts d'ells veïns/es nostres des de fa anys, continua també quan moren o els maten. Hem de dir prou. No podem mirar cap a una altra banda. Una part de la població del nostre país és assetjada constantment. Un dia se'ls amenaça amb retirar-los l'atenció sanitària bàsica, l'altre se'ls criminalitza, constantment se'ls atemoritza amb l'expulsió, i habitualment se'ls obliga a treballar en condicions de misèria i explotació laboral. La resta de la població no hem de caure en el joc de l'"això no va amb mi". Ni de pensar que som afortunats/des perquè sempre hi ha algú que viu pitjor que nosaltres. No hem de fer el joc a l'Estat ni al capitalisme tolerant diverses categories de persones.

Desgraciadament, la mort de Salou no ha sigut la primera, però hem de lluitar perquè sigui la darrera. Ho hem de fer activament. Evitant les agressions i els assetjaments del dia a dia però també en situacions especialment greus com la d'avui a Salou.

Des de la CGT de Catalunya fem una crida:

- A la solidaritat activa amb els i les persones migrants i a participar a les accions i convocatòries de rebuig de la brutalitat policial.
- A demanar la derogació de la legislació d'estrangeria i de les normatives municipals que criminalitzen activament els treballadors/es d'origen estranger.
- A exigir una investigació ràpida i efectiva sobre les circumstàncies de la mort, a banda de la dimissió del Conseller d'Interior Jordi Jané, per l'actuació policial amb ús de projectils de foam durant i després de les espontànies protestes veïnals.

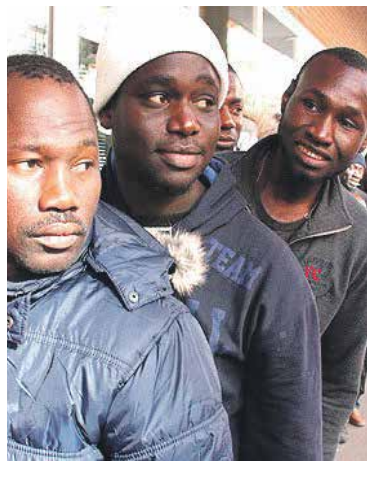

El drama humà de les migracions. Qui són els traficants? Qui són els il·legals?

SP Comitè Confederal CGT

El Mediterrani ara és un nou mar mort, una fossa col·lectiva en la qual ningú té capacitat de saber amb certesa el nombre de persones mortes i assassinades, des de l'Estret de Gibraltar a Lampedusa, Malta i illes de Grècia, des dels vaixells ferralla als camions pastera.

Mortes i assassinades doblement: primer pels poders locals dels seus països d'origen (guerres, repressió, violència, gana, etc.), i segon per les polítiques migratòries d'asil i refugi de l'U€, que violen tant legislacions internacionals com la pròpia legislació europea sobre drets humans, asil i/o refugi i drets dels migrants no comunitaris.

Potser des de la segona guerra mundial no havíem assistit a aquesta diàspora, aquesta llarga marxa històrica de persones fugitives, desplaçades, gent obligada a deixar les seves llars i els seus països sota la mort armada.

Ara, des d'Afganistan, l'Iraq o Síria, Somàlia o Sudan, Senegal o Nigèria, entrant per Itàlia o Grècia i creuant els Alps o Macedònia i Sèrbia, entremesclant-se migrants que reclamen pa i treball amb persones que busquen més "…retrobar-se amb alguna cosa remotament semblant a la pau".

La "vella" Europa, l'U€ de l'austericidi, amb els seus ciutadans i ciutadanes de "propi dret", i l'Estat Espanyol, el primer, venen negant sistemàticament "el pa i la sal des de fa molt temps". Només es van obrir portes a les persones migrants per ser explotades en els anys de el "creixement i d'acumulació de beneficis insostenibles, econòmica i mediambientalment parlant".

Amb la crisi es va destapar el racisme, la discriminació i la violació de drets humans fonamentals (refugi, sanitat, asil…). En l'actual sistema, les polítiques migratòries europees i internacionals són estrictament repressives i policials. L'estat fortalesa de l'U€ ha demostrat la seva inutilitat: enfront del parapet de l'argument de la seguretat -que tampoc és capaç de frenar la barbàrie del terrorisme islàmic-, s'han emportat per davant les més elementals llibertats, els més elementals drets humans i, no solament dels "no ciutadans" (els i les migrants), sinó també de les persones considerades "ciutadanes de ple dret".

En el que portem d'any, 300.000 immigrants han arriscat les seves vides en aquesta singladura: 200.000 han arribat a Grècia i altres 100.000 a Itàlia. Aquesta quantia ja supera la xifra total de 2014 que Nacions Unides va fixar en 219.000 per al conjunt de l'any. L'Organització Mundial de Migracions calcula que a la fi d'any, hauran creuat a Europa al voltant de 800.000 persones sense salconduit, des del nord d'Àfrica.

Gran part de totes aquestes migracions són obligades, sigui pel gana i la falta de recursos, sigui per la violència física, la repressió i la guerra: el 62% dels migrants que arriben a Europa durant els últims mesos no fugen del gana o la misèria, sinó de la guerra i les dictadures de Líbia, Afganistan, Síria, Eritrea, Darfur, l'Iraq, Somàlia o Nigèria.

Tant de la fam com de les guerres, els "líders" dels països autodenominats desenvolupats tenen un altíssim, sinó total, grau de responsabilitat. A més, l'U€, conjuntament amb EUA, són els responsables de la major part de les sagnies que es produeixen en aquests països.

Hem de tenir memòria històrica, per justícia social, perquè l'acció del capitalisme sobre la humanitat no quedi impune. Va haver-hi un temps en què els europeus anàvem a Àfrica a robar persones, les ficàvem en un vaixell i les convertíem en esclaves a l'altre costat de l'oceà. Després va venir un temps en què els europeus del sud ens vam anar a fer les "amèriques" (del nord o del sud) i allí vam ser obrers i obreres explotades. Ara Àfrica i Orient vénen a Europa…i no les volem.

Quina és la política d'asil de l'U€?: Textualment… La del cop de porta. A escala europea, es van rebre 435.190 sol·licituds d'asil el 2013, que van créixer fins a fregar 627.000 el 2014. En principi, l'estatus d'asil suposa que als qui accedeixin al mateix se'ls ha de garantir el dret a un treball als nou mesos de la seva arribada. Podrà afrontar aquest repte l'Europa de l'austericidi i l'Estat Espanyol de la desigualtat, la injustícia, l'atur, la precarietat?

Per res, i no precisament perquè aquests "migrants" suposin algun problema (en quantitat) que desestabilitzi el sistema de protecció, de treball i de convivència. Aquests migrants suposen solament el 0,027% de la població de l'U€. A aquesta U€ fa temps que se li va acabar l'humanitarisme i tot es mesura en funció dels balanços bancaris i del capital financer.

Els terroristes, els traficants, els il·legals, són uns governs que, de manera premeditada i sistemàtica, han planificat aquest genocidi d'una gran part de la humanitat.

Cap persona és il·legal i totes les persones, siguin d'on siguin, han de tenir garantits els Drets fonamentals: la vida, la llibertat de moviment i establiment, la protecció social i el treball.

Vaga social: la vaga de totes

Sílvia Alberich

Davant de cada nova convocatòria de vaga general, tornen a sorgir veus que recorden que les vagues, si no són socials, si es limiten a interpel·lar només les persones assalariades immerses en el mercat laboral...

Les altres vagues i vaguistes de principis del segle XX

Expressions com "jo faig vaga, però no computo" o "vaga social: de treball, de consum i de cures" posen en evidència el malestar que genera actualment la concepció de la vaga que situa l'economia formal com a eix central i que considera l'assalariat de sexe masculí i blanc com el vaguista per excel·lència. A banda del fet que moltes persones no la senten com a pròpia, aquesta visió de la vaga es contradiu amb l'evidència dels fets històrics: les grans vagues i revoltes que van transformar les condicions de vida durant els segles xix i xx van desbordar els límits del treball assalariat i van comptar amb la participació massiva de les classes populars.

Dones contra la carestia de la vida

Conegudes com a rebomboris del pa, al llarg del segle xix i principis del xx, es van desencadenar una sèrie de revoltes a tot Europa a partir de les crisis de subsistència ocasionades per l'encariment del pa i altres productes bàsics. La població es rebel·lava davant la carestia de la vida, denunciava la corrupció que hi havia darrere l'augment de preu dels productes bàsics i, gràcies a això, aconseguia reduir-los. A la ciutat de Barcelona, es van viure diversos rebomboris o motins del pa. És especialment significatiu el que es va produir el mes de gener de 1918, durant el qual les barcelonines s'alçaren en una vaga de subsistències.

Les dones, tant treballadores de fàbriques com mestresses de casa, es van aixecar contra l'augment de preu dels productes bàsics. L'11 de gener, Amalia Alegre, afí al Partit Republicà Radical, va penjar un cartell a un mercat on cridava les dones a manifestar-se pacíficament davant del govern civil: 400 dones van participar a la primera manifestació. La passivitat de les autoritats, però, va fer que les dones abandonessin la protesta pacífica, s'allunyessin de la línia legalista marcada per les primeres convocants i emprenguessin accions directes. Sota lemes com "¡Mujeres a la calle para defendernos contra el hambre!", "¡Enmendemos los males!" o "¡En nombre de la humanidad, todas las mujeres salen a la calle!", van assaltar fleques, comerços, vaixells carregats de peix i carboneries i van intentar envair la seu del govern civil (només els trets de la Guàrdia Civil ho van impedir). A més, les dones dels suburbis van acudir al centre, on van tancar teatres i cafès i van obligar les dones que viatjaven en tramvies a baixar del vehicle i afegir-se a les manifestacions.

Un diari de l'època explicava així els esdeveniments: "Van obligar tots els homes que intentaven sumar-se a la manifestació a retirar-se. (...) En un míting de 5.000 dones, no es va permetre l'entrada a cap home". I un titular deia: "Les dones, propietàries de Barcelona" (El Imparcial, 15 i 25 de gener de 1918).

El 24 de gener, "per declaració de les dones", es va imposar la vaga general a diverses localitats de la província de Barcelona. El 26 de gener, el govern va declarar l'estat de guerra i la premsa descrivia així la situació: "Entre els grups de dones, hi ha una novetat i és que algunes s'encarreguen, amb una organització perfecta, per districtes, de vigilar les obreres que entren a la feina i els establiments que retiren el seu gènere per impedir que les primeres vagin a la feina i, pel que fa als segons, saquejar-los. (...) Uns grups van recórrer el barri de Gràcia per obligar a vendre el pa a 45 cèntims" (El Imparcial, 25 de gener de 1918).

Més enllà de la seva actitud combativa, el paper que van jugar les dones als rebomboris del pa de 1918 va espantar perquè estava fora de tot control patriarcal: "La massa femenina, trasplantada sobtadament del camp de la família al camp econòmic en què es congria la lluita de classes, per la seva ignorància de les lleis socials, corre el perill de ser presa fàcil dels agitadors. El perill és gravíssim" (La Gazeta de Vich).

Finalment, després d'una setmana de mobilitzacions, es va aconseguir abaixar el preu del pa un trenta per cent i també la provisió dels comerços, ja que el govern de Madrid, davant la gravetat de la revolta, va restringir les exportacions als països bel·ligerants –ens trobem en el context de la Primera Guerra Mundial–, unes exportacions que, d'una banda, havien contribuït a enriquir la classe burgesa i, de l'altra, es trobaven a l'origen de la carestia, de la inflació i de la crisi de subsistència.

Davant l'especulació immobiliària: vaga de lloguers

Una altra vaga històrica esdevinguda fora dels paràmetres productius clàssics va ser la vaga de lloguers de l'any 1931, en un context d'increment constant i abusiu del preu del lloguer a la ciutat de Barcelona a partir del moment en què s'enderroquen les muralles (1854-1856): les grans propietàries s'apropien dels terrenys i els fragmenten per revendre'ls a d'altres que, al seu torn, repeteixen l'operació, fet que dispara el preu del metre quadrat.

Més tard, les exposicions universals de 1888 i 1929 reforcen aquestes operacions especulatives. Tot això, sumat a una legislació permissiva i liberal favorable a les propietàries i que facilitava el desnonament de les llogateres, va desembocar en uns preus desorbitats de l'habitatge i en una situació insostenible per a les classes populars: el relloguer –és a dir, la cadena especulativa sense fi– i les barraques es van convertir en les úniques alternatives possibles.

D'aquesta manera, l'any 1930, es va arribar a una situació insostenible: el preu de l'habitatge suposava el 19-22% del salari d'un obrer qualificat, el 27-30% del d'un no qualificat i entre el 33% i el 38% del d'una dona obrera qualificada. Davant d'aquesta realitat, es va iniciar una campanya d'acció directa que exigia la rebaixa del 50% del preu del lloguer i l'exempció de pagar per a les persones aturades: és la vaga de llogateres i llogaters.

Així, segons l'historiador Xavier Díez, s'estima que, a finals de juliol de 1931, a la ciutat de Barcelona, 45.000 inquilines es negaven a pagar el lloguer i, el setembre del mateix any, ja eren més de 100.000. A més, la vaga es va estendre a diverses poblacions, com Calella o Vilanova. Aquest mateix historiador ens explica que la vaga de llogateres va representar molt més que una protesta contra la carestia de preus: era un desafiament a l'ordre global que buscava la resolució del conflicte mitjançant la subversió de l'ordre capitalista i la participació col·lectiva.

També en aquesta vaga, les dones hi van jugar un paper cabdal: "Especialment les dones, sempre protagonistes dels aldarulls pel preu de les subsistències, tenien un paper preponderant, tant en la presa de decisions com en els combats de carrer que es produiran a cada intent de desnonament", afirma Díez. Un testimoni de l'època, Abel Paz, explica així el dia a dia de la vaga: "Generalment, durant el dia, els homes que estaven a l'atur se n'anaven als sindicats o a la recerca de feina. La consigna era que només les dones i la mainada féssim front als guàrdies, ja que es pensava que no havent-hi homes enmig no hi hauria detencions. Aquella vaga va durar diversos mesos, durant els quals no es van pagar els lloguers, ni la llum ni l'aigua. I hi va haver autèntiques batalles campals entre les dones, la mainada i els guàrdies".

El resultat de la vaga va ser divers, però, en la majoria dels casos, es van pactar rebaixes considerables del preu del lloguer i, fins i tot, en algunes perifèries industrials, es va mantenir la desobediència al llarg de tot el període republicà.

Presents i combatives

El fet que hagin existit altres vagues fora de l'àmbit productiu, però, no vol dir que l'obrer de sexe masculí,

adult i blanc hagi estat l'únic protagonista de les vagues laborals clàssiques: les dones també han participat activament en aquestes lluites, tot i que, sovint, el seu paper ha estat invisibilitzat per la mirada androcèntrica de la història.
En aquest sentit, resulta rellevant assenyalar la vaga general del tèxtil de 1913: el juliol d'aquell any, entre 13.000 i 22.000 dones van impulsar la vaga del tèxtil a Barcelona, amb el suport del sindicat La Constància, primer sindicat de l'art fabril i tèxtil que va integrar dones.
La reivindicació principal d'aquesta mobilització era el compliment, per part de la patronal, del reial decret de 1900 que regulava la jornada laboral i la fixava en un màxim de 48 hores setmanals o de 3.000 hores anuals. L'incompliment de les hores fixades afectava especialment les dones, que patien un greuge important en comparació amb els obrers de la indústria del tèxtil: estampadors, tintorers, cilindrers, blanquejadors i aprestadors feien jornades d'entre nou i deu hores, mentre que les dones treballaven entre onze i dotze hores. Les llargues jornades, a més, impedien que les dones poguessin fer front a la doble jornada laboral que se'ls exigia: a la fàbrica i a la llar. Mitjançant aquesta vaga les dones també reclamaven que es respectés la jornada nocturna de vuit hores: tot i que el treball nocturn femení havia estat prohibit el 1912, moltes obreres no hi estaven d'acord, ja que aquest horari els permetia compaginar responsabilitats laborals i domèstiques.
La vaga va esclatar el 30 de juliol, quan la reivindicació horària va motivar la suspensió de les feines nocturnes a les principals fàbriques de Sants. Posteriorment, es va estendre per tot Barcelona i pels principals centres tèxtils del pla –Vilanova i la Geltrú, Mataró, Reus, Terrassa, Sabadell, Badalona, a més de Manresa i Igualada– i va mobilitzar més de 50.000 vaguistes. A Igualada, per exemple, les dinou empreses del tèxtil que hi havia –on treballaven 2.500 persones, 2.083 de les quals eren dones– es van aturar.
Finalment, després de sis setmanes de vaga, les obreres van aconseguir una victòria relativa: la instauració de la jornada de 50 hores (superior a la del reial decret de 1900, però inferior a la jornada efectiva que feien fins aleshores). Aquesta victòria a mitges va tenir a veure amb la negativa de la patronal, encapçalada pel gerent de l'Espanya Industrial, de respectar els acords presos i amb l'aplicació d'un lockout o tancament patronal de les fàbriques un cop acabada la vaga.

Una altra vaga és possible

La participació important de les dones en revoltes populars, tant dins com fora de l'àmbit productiu, encaixa perfectament amb l'explicació que ens donen les historiadores Mary Nash i Susanna Tavera, que defensen que, si bé les dones no han participat majoritàriament en els partits polítics i sindicats, en canvi, sí que semblen fer-ho en lluites vinculades amb la vida quotidiana. Es tracta del que elles anomenen ètica de la subsistència, en la línia del concepte d'economia moral de la multitud, desenvolupat per l'historiador E.P. Thompson.
Els que hem vist només són alguns dels molts exemples històrics que ens mostren que una altra vaga no només és possible, sinó també real. Altres vagues i accions col·lectives, amb altres protagonistes i amb objectius que van més enllà de l'àmbit estrictament laboral ens han precedit.
Creativitat i amplitud de mires. Capacitat d'analitzar el context actual i superar formes de lluites ancorades en altres conjuntures econòmiques, polítiques i socials. Voluntat de fer partícip a tota la societat: precàries, migrants, persones funcionalment diverses, aturades, treballadores sexuals, mestresses de casa, estudiants, gent gran. I, sobretot, capacitat de desbordar i col·lapsar les estructures que regeixen aquest sistema, també les que regeixen el dret de vaga. Reapropiar-se de la vaga, fer-la nostra, avançar cap a una vaga social, fer camí cap a la vaga de totes.

** Article publicat a la revista Directa.*

Concentració a la Ciutat de la In-justícia el 6 d'octubre en suport de Laura i Eva

Federació Local CGT Barcelona

Des de CGT Barcelona convoquem concentració a la Ciutat de la In-justícia el 6 d'octubre a les 9h en suport de les dues miltants de CGT Barcelona encausades per participar a la vaga general del 29M de 2012.
Laura i Eva són dues afiliades a la CGT de Barcelona, que el 29 de Març de 2012, dia de Vaga General, van participar al matí al costat de milers de persones en un gran piquet al centre de Barcelona. Durant el recorregut del mateix van passar enfront de la Borsa de Barcelona. Laura va deixar una caixa de cartró davant la porta de l'edifici amb papers imitant bitllets de banc i la va prendre amb un encenedor, mentre Eva col·loca una cinta de plàstic en les portes. Després d'uns minuts un Mosso d´Esquadra la va apagar amb un extintor de mà. Centenars de persones, periodistes i també policies d'uniforme i de paisà estaven presents, sent testimonis d'una performance de denúncia enfront d'un edifici representatiu del capitalisme. El piquet va continuar la seva marxa, sense més.
Vint-i-sis dies després, els Mossos detenen a Laura en sortir de casa. L'acusaven de cinc delictes amb penes que sumaven uns 30 anys. La jutgessa va fer seus els arguments de la Fiscalia, fent cas omís dels arguments de la defensa i va decretar presó provisional, romanent durant 24 dies presa, fins al 17 de maig del 2012, després dels quals va ser posada en llibertat amb càrrecs i sota fiança de 6.000€. També se li va privar del seu dret de manifestació durant més d'un any i mig.
Finalment, després de tres anys d'instrucció judicial, l'acusació es concreta en les dues companyes i en dos delictes, danys per incendi i desordres públics, per la qual cosa se'ls sol·licita dos anys i mitjà de presó a cadascuna d'elles, així com al pagament d'uns 40.000€ en conceptes d'indemnització i multes, també la CGT haurà d'asseure's a la banqueta dels acusats com a responsable civil subsidiària. Seran jutjades els dies 6, 7, 8, 9 i 13 d'Octubre en el Jutjat Penal nº26 de Barcelona.
Una mostra més de la criminalització que l'Estat i la classe política practiquen contra qualsevol persona, col·lectiu o organització que denunciï i combati la injustícia social, laboral o de qualsevol tipus. Una altra volta de rosca d'una classe política i econòmica, que utilitza tots els recursos al seu abast per emmordassar a tota la societat i que està instaurant des de la legalitat parlamentària un autèntic terrorisme d'Estat. Laura i Eva som totes. No anem a deixar-les soles, perquè contra la
injustícia, la repressió i els seus judicis, la solidaritat és nostra millor arma. Ens toquen a una, ens toquen a totes.
Us esperem a tots i a totes, el primer dia de judici, dimarts 6 d'Octubre a les 9h a la Ciutat de la In-Justícia, a Gran Via de les Corts Catalanes 111 (Barcelona).
ABSOLUCIÓ, LAURA I EVA, LLIBERTAT!!

Campanya de solidaritat antirrepresiva des de CGT Barcelona

Federació Local de CGT Barcelona

Aquesta és imatge de les samarretes que hem elaborat per a la campanya de solidaritat amb les encausades en les Vagues Generals i per lluitar. A la Federació Local de Barcelona tenim 5 companys a l'espera de judici encara que el que es reculli no serà exclusiu per a aquests casos.
La venda de les samarretes serà íntegrament per a les peticions de solidaritat de pagament d'advocats i multes. Us demanem la vostra col·laboració amb aquesta campanya a tots els ens Confederals i als companys individualment.
Hem fet samarretes de diferents talles: unisex S, M, L, XL, XXL, XXXL i de noia M, L i XL.
Si voleu col·laborar i esteu interessats a rebre les samarretes, envieu-nos un email a flbcn@cgtbarcelona.org, amb el vostre nom, adreça, quantitat i les diferents talles que necessiteu i us indicarem on realitzar l'ingrés, el preu per unitat és de 10€.
Si ens toquen a una, ens toquen a totes. Salut i lluita

Dinamita de cervell

Josep Llunas, quan l'anarquia s'escrigué en català

El teòric anarquista català més destacat del XIX, tipògraf, maçó, dirigent obrer, periodista, atleta, poeta, teòric de la literatura, pioner del periodisme esportiu... avui oblidat

Jordi Martí Font

L'històric militant anarquista Joan Ferré a l'obra *La revuelta permanente,* de Baltasar Porcel, afirmava que Josep Llunas era una "autèntica potència intel·lectual" i Pere Gabriel afirmava, anys després, que "Llunas és un dels pocs teòrics hispànics l'obra del qual pot ser contrastada amb la dels teòrics de l'anarquisme europeu del moment." I així és. Autor d'una destacada obra teòrica, Josep Llunas i Pujals va néixer com a sindicalista en la Federació Regional de la Regió Espanyola de l'AIT i dirigí, el 1881, la Federació de Treballadors de la Regió Espanyola. Va desenvolupar i va introduir a l'Estat espanyol les propostes sindicals anarcocol·lectivistes formulades per Bakunin a nivell internacional. Però aquest personatge, avui desconegut, va ser moltes més coses, perquè a més de teòric disposava d'una potent eina de transmissió de les seves idees: el setmanari anarquista *La Tramontana.* Alhora, Llunas era cantant d'òpera, ciclista, gimnasta, poeta i teòric de la literatura, pioner del periodisme esportiu a tot l'Estat... sense cap mena de dubte, un personatge apassionant avui desconegut, desaparegut pràcticament de l'imaginari obrerista col·lectiu i esborrat del catalanisme anarquista que va practicar.

De Reus al món passant per Barcelona

Nascut a Reus, el 30 de gener de 1852, Josep Llunas va fer cap a Barcelona als deu anys quan el seu pare decidí fugir de la "fam del cotó" camí d'una vida millor per als seus. Allà, entrà a treballar com a tipògraf i passà a rebre classes a l'Ateneu Català de la Classe Obrera, on va ser alumne de Clavé. Enmig d'un ambient favorable a les noves idees que recorrien Europa i, sobretot, a partir de la Revolució de Setembre de 1868, amb 18 anys, Llunas entrà a la Internacional després del Congrés Obrer de Barcelona, el 1870.

El mateix any, Llunas inicià les seves col·laboracions periodístiques a les pàgines de *Lo Pontón*, una publicació del republicanisme federal. I l'any següent, els fets de la Comuna de París determinaren el seu pas sense retorn, com el de molts altres obrers i intel·lectuals del moment, del republicanisme federal a l'obrerisme internacionalista, anarquista.
A partir d'aquest clar posicionament ideològic, Llunas passà a participar en les diverses organitzacions que la seva feina de tipògraf i la seva vinculació sindical exigia, com la Societat de Noògrafs, alhora que assumia tasques de corresponsal del periòdic bakuninista El Condenado.
A la tardor del mateix 1872, Llunas passà a ser el secretari de la Junta Directiva de l'Ateneu Català de la Classe Obrera, que instal·là la seva seu al convent de Sant Felip Neri, mentre s'instaurava la gratuïtat de les seves classes i s'intentava, per primer cop, fer classes per a noies. En les primeres setmanes del nou règim republicà, Llunas prengué part en un míting multitudinari a la plaça de Catalunya davant 10.000 persones i el mateix 1873, participà en la batalla de Caldes de Montbui, enquadrat en el segon Batalló de Guies de la Diputació.

De la Restauració Borbònica a la FTRE i *La Tramontana*

El pronunciament de Martínez Campos estronca la breu experiència republicana i el Sexenni Democràtic, obrint el pas a la Restauració Borbònica. Les organitzacions obreres van ser perseguides i Llunas passà a fer feines de subsistència com la d'empaperador de parets o conductor de tramvies -en què desenvolupà una certa activitat sindical. A Vilanova i la Geltrú, durant aquests anys, obrí una modesta fàbrica de sabó i regentà un teatre.
Quan la repressió s'anà diluint i cridat per Farga Pellicer, l'històric líder obrerista català, Llunas tornà a la capital per treballar com a tipògraf a La Academia, una impremta en què treballava la plana major de l'anarquisme català dels anys 80 del segle XIX, la majoria maçons, com ell mateix: Antoni Pellicer Paraire, Eudald Canibell, Anselmo Lorenzo, Emili Hugas, Pere Esteve i Emili Guanyavents...
Aquest grup es troba al capdavant, el 1881, de la creació de la Federació de Treballadors de la Regió Espanyola (FTRE), una nova organització sindical, anarquista, federalista i col·lectivista. Llunas n'esdevé un dels màxims dirigents i referents, però alhora està preparant altres projectes.

De *La Teula* a *La Tramontana*

El 23 d'octubre de 1880, amb 29 anys, Josep Llunas treu a Sants el primer número del setmanari *La Teula.* La publicació i la seva substituta, La Teula Barcelonina, van ser suspeses i Llunas optà per treure al carrer una nova publicació, *La Tramontana*. El 12 de febrer de 1881, sortia al carrer el **Pregó** de *La Tramontana*, del qual es van distribuir 25.000 exemplars.
Alhora, participava com a cantant del cor en la representació de *La cova dels orbs*, 'una "òpera catalana", amb lletra i música de Francesc de Paula Sánchez i Gavagnach, i el 1882, publicava *Estudios filosófico-sociales sobre la familia,* el seu primer llibre, en aquest cas en castellà.
Un Llunas imparable el trobem en l'absoluta majoria d'actes i certàmens que en aquells anys unien la creació literària i l'anarquia, la qüestió social i el periodisme. Així, e1 1885, ell és un dels motors del I Certamen Socialista, una iniciativa per tal d'incloure la temàtica social dins dels certàmens literaris.

El 18 de març de 1886, presenta públicament el seu poema *La Revolució* al Teatre Ribes, en el marc d'una Vetllada Socialista Artístic-Literària, i un any després, junt amb el seu amic Anselmo Lorenzo és convidat a participar a l'Ateneu Barcelonès en unes sessions de debat sobre *El socialismo, sus relaciones con el progreso,* en què bàsicament s'hi desenvoluparen tesis conservadores. La intervenció de Llunas va ser publicada posteriorment en forma de fullet amb un tiratge de 40.000 exemplars.

Llunas es consolida com un autèntic referent del moviment obrer del moment, pel que les seves conferències i participacions públiques són constants. Creix el nombre dels seus seguidors però també el dels seus enemics, fins que el 9 d'abril de 1890 és objecte d'un atemptat que l'obliga a deixar-ho tot. Segons denuncià ell mateix, l'atac amb intenció mortal va ser organitzat pel sindicat moderat -i segons Llunas infiltrat per la policia- Les Tres Classes de Vapor.

Anarquismes i plenitud teòrica i propositiva

De 1890 a 1901, l'anarcocomunisme substituí gradualment l'anarquisme col·lectivista. Enmig d'un context gens favorable a les idees anarcocol·lectivistes, Llunas publica *Qüestions socials,* la seva obra més completa tant a nivell d'anàlisi com a nivell de propostes, un llibre en català en què sintetitza el seu pensament.

La repressió contra *La Tramontana* i la negació de la llibertat d'expressió el portà en nombroses ocasions a la presó, on emmalaltí. Una situació, però, que el va fer escriure *La Ley y la Clase obrera,* publicat el 1893, una guia d'autodefensa per tal que els obrers coneguessin i poguessin exercir els seus drets individuals i col·lectius.

Malgrat el clar posicionament de La Tramontana contrari a les bombes, la repressió indiscriminada (o no tan indiscriminada) arribà fins al seu director i l'endemà que Santiago Salvador llencés dues bombes Orsini al Liceu, Llunas va ser detingut i tancat a la presó. En sortir, tornà a treure al carrer La Tramontana, enmig d'una dura repressió contra el moviment obrer i una resposta violenta en forma d'atemptats amb bomba per part dels sectors anarcocomunistes d'aquest. Llunas continuà la publicació de La Tramontana malgrat ressentir-se molt d'un dolor reumàtic que tenia i que el portà a no poder-se valer per ell mateix.

El 7 de juny de 1896, una altra bomba, la de Canvis Nous, el sentencià. Malgrat condemnar els atemptats i fer fins i tot una campanya en contra del dinamiterisme, va ser detingut a les dues de la matinada i fou empresonat de l'11 al 22 de juny. Tancat a Montjuïc, fou torturat brutalment i en sortir desaparegué dels ambients obrers militants.

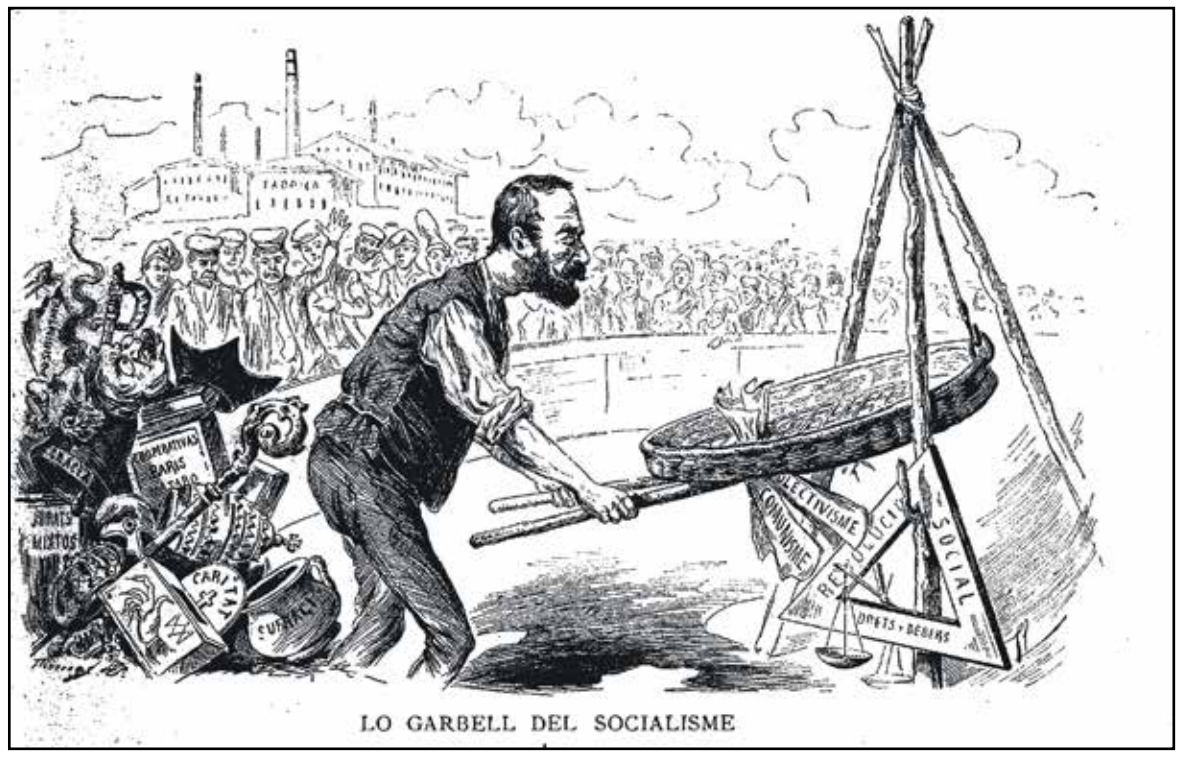

LO GARBELL DEL SOCIALISME

El periodisme esportiu i la mort

Allunyat dels ambients obreristes, Llunas girà la seva mirada cap a l'esport i esdevingué periodista esportiu, uns dels primers de tot l'Estat. Va treure al carrer *Barcelona Spor*t, i quan la tancà, el 1899, la revista es fongué amb *Los Deportes*, on passà a treballar. Entre B*arcelona Sport i Los Deportes,* Llunas va fer un viatge a Amèrica Central i en tornar s'incorporà a *Los Deportes,* una revista de la qual esdevingué propietari, director i ànima. El 25 de maig de 1905, Llunas moria i Los Deportes li dedicava un número especial.

Reflexió final

L'existència de Josep Llunas –i segurament el seu oblit també– i l'amplitud i importància de la seva obra assagística, periodística i literària de creació són la constatació que els dos "inconformismes" de què parlava Joan Fuster referint-se al segle XIX en el seu estudi *Literatura catalana contemporània,* l'anarquisme i el catalanisme, es van trobar i fins i tot en la mateixa persona, en les mateixes persones.Alhora, l'existència d'un projecte d'hegemonia cultural obrera escrita en català com el que Llunas i una part del moviment obrer van desenvolupar durant el segle XIX obre nous interrogants que segurament no podem respondre ara i aquí, però que, com a mínim, ens cal plantejar per arribar a entendre en tota la seva complexitat la societat catalana del segle XIX, la Renaixença en tota la seva amplitud, els moviments obrer i catalanista que s'hi desenvoluparen, la importància de l'anarquisme en l'àmbit cultural i ideològic i la penetració de les seves propostes en àmplies capes socials.

La Tramontana, periòdic vermell

Jordi Martí Font

La Tramontana és la gran obra de Josep Llunas, però alhora també una de les dues úniques publicacions obreres anarquistes escrites en català al segle XIX; l'altra és la valenciana El Chornaler. La Tramontana arribà als 717 números i sortí durant un període de setze anys, la qual cosa la converteix en el periòdic anarquista de més durada del segle XIX a tot l'Estat espanyol.

La publicació treia una mitjana de 4.000 exemplars setmanals i, en números extraordinaris, de 7.000 a 8.000. Aquests exemplars es venien a Catalunya (a Lleida, Falset, Balaguer, Figueres, Valls, Cervera, la Bisbal, Caldes, Tortosa, Badalona, Sant Feliu de Llobregat Móra d'Ebre, Balaguer, Vilafranca...), però també a les Balears (a Palma), al País Valencià (a Alacant i Benicarló) i, fins i tot, a la Catalunya del Nord (a Perpinyà). Per tant, la seva àrea de difusió eren els Països Catalans.

La Tramontana barrejà diversos ingredients que convertiren la publicació en un producte molt especial. La publicació utilitzava l'humor en totes les seves formes per plantar cara als que Llunas qualificava d'"enemics de l'obrer": burgesos, capellans, militars, polítics... alhora que no deixava de banda la cura estètica de cada un dels números. A simple vista, sense entrar en els continguts ni fer-ne una anàlisi a fons, podia semblar una publicació satírica i punt i final, però a mesura que s'anava llegint, setmana rere setmana, en els lectors anava obrint espais ideològics progressistes, presents en multitud de formes, que anaven des del republicanisme fins a l'obrerisme anarquista del moment, tot embolcallat amb un recurs constant a l'anticlericalisme i la crítica al sistema polític de la Restauració i la corrupció que li era pròpia.

Les reaparicions de *La Tramontana* han estat diverses, ja sense Llunas al capdavant. El 1903 aparegué una primera reposició que utilitzà les mateixes planxes, els mateixos gravats i la mateixa capçalera que la revista original, amb l'oposició de Llunas. El 1907, aparegué la segona reposició i el 1913 la tercera amb Salvador Seguí al capdavant. Les darreres sortides es van donar el 1979, el 2000, en format de butlletí electrònic, i com a publicació de la Federació de Sindicats de la CGT del Camp de Tarragona.

Altres revistes: La Sardana i L'Almanac

Hi ha dues capçaleres relacionades estretament amb *La Tramontana* que també van ser dirigides per Llunas: *La Sardana i L'Almanac de La Tramontana. La Sardana* va ser la capçalera utilitzada per Llunas per poder continuar publicant la seva revista en la prohibició que va afectar *La Tramontana* durant vint setmanes entre 1881 i 1882. Pel que fa a *L'Almanac de La Tramontana,* era una publicació especial que va sortir en set ocasions, els anys 1888, 1889, 1890, 1891, 1892, 1893 i 1896.

Els almanacs eren revistes de primera línia des del punt de vista estètic, amb portades a color, excel·lents gravats i unes tipografies molt acurades.

Cada *Almanac* incloïa un calendari ideològic diferent: el de 1888 era un calendari liberal i incloïa efemèrides relacionades amb científics, metges, novel·listes, poetes... el del 1889, era un calendari republicà; el del 1890, va ser el calendari positivista; el 1891, el socialista...

Josep Llunas, teòric anarquista de primera fila

Jordi Martí Font

Llunas va expressar les seves idees socials en moltíssims articles publicats a La Tramontana sigants amb els pseudònims Lo Dimoni Gros, Ganxet, Gimnàstic, Pepet Simpàtic, Un Rajoler, Ruc Nafrat, Pere Pau de l'Antònia, Elèctric, Pau de la Laia, W*** i Pau Veritats. Majoritàriament, però, va formular les seves idees socials amb tota la seva complexitat, sobretot, en diversos llibres de teoria política. Per ordre cronològic, les obres que recullen les seves idees i el seu pensament de Llunas són:

-***Estudios filosófico-sociales sobre la familia (1882)***. Conté diversos materials, des d'unes xerrades fetes per l'autor en diverses societats obreres fins a un text sobre la qüestió política escrit amb Farga Pellicer o La Anarquía, un escrit el capítol tercer del qual va ser inclòs per Robert Graham en la seva monumental història de les idees anarquistes Anarchism A Documentary History of Libertarian Ideas, al costat Bakunin, Kropotkin... La segona edició va ser de 16.000 exemplars.

-Organización y aspiraciones de la Federación de Trabajadores de la Región Española (1885). Un dels textos que va guanyar el I Certamen Socialista de Reus. 29 pàgines per descriure com havia de ser l'organització dels obrers que havia de fer possible l'autodefensa de classe i la construcció de la societat anàrquica.

-***Del trabajo considerado como vínculo social o fuente de libertad i Bases científicas en que se funda el colectivismo (1889).*** Tots dos treballs recollits en el llibre del segon Certamen Socialista. Del segon, en format fullet se'n va fer una tirada de 40.000 exemplars.

-***Qüestions socials (1891)***. Un volum de 128 pàgines en què l'autor explica el seu pensament polític, econòmic i social, sense deixar d'exposar els seus plantejaments filosòfics, les seves anàlisis i crítiques socials, i les seves propostes organitzatives per transformar la societat del seu moment i construir-ne una amb bases radicalment diferents.

-***Los partidos socialistas españoles (1892)***. Inclou una proposta sorprenent venint de qui ve: Llunas hi proposa crear un partit anarquista.

-La Ley y la clase obrera (1893). Es tracta d'un compendi de lleis i normativa útil per a les societats obreres. El volum té un pròleg del mateix Llunas titulat "Literatura obrerista" i la novel·la Justo Vives d'Anselmo Lorenzo.

PRIMER ANIVERSARI DE LA MORT

EXCMA. SRA. Dª. BURGESÍA

VIUDA en primeras nupcias de D. JUST BONSENTIT

¡¡MORÍ LO DIA 1.ER DE MAIG DE 1890!!

A LA EDAT DE 100 ANYS Y DESPRES D' HAVER REBUT LOS SAGRAMENTS

Son inconsolable marit l' Estat; sos germans los Poders públichs; sos parents la Noblesa, Clero y Privilegiats de sota mena; los Vividors Politichs; la Farfotalla Legal; los Trampas; los Explotadors Públichs; los Lladres Honrats; los Enganya-conciencias; lo Sentit Comú 'ausent'; la Decencia morta y soterrada; Sonso, y tota la droperia del mon, suplican á sos amichs y coneguts se serveixin encomendarla á Deu y assistir als solemnes funerals y professó que anirá per dintre, que pera sufragi la seva ánima se celebrarán avuy en lo l' Univers, cantánsehi, ademés, responsos lo 18 de Mars, lo 14 de Juliol y 11 de Novembre de cada any.

LO DOL SE DESPENDRÁ ALLÁ AHONT HI HAJE REACCIONARIS.

LA POR IMPEDIRÁ INVITAR PARTICULARMENT.

Se suplica que ningú 's descuydi l' atxa dels que vulguin assistir á la professó.

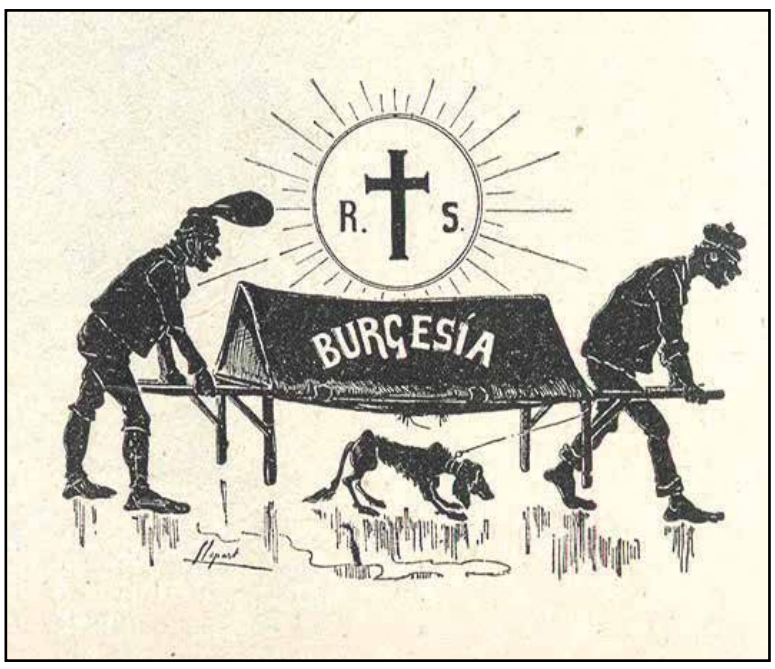

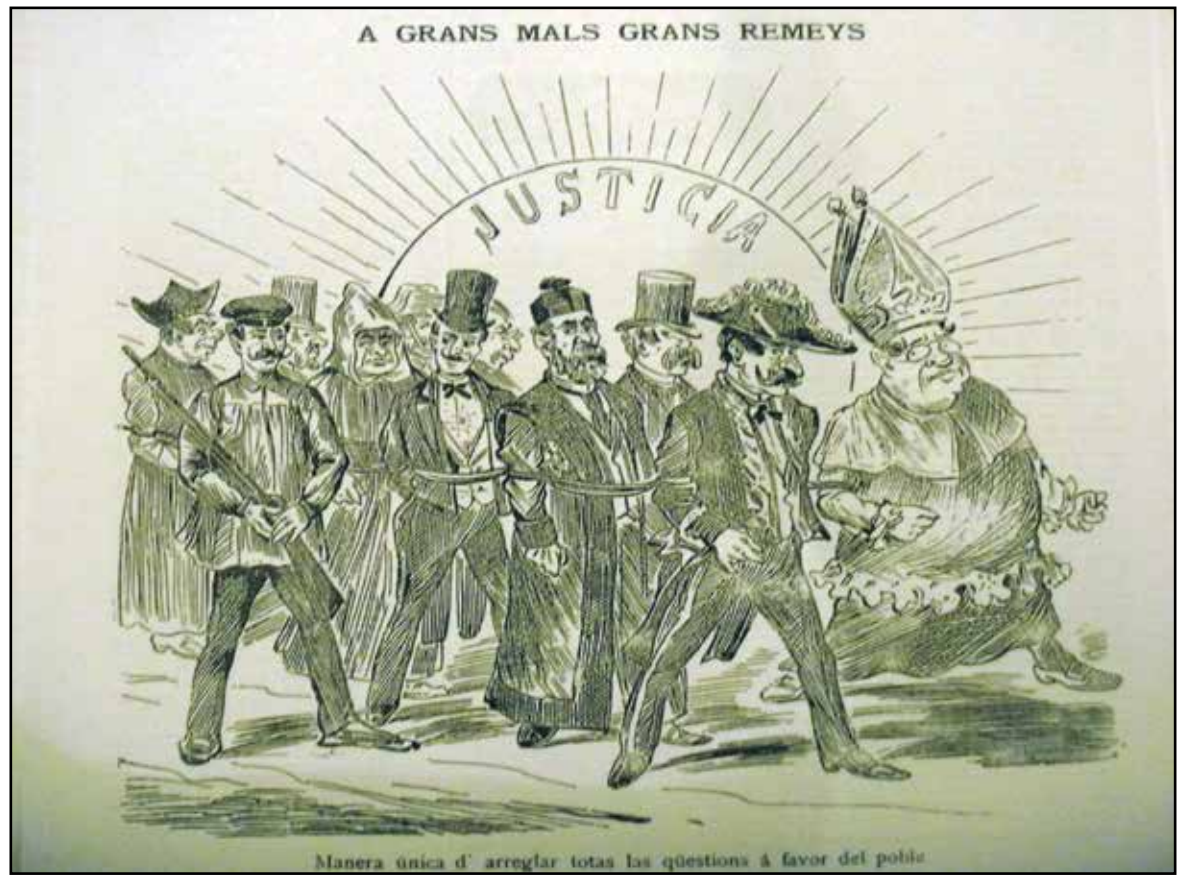

En literatura, teòric i poeta

Jordi Martí Font

Josep Llunas va desenvolupar una estètica literària anarquista que ell volia popular amb un evident contingut social, crític i propositiu. Aquesta estètica va ser pensada, teoritzada i expressada en diversos textos i una part de la seva obra teòrica, al costat d'escrits sobre l'organització obrera, el pensament anarquista i de crítica social, tracta precisament sobre com havia de ser i quines característiques havia de tenir la que ell anomenava "literatura obrerista". L'autor, a partir d'aquestes teories i la pràctica que suposava la publicació a les pàgines de *La Tramontana* que dirigia, tant de poemes seus com de molts altres autors, mostra un programa clar per aconseguir l'hegemonia cultural per a la classe obrera com a part d'un programa revolucionari total que pretenia subvertir l'ordre establert i construir-ne un altre de ben diferent, tal com ja he comentat, basat en els principis de llibertat, igualtat i solidaritat plenes.

El catalanisme de cap estat, autonomia total

Jordi Martí Font

El catalanisme possible per als obrers, segons Josep Llunas, havia d'estar basat en el respecte a l'autonomia, en el respecte als individus, en no predicar l'odi entre les persones fossin d'on fossin i que aplicués els seus principis d'autonomia, d'independència, arreu. Es tracta, és clar, d'una reformulació i ampliació dels principis federals de Pi i Margall. És el que *La Tramontana* qualifica com a "catalanisme sensat" i que caracteritzava dient que: "El catalanisme sensat, digne, il·lustrat, amb veritable raó de ser, no pot ser altre que el que vol la independència catalana igual que la de Castella, la d'Andalusia i la de tot arreu, no tan sols d'Espanya sinó la de tot el món civilitzat, perquè en resulti la fraternitat universal en tota la família humana, i no aquestes predicacions d'odis patrioters que ens volen fer odiar el francès, rus o alemany per no ser espanyol, el castellà per no ser català, el de la província de Tarragona o de Lleida per no ser de la de Barcelona".

Guitarres, paraules i lluites

Ermengol Gassiot

"Como ves, mi guitarra no dispara
pero sé dónde apunto
aunque no veas la bala"
Quan tot just jo entrava a l'adolescència, Kortatu va publicar aquesta cançó. Formava part del seu àlbum "El Estado de las cosas". I la vaig escoltar moltes vegades. Una darrera l'altra. També les altres cançons del disc, però aquesta potser una mica més. I van anar passant els anys i la seva lletra em seguia marcant. Com en molts altres joves, el que m'agradava d'aquests versos era el cant al compromís, a un compromís dins d'un conflicte. Parlava del músic i de la importància que té transmetre la lluita també tocant i cantant. Al llarg del temps em vaig anar trobant que aquesta cançó era aplicable a moltes coses de la meva vida. Vaig estudiar. Durant anys en que treballava fent el manteniment i neteja d'un poliesportiu, pensava que em volia dedicar al camp de la Història. És a dir, que volia també comprometre'm en la lluita com a persona que investiga i explica el passat. Que el fa servir com a eina de dinamització col·lectiva del present. I la cançó de Kortatu sempre era ben actual i oportuna. Un paletí, una piqueta, un pic, per agafar eines d'un arqueòleg/a, no disparen. Però ens poden ajudar a parlar del sorgiment de l'Estat, de l'opressió, de la lluita de classes. La paraula, en fer classes, també pot ser tant incisiva com les bales de la cançó. I al final he acabat sent professor d'universitat i, diria, que ho he anat aplicant. De tal manera que, el rectorat neoliberal de la meva universitat m'ha inclòs també en la persecució penal contra 25 estudiants i un altre treballador. Una universitat que és pública i, per tant, forma part d'unes institucions polítiques cada vegada més dretanitzades en els costums. Però d'això no volia parlar avui…
La imatge del professional compromès no és extravagant ni anecdòtica. A tothom ens venen al cap historiadors compromesos, que parlen de revolucions i lluites passades. O de periodistes, també punters, que expliquen situacions més actuals des del compromís amb els i les oprimides. I de sociòlegs, d'antropòlegs, de més músics, de novel·listes, etc. Un llarg etcètera que expressament he deixat en masculí, pel fet que ens hauria de fer pensar, precisament, el perquè del predomini d'aquest gènere lingüístic. En tot cas, noms propis, uns i altres, dels que ens expliquen, ens diuen com és, o ens canten la revolta, la lluita, la revolució. Tot plegat, estampes amb una alta dosi de romanticisme, encara que no ens agradi reconèixer-ho. I també un punt d'individualisme.
Fora d'aquestes imatges, els conflictes viuen, els pobles bateguen, les revoltes es construeixen. Milers de persones, a Barcelona, Sabadell i altres poblacions catalanes van fer possible la Setmana Gloriosa (Tràgica per a la burgesia) del 1909. Centenars de milers de persones van fer funcionar un món nou els dies posteriors al 19 de juliol del 36. Multitud de resistències veïnals i laborals esquerdaven el Règim a mitjans dels setanta, aquí i allà. I milers d'estudiants, perseverant i aguantant porres i criminalització, van fer pensar durant uns mesos que una altra universitat era possible durant la batalla del Pla Bolonya l'hivern del 2009. Mans, cares, cossos anònims que no passaran a la història com a noms perquè, simplement, estan enfeinats fentla.
Les guitarres no disparen i les paraules tampoc són projectils. Apunten, ben segur. Ho poden fer en el mateix sentit que les bales. Però si una paraula té sentit quan reprodueix la trajectòria d'un dard (òbviament, que ningú ho dubti, parlo en senti metafòric), és perquè hi ha qui els fa i els fa servir. En altres paraules, si té sentit que acadèmics o artistes fem nostres les lluites, és perquè aquestes lluites existeixen. De fet, més que fer nostra una lluita, ens afegim a una lluita que, com diu una altra cançó, "és sorda i constant".
Corren temps d'eclosió d'egos i de la construcció de nous referents col·lectius entorn alguns noms propis. I ara més que mai convé no oblidar-ho. La guitarra de Kortatu podia apuntar, seguint la seva metàfora, precisament per les bales. I aquestes eren anònimes, col·lectives.

** Ermengol Gassiot és Secretari General de la CGT de Catalunya*

La taula de Porrera

Salut i Moral

Artur Sardà

No fa gaire, en una vila marítima francesa desbordada de turistes, em va cridar l'atenció el cartell penjat a la terrasseta d'un restaurant. Mal traduït, venia a dir una cosa així: «Es recorda que en aquest establiment, per raons d'higiene, cal una presència correcta (sostenidors, shorts, especificava)» És a dir, que no ens hi podíem despilotar!!
Això mateix es pot dir de moltes maneres i servint-se de molts arguments, segons les idees de cadascú. La frase en sí sembla que pretén ser políticament correcte: ens adverteix que tot plegat és per raons d'higiene, especifica a que es refereix amb l'expressió «presència correcta» (la roba suficient com per tapar les zones eròtiques més populars en la nostra cultura), però, però – ai, que primmirat que soc!- la paraula "correcta", que remet a consideracions morals, no s'adiu amb els suposats motius higiènics, que remet a consideracions sobre la salut, potser més objectives, potser més consensuades.
És un petit exemple quotidià d'aquesta freqüent confusió que sovint hem denunciat des d'aquestes pàgines. Si hi ha riscos objectivables o consensuables per la salut és una cosa, una cosa amb la que gent amb idees molt diferents podrien estar d'acord. Si és una qüestió de correcció, n'és una altra, ja que això remet a riscos morals, és a dir, subjectius i no tan consensuats.
Barrejar salut i moral pot servir per ampliar el consens social en torn a alguns temes, per guanyar per la causa (sigui quina sigui) a la gent que te concepcions morals diferents a les que inspiren la prohibició o restricció concreta (sigui també la que sigui).
Aquestes barreges, més o menys inconscients, més o menys interessades, s'han utilitzat tradicionalment per justificar la prohibició de les drogues. No és perquè Déu no ho vol que no ens podem drogar, és perquè perjudica la salut. I tot i que la prohibició i tot el que se'n deriva ha demostrat ser molt més perillosa per la salut que qualsevol droga o que totes juntes (si mirem les xifres de morts per aquesta causa), oficialment continua considerant-se una mesura protectora.
I ens protegeixen de nosaltres mateixos per millor manipular-nos, per millor explotar-nos? No, és perquè volen que visquem molts anys!!
Una modalitat d'aquest tipus de confusions la tenim en la revifada estiuenca de l'eterna polèmica sobre si la prostitució s'hauria de regular com un ofici o s'hauria d'eradicar com un crim, debat que va generar un informe d'Amnistia Internacional en el que es mullaven més que en altres ocasions.
Ideològicament estic en contra de la mercantilització del sexe, o de la mercantilització de les relacions humanes en general, però de facto el sexe ja està mercantilitzat. I aleshores estic a favor d'unes condicions laborals dignes i segures pels treballadors i treballadores que s'hi dediquen. Tal i com demano també condicions dignes i segures pels treballadors i treballadores de les indústries contaminants i perilloses, ni que pugui està en contra de les activitats d'aquestes indústries.
Però barrejar la moral i la salut, allò subjectiu i allò objectiu, és justament el que dota d'una enganyosa coherència i autenticitat als discursos del poder. Com els «virus beatos» als que feien referència Deff con Dos fa 20 anys, en plena paranoia social sobre la SIDA.

El far

La CNT al govern municipal de Barcelona

Ferran Aisa

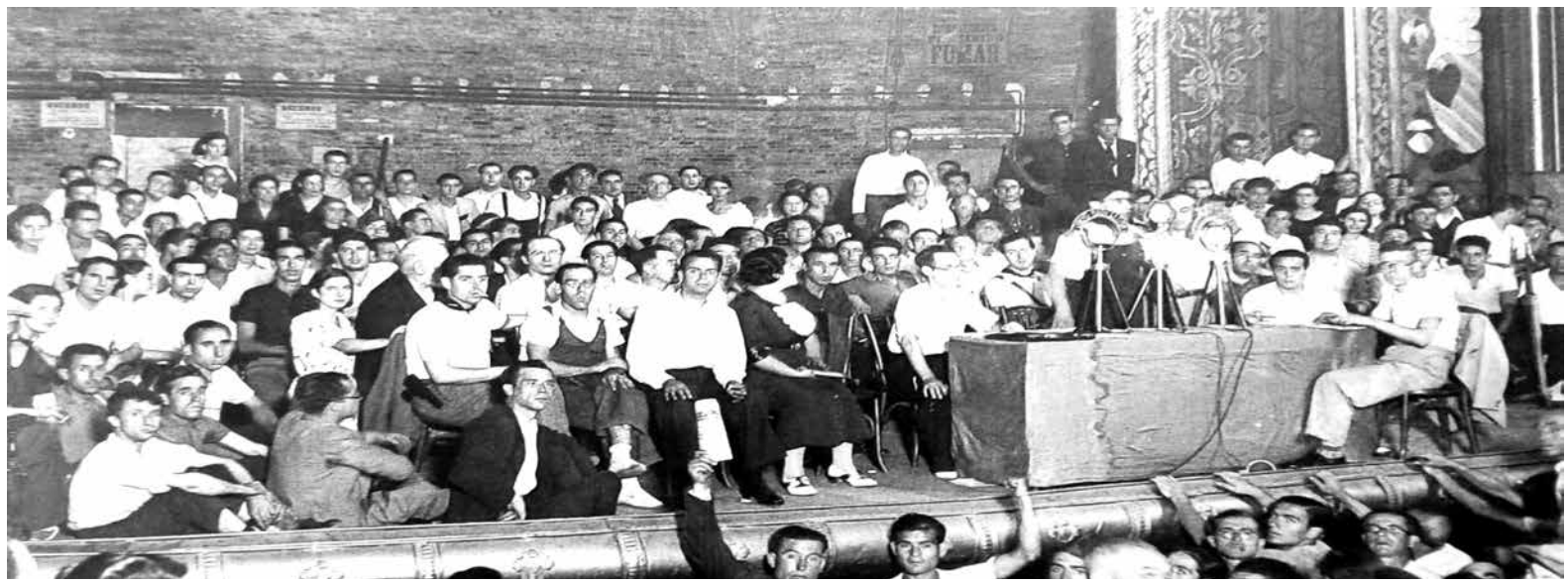

La CNT reunida en un Ple Regional de Sindicats, celebrat el dia 25 de setembre de 1936 al Teatre Circ Olympia, havia decidit, seguint la proposta de Lluís Companys i de Josep Tarradellas, formar part del Govern de la Generalitat de Catalunya. La participació dels anarquistes en un govern era una cosa insòlita en la història contemporània, malgrat això, l'única pega que van posar-hi es va solucionar ràpidament, volien que el Govern s'anomenés Consell.

La serietat responsable dels quadres sindicals i directius de l'organització confederal era una peça vàlua per la reconstrucció del nou model de país. Els anarcosindicalistes dins dels governs no feien altra cosa que seguir la lògica de la realitat del moment, que passava lògicament per apuntalar la unitat antifeixista per fer la revolució i guanyar la guerra.

Frederica Montseny afirmava que, en unes declaracions a la premsa, que la CNT i la FAI havien d'estar en tots els fronts... *La Veu de Catalunya* (26-9-1936), el diari de la Lliga convertit en òrgan de la CNT-FAI, aplaudia l'entrada dels llibertaris al Govern de la Generalitat: "La nova Catalunya, sortida de les entranyes del proletariat, no vol imperis, no vol dominis, ni vol ser més que els altres; aspira a ser digna de si mateixa, al temps que forma en la companyia gloriosa de la Confederació."

Per una altra banda el Comitè Nacional de la CNT, després del Ple de Regionals celebrat a Madrid, proposava al Govern de la República la constitució d'un Consell Revolucionari a nivell estatal similar al creat a Catalunya per la Generalitat. Els sindicats anarcosindicalistes recolzaven la seva proposta amb la idea de l'Aliança Revolucionària aprovada en el Congrés de Saragossa de maig del 1936. La crida aliancista també era dirigida als dirigents de la UGT. La CNT considerava la unitat imprescindible per guanyar la guerra: "Si somos aplastados se habrá –deia un comunicat- desvanecido la última fortaleza y el fascismo será dueño absoluto de los destinos de los pueblos."

Una vegada dissolt el Comitè Central de Milícies Antifeixistes, la Generalitat publicà un Decret el dia 9 d'octubre de 1936 pel qual s'ordenava la dissolució de tots els Comitès Locals de Catalunya i la constitució dels nous municipis. El decret reorganitzava l'administració local i disposava l'entrada dels sindicats i els partits obrers als Consells Municipals. D'aquesta manera la CNT-FAI, PSUC-UGT i POUM va entrar a formar part dels Ajuntaments de tot Catalunya.

La Generalitat decretava la proporció de la representació mitjançant l'índex de població i s'establia el govern municipal a imatge del govern establert pel Consell executiu de la Generalitat. El decret de la Generalitat deia: "Queden dissolts tots els Comitès Locals de Catalunya. Organitzant d'acord amb les necessitats del moment la vida municipal de Catalunya, s'imposa la dissolució dels Comitès Locals que, amb diferents noms, es constituïren arran del moviment subversiu a què està fent front el país. Per tant, d'acord amb el Consell Executiu, decreto: Primer Queden dissolts a tot Catalunya els Comitès Locals, qualsevol que sigui el nom o denominació que ostentin, així com tots aquells altres organismes locals que haguessin anat sorgint arran del moviment subversiu amb finalitats culturals, econòmiques i de qualsevol altra mena. Segon. La resistència a dissoldre's serà considerat com acte facciós i els seus autors lliurats als Tribunals de Justícia Popular."

Jaume R. Magriñà, secretari del Sindicat Únic de Funcionaris de l'Ajuntament de Barcelona, parlava per l'emissora ECN 1 CNT-FAI sobre aquest tema: "Y otro decreto importantísimo, al cual han de rendir, a la mayor brevedad todos los camaradas de la CNT, es el decreto sobre la nueva estructuración municipal, haciendo de cada pueblo una pequeña Generalitat, por la composición númerica de las fuerzas que representarán estos nuevos Municipios, que hay que componer, que se tienen que integrar, y anulando al mismo tiempo, todos los organismos que dependían del Comité de las Milicias Antifascistas de Cataluña, Quiere decir, que se hace una cancelación de organismo, desaparece el Comité Local, el Comité de pueblo de las Milicias Antifascistas para tener un receptáculo de acción dentro del Ayuntamiento, en el seno del Municipio. Los organismos de la Confederación Nacional del Trabajo que tienen en el Gobierno Central de Cataluña una representación, han de tenerla y la tendrán también en todos los Ayuntamientos de Cataluña. Es, pues, esto, algo importante, porque da un tónica de orden revolucionario a la Cataluña que sabremos reconstruir, que hemos sabido defender y que será, sin dudarlo, el baluarte que siempre ha sido de las libertades del pueblo trabajador."

El Ple Regional de la CNT va aprovar fil per randa el decret de la Generalitat, i la seva participació als municipis catalans es va fer realitat. El Ple també va ratificar l'esperit federalista de la Confederació. La premsa barcelonina es feia ressò del canvi en la vida municipal de Catalunya. *La Humanitat* (15-10-1936), ho manifestava així: "La vida municipal té una nova estructuració, segons el nou decret de la Generalitat: els Ajuntaments de Catalunya s'hauran d'organitzar seguint el model de la Generalitat. L'Ajuntament de Barcelona ha quedat estructurat amb el nombre de consellers-regidors següents: Esquerra Republicana de Catalunya (9). Confederació Nacional del Treball (9). Partit Socialista Unificat de Catalunya (6). Partit Obrer d'Unificació Marxista (3). Acció Catalana Republicana (3). Unió de Rabassaires (3)."

El Diluvio, per la seva banda, afirmava: "Lo más probable es que continue siendo alcalde el señor Pi y Suñer." *El Día Gráfico,* deia: "Antes de la sesión de constitución tuvo lugar en el despacho del alcalde una reunión preparatoria a la que asistieron todos los representantes de los partidos políticos y organizaciones sindicales que constituyen el nuevo Ayuntamiento." *Solidaridad Obrera* també informava de la sessió consistorial: "A las siete de la tarde el juez popular de Barcelona dio posesión de sus cargos al nuevo Consejo Municipal."

Les organitzacions polítiques i sindicals antifeixistes havien nomenat amb anterioritat els seus delegats a l'Ajuntament de Barcelona, els quals ocuparien les places de consellers-regidors, n'eren els següents: Esquerra Republicana de Catalunya: Carles Pi i Sunyer, Vicenç Bernardes Biusà, Josep Escofet Amadeu, Hilari Salvadó Castells, Francesc Codó Roc, Josep Gispert Vila, Domènec Pla Blanc, Antoni Oliva Oliva i Joan Codormí Pujular. Confederació Nacional del Treball-Federació Anarquista Ibèrica: Manuel Muñoz Díez, Vicenç Pérez Combina, Jaume Aragó Garcia, Jaume R. Magriñà, Joan Puig Elias, Poncià Alonso Alonso, Magí Cabruja Martra, Alexandre G. Gilabert i Vicenç Barrientos Cirac. Partit Socialista Unificat de Catalunya-Unió General de Treballadors: Marià Martínez Cuenca, Víctor Colomer i Nadal, Eusebi Rodríguez Salas, Jordi Benejam Català, Joan Borràs Gorga i Josep Muni Sala. Partit Obrer d'Unificació Marxista: Tomàs Tussó Temprado, Josep Martí Rovira i Pere Bonet Cuitó. Acció Catalana Republicana: Odó Hurtado, Tomàs Pumarola Julià i Manuel Andreu Colomer. Unió de Rabassaires: Pere Puig Sebinyà, Pere Vinyals Piquer i Pau Baqués Durán.

El nou Ajuntament es va constituir el dimecres 21 d'octubre de 1936 a les 5 de la tarda en un Ple extraordinari celebrat al Saló de Cent de les Cases Consistorials de la plaça de la República (actual Sant Jaume). La sessió fou oberta per Joan Santamaria i Munné, delegat del Jutge Popular, a qui per dret li corresponia, segons el decret de 9 d'octubre de 1936 de la Generalitat de Catalunya. A continuació el secretari de l'Ajuntament Josep Maria Pi i Sunyer va donar lectura al mencionat decret i el delegat del jutge popular va proposar que ocupés la presidència el conseller de més edat. Carles Pi i Sunyer manifestà que en la sessió preparatòria ja s'havia acordat la designació i Víctor Colomer convidà a Joan Puig Elias (CNT) per ocupar la presidència. Al seu costat s'asseurien Josep Gispert (ERC) i Jordi Benejam (PSUC).

El Ple municipal va elegir la nova Corporació per unanimitat: alcalde president, Carles Pi i Sunyer; consellers-regidors: Hisenda, Vicenç Bernardes (ERC); Governació, Hilari Salvadó (ERC); Serveis Públics, Vicenç Pérez Combina (CNT); Urbanització i Obres, Manuel Muñoz Díez (CNT); Vigilància Municipal, Jaume Aragó Garcia (CNT); Cultura, Víctor Colomer Nadal (PSUC); Assistència Social, Marià Martínez Cuenca (PSUC); Higiene i Salut, Tomàs Tussó Temprado (POUM); Estadística, Manuel Andreu Colomer (ACR); Proveïments, Pere Puig Sebinyà (UR). El Ple també va ratificar a Joan Puig Elias (CNT) com president de l'Assemblea Municipal.

El consistori municipal d'unitat popular es va mantenir en el servei de les seves funcions fins l'entrada dels feixistes a Barcelona el 26 de gener de 1939. La tasca dels consellers-regidors cenetistes a l'Ajuntament de Barcelona va ser elogiada per Carles Pi i Sunyer a les seves memòries.

La llum llibertària

Josep Estivill
https://lallum.wordpress.comllibertaria

★ Molt fluixa ★★ Passable ★★★ Interessant ★★★★ Bona ★★★★★ Molt bona

Nedar
Carla Subirana, 2008

★★★

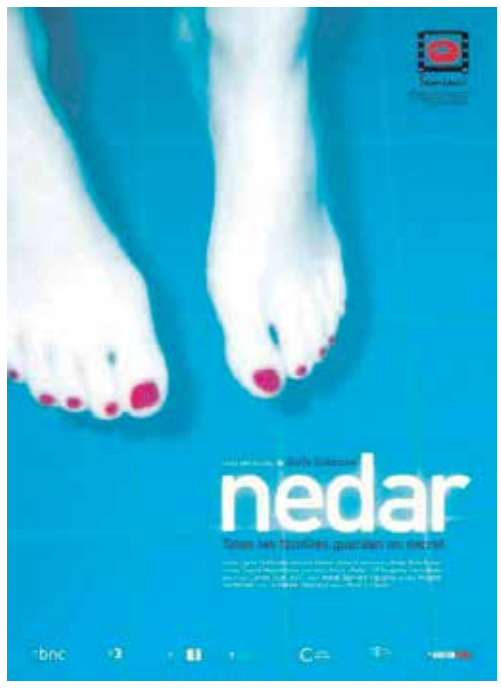

Fa setanta anys de la Guerra Civil i del Primer Franquisme. Molt s'ha escrit sobre els aspectes polítics, socials, econòmics, militars i culturals d'aquest terrible període. Els protagonistes, els historiadors, els periodistes i molta més gent han escrit ingent bibliografia, a banda dels documentals i l'obra gràfica. El cert, però, és que encara resten un munt de buits i oblits que mai no seran emplenats. Del que va ser la repressió franquista, coneixem els casos més mediàtics, com l'ajusticiament de Puig Antich, Granados i Delgado, els maquis i altres casos que han despertat l'interès historiogràfic, però hi ha milers de persones anònimes que van patir la repressió d'un règim que va mostrar-se especialment injust, aberrant i miserable amb elles. De vegades només sabem el nom dels ajusticiats, només noms que alimenten alguna estadística; tanmateix, totes aquestes persones van viure i van tenir família i amics.
"Nedar" és un documental ficcionat (i amb un punt de creativitat artística) sobre una noia que busca les pistes de la mort de l'avi matern, una víctima de la justícia franquista. Va ser un resistent del maquis o un delinqüent comú? La mare gairebé no el va conèixer i a casa no se'n parlava mai. L'avia té demència senil, una malaltia que també comença a afectar la mare. La pèrdua de la memòria individual funciona com a metàfora de l'oblit col·lectiu. Podrem saber què va ser de tanta gent durant aquells anys foscos abans que el temps esborri totes les memòries?

The Chant of Jimmie Blacksmith
Fred Schepisi, 1978

★★★★

Dramàtica road-movie sobre el racisme en la puritana societat australiana del segle XIX i el seu repudi de la població aborigen, per considerar-la infrahumana. Un jove mestís és acollit per la família d'un pastor metodista. L'eduquen estrictament segons els patrons rígids de la moral religiosa: disciplina, obediència i submissió cap als blancs… El noi (batejat amb el nom de Jimmie Blacksmith, on black és negre i smith és el cognom més habitual en anglès) té un caràcter noble i generós però s'enfronta constantment a l'explotació laboral i el menyspreu per part dels occidentals. El racisme genera ràbia i frustració en el jove i culmina en una explosió de ràbia i odi contra els seus opressors. Uns fets tràgics que van commocionar la societat australiana del moment, perquè convé dir que la pel·lícula està basada en fets reals.
La pel·lícula és excel·lent, una de les millors i més desconegudes mostres de la New Wave del cinema australià. És un film coral, ple de personatges interessants que enriqueixen l'argument més enllà de l'exposició crua d'uns fets històrics. Un film a descobrir, que planteja críticament el caràcter imperialista de la civilització occidental.

A cavall sobre el trigre
Luigi Comencini, 1961

★★★

Una revisitació (molt) lliure del "Càndid" de Voltaire és aquesta comèdia dramàtica sobre un pobre home que simula (sense malícia) un petit delicte i és denunciat (de bona fe) per un desconegut. Després, és jutjat i sentenciat a pena de reclusió. Un cop a la presó, entra en l'espiral del sistema de la qual és molt difícil sortir-ne. La bonhomia li juga novament una mala passada i (sense voler) escapa de la presó i (sense ganes) es converteix en l'enemic públic número u de la societat; ell, un pobre desgraciat. La pel·lícula és trepidant, plena de situacions i girs sorprenents, amb el protagonista sempre víctima de les actituds d'optimisme i de la bona (i mala) fe de la gent. Perquè més enllà de les aparences, mai no saps qui s'amaga rere un uniforme. I perquè en els marginats dels sistema és on pots trobar les xarxes de la veritable solidaritat, però tampoc no sempre.

Deutecràcia
Katerina Kitidi i Aris Hatzistefanou, 2011

★★★

Deutecràcia és un dels documentals de referència per descobrir la gestió política de la crisi econòmica a Europa. L'anàlisi se centra en el cas de Grècia, el país víctima d'un deute extrem que empobreix el nivell del vida dels ciutadans mentre enriqueix les corporacions, els bancs i els polítics… Elaborat pels periodistes Katerina Kitidi i Aris Hatzistefanou i distribuït sota llicència de Creative Commons.
Es un documental complex tot i que la narració és fragmentària i, de vegades, fa perdre una mica el fil d'allò que és essencial. Mostra els interessos ocults d'alguns països que es presenten davant l'opinió pública com generosos, com el govern alemany, però que obliga el govern grec a la compra d'armament a canvi dels fons de rescat. En fi, un dels documentals que actualment aporten pistes per entendre el rerefons polític de la crisi econòmica i la geopolítica internacional.

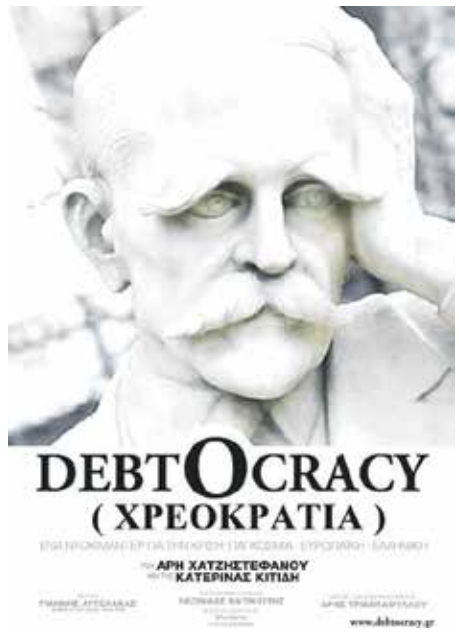

La nova política entra a la peixera

Santiago López Petit, filòsof

Van decidir assaltar les institucions perquè estàvem davant una oportunitat històrica. Van decidir engegar una nova política, i, de cop, es van trobar dins d'una peixera. Però la peixera no era l'aquari que alguns dentistes posen en la seva consulta per transmetre calma i assossec. En la peixera, ni tan sols es respectaven les regles que els mateixos taurons havien imposat. Bertold Brecht ja ens havia avisat: "Si els taurons fossin homes... els teatres del fons del mar mostrarien a heroics peixets entrant entusiasmats en les gargamelles dels taurons". Primer va ser el cas Monedero, li va seguir el cas Zapata... A Barcelona, l'assetjament i enderrocament començarà quan a la Generalitat li interessi.

En els anys setanta, quan la classe treballadora era un subjecte polític capaç d'autoorganitzar-se i construir la seva pròpia autonomia, el capital va recórrer a l'anomenada estratègia de la tensió. Mitjançant atemptats sagnants perpetrats per trames feixistes nascudes en les clavegueres de l'Estat, s'introduïen dinàmiques que paralitzaven les formes de resistència al poder. El cas Scala, per exemple, va ser un cas de terrorisme d'Estat que va servir molt bé per impedir que la CNT es consolidés. Avui, en canvi, la desestabilització política es duu a terme mitjançant els mitjans de comunicació i les xarxes socials. Les campanyes mediàtiques, creant una constant sensació d'excepcionalitat, enfonsen en poc temps les persones i els projectes polítics que defensen la necessitat d'un canvi.

Però de quin tipus de canvi es tracta? En les eleccions de 1982 la consigna "Pel canvi" pregonada pel PSOE va il·lusionar a molta gent. En la revista 'Indolència', lligada a l'autonomia obrera, escrivíem: "Ni canvi, ni recanvi. La victòria socialista servirà només per modernitzar l'Estat i prosseguir la reestructuració capitalista en marxa". Així va ser. I molt ràpid la pregunta quan els amics es convertiran en els nostres enemics? es va convertir en una pregunta retòrica ja que bastava mirar com la cara de Felipe González s'anava inflant. Molts companys i companyes afirmen que ara és diferent, i que aquesta mirada esquerrana és injusta i errònia. Potser és cert. Coneixem a molts dels protagonistes des de fa temps, sabem de la seva honestedat... però l'espai polític, fins i tot per a un reformisme radical que simplement vol legislar, aplicar lleis, i defensar drets elementals, és summament estret. Només cal veure els atacs diaris contra els nous que han entrat en les institucions.

Enfront d'aquesta estratègia de desgast, la lluita ideològica sembla tornar a un primer plànol. D'aquí la presència constant dels nous capdavanters en fòrums, tertúlies, i evidentment,la necessitat de simplificar al màxim el discurs. Però, en veritat, es tracta d'una batalla ideològica a l'interior de la ideologia, ja que per a la nova política, l'únic objectiu que realment explica és guanyar-se l'opinió pública, és a dir, ocupar la "centralitat del tauler" com a condició imprescindible per impulsar el canvi. Aquest esforç és summament problemàtic. En primer lloc, perquè pròpiament no hi ha un centre polític sinó un votant tan volàtil i oportunista com el mateix missatge que, en última instància, se li vol transmetre. En segon lloc, perquè la ideologia i la política ja no són el que eren. La ideologia s'ha materialitzat en la realitat de les formes de vida: autopistes, centres d'oci i de consum etc. La política, al seu torn, s'ha convertit en governamentalitat neoliberal, simple gestió empresarial del món. Pel que el reformisme radical, malgrat les seves millors intencions, sembla estar condemnat a encadenar gestos simbòlics, i els amics no es convertiran en els nostres enemics senzillament perquè el seu accés al govern ha de complir una funció diferent a la qual es va encomanar al PSOE.

El partit socialista havia de fer el treball brut que la dreta franquista mai hagués pogut dur a terme sense incomptables resistències. Gestionar la crisi per destruir les formes de contrapoder encara existents, despolititzar la societat i, sobretot, legitimar el nou Estat dels partits. En definitiva, havien d'aplanar el camí al desbocament neoliberal. En canvi, si els nostres poden avui accedir a les institucions governamentals és per complir una altra funció. La funció que d'ells s'espera és directament fracassar. Fracassar com a conseqüència dels seus propis errors i dels atacs furibunds als quals són sotmesos. La seva destinació no és tant la traïció com col·laborar (sense voler-ho, clar) en la seva pròpia ruïna.

En l'actualitat, els cops d'estat han estat substituïts per una estratègia de desgast permanent. Una estratègia de desestabilització que ha de produir, impotència, desorientació, i confusió. L'èxit del poder consisteix simplement a mostrar que no hi ha alternativa dins de la peixera, i que els nostres amics són com tots els altres, futurs membres de la casta. Això és el que hi ha és la consigna que ha de triomfar. En la mobilització global, en el teatre de la vida, en el qual estem inserits, cadascun exerceix el paper que li han assignat. Aixecar esperances i arruïnar-les, és la tasca que els nostres han de realitzar, i per la qual han estat anomenats. Finalment, la vida quotidiana retornarà a la seva normalitat. Els funcionaris del capital, els de sempre, acudiran prests a reparar l'embolic. No hi ha alternativa dins de la peixera. És cert. Però podem intentar sortir fora, aprendre a respirar glopades d'aire fins que els nostres pulmons s'acostumin. Sortir fora de la peixera no és, és clar, una alternativa. És una necessitat. La necessitat inscrita en el No i amb la qual tot comença de nou.

La nova política mai trencarà la peixera si es refugia en trucades a la participació, en consultes per internet o perseguint la imatge d'una persona respectable i assenyada que es contempla en el mirall de l'opinió pública. Pel contrari, si la nova política porta realment al límit l'acció de govern –sense enganyar, sense dobles llenguatges, amb la valentia de saber que no hi ha camí de tornada– començarà a construir-se com una posició en el camp de guerra. Llavors, arribada l'hora de la veritat, els que no votem, els que votem tapant-nos el nas perquè en les llistes hi havia alguns impresentables de la vella esquerra, sabrem estar allí. Vaig començar citant a B. Bretch, m'agradaria acabar també amb una frase seva que ens pot ser molt útil en aquests moments: "Fa falta valor per dir que els bons no van ser vençuts perquè eren bons, sinó perquè eren febles".

** Article publicat a la revista Diagonal.*

Llibres

Aquí també, Domitila!

La dona que va revolucionar Bolívia

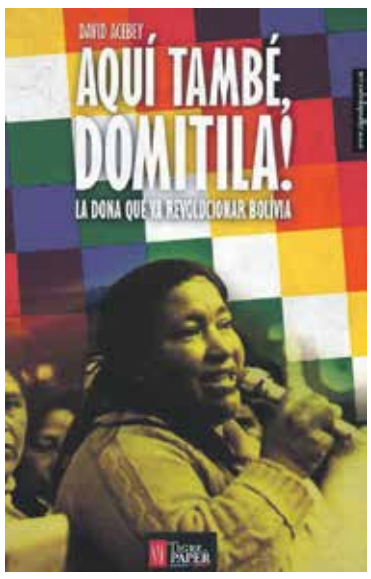

David Acebey

Tigre de Paper, 2014, 270 pàgs.

Domitila Barrios de Chungara és una mestressa de casa d'origen humil i de regió minera que va lluitar contra la dictadura boliviana a través de la desobediència civil. Arribà a ser un referent internacional en la defensa dels drets socials. El seu pensament i acció política són properes a l'anarquisme (encara que sense dir-se'n explícitament). No és una biografia canònica, amb els episodis vitals ordenats cronològicament, sinó una recopilació de vivències i reflexions de la mateixa Domitila en relació al seu llarg pelegrinatge d'exili per diferents països europeus i llatinoamericans. En aquests viatges visita les zones mineres i participa en fòrums polítics i socials, amb intervencions sobre la situació de la dona i, per extensió, la dels drets humans.

El llibre té molts continguts interessants, però per destacar-ne uns pocs, esmentem la llarga explicació de les interioritats de l'activisme, com en el passatge sobre l'organització i desenvolupament de la vaga de fam (el millor moment del calendari per iniciar-la, la convocatòria i posterior difusió pública, les comissions, la selecció dels vaguistes, etc.).

Un altre eix d'anàlisi són els mecanismes de pressió de l'Estat. Aquí la llista seria llarga: identificar i/o fotografiar les persones que assisteixen a un acte, el control sobre els mitjans de comunicació perquè difonguin les versions oficials, ignorar l'esdeveniment, etc.

Que no és una biografia convencional es descobreix de seguida per les poques informacions de vida privada, llevat dels episodis que serveixen per fer extrapolacions de caire més general. Més aviat és un llibre sobre les interioritats de l'activisme social, de la necessitat de preservar la solidaritat com un valor important; de la consciència ecològica i de les paradoxes de la globalització; de mantenir la constància en la lluita contra les injustícies, etc.

El llibre sobre la Domitila és magnífic i apassiona per la fluïdesa de la narració, però sobretot per la intel·ligència emocional que desprèn. En el fons és un manual per a l'alliberament personal... de les dones, de les classes populars i, en darrera instància, de qualsevol persona que en aquesta vida pateixi opressió del tipus que sigui, perquè més enllà de les divisions entre els sexes i les generacions, més enllà de les divisions per les fronteres i les llengües, més enllà de les diferències en general, és possible construir un món de la comprensió i la solidaritat.

Josep Estivill

El curt estiu de l'anarquia

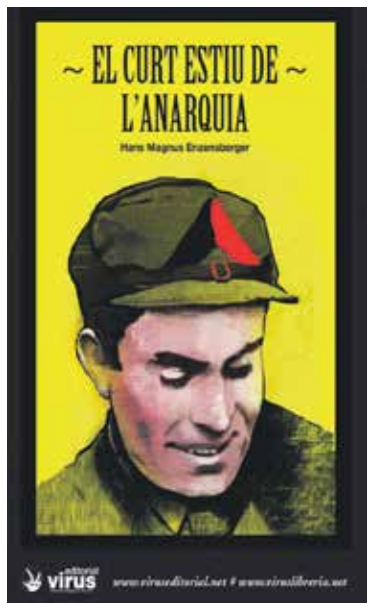

Hans Magnus Enzensberger

Virus editorial, 2015, 328 pàgs.

L'emblemàtic i ja clàssic llibre de la revolució i la Guerra Civil espanyola i la llegenda revolucionària de Durruti, obra del poeta i escriptor alemany Hans Magnus Enzensberger (Kaufbeuren, 1929) traduït per primera vegada al català. El mateix autor en el pròleg per aquesta edició explica com l'any 1971 va arribar a Espanya per tal de preparar la pel·lícula 'Buenaventura Durruti. Biographie einer Legende', que es va emetre a Alemanya el 1972. H.M. Enzensberger, amb el fons documentat de la seva recerca i els testimonis orals realitzats a Espanya, França i Països Baixos, va elaborar aquest llibre que va veure la llum a Alemanya el 1972.

El llibre, estructurat en vuit glosses, segueix cronològicament la vida del militant i líder anarquista Bonaventura Durruti (Lleó, 1896 – Madrid, 1936), lligada a la història del seu temps: la infància a Lleó, l'aprenent de mecànic, la vaga del 1917, la incorporació a la CNT, la creació del grup Los Solidarios, els seus exilis i avatars per mig món, la presó, la República, el 19 de Juliol, les milícies, l'estiu revolucionari de 1936, la participació de la CNT-FAI als governs de la Generalitat i de la República, la mort i el gran enterrament a Barcelona.

En la primera glossa: la història com a ficció col·lectiva, l'autor cita la conclusió que havia tret l'escriptor rus Ilia Ehrenburg quan el 1931 va conèixer Durruti: "Cap escriptor no s'hauria decidit a escriure la història de la seva vida, s'assemblaria massa a una novel·la d'aventures."

Hans Magnus Enzensberger ha alimentat el foc revolucionari del curt estiu de l'anarquia a través de testimonis de primera fila que van viure in situ la revolució anarcosindicalista i van conèixer el carismàtic anarquista. Entre els autors o testimonis recollits per l'escriptor alemany trobem Rosa Durruti, Emilienne Morin, Diego Abad de Santillán, Ricardo Sanz, Joan Garcia Oliver, Frederica Montseny, Josep Peirats, Abel Paz, Simone Weill, Frank Bokernau, Mikhail Kolstov i, entre altres, H.E. Kamisky, que narra l'enorme acomiadament que Barcelona va fer al més gran heroi de la revolució: Durruti. Però la revolució llibertària
el novembre de 1936 ja gairebé l'havien liquidat.

En definitiva, aquest gran llibre clàssic, sobre l'estiu anarquista a Catalunya i part de l'Aragó, el podem llegir ara en català gràcies als dinàmics editors de Virus.

Ferran Aisa

Revistes

DIRECTA

Mitjà quinzenal en català d'informació, actualitat, investigació, debat i anàlisi. https://directa.cat/

ROJO Y NEGRO

Periòdic mensual de la CGT a nivell confederal amb l'actualitat sindical i social. http://www.rojoynegro.info/

LIBRE PENSAMIENTO

Revista trimestral de reflexió i debat editada per la CGT. http://librepensamiento.org/

DIAGONAL

Periòdic quinzenal crític i independent amb funcionament assembleari. https://www.diagonalperiodico.net/

Documental 'La Puerta Azul': una història dels invisibles

Redacció

Darrere els centres d'internament d'estrangers (CIE), s'amaguen històries i vides de les persones migrants que són recloses en aquests espais, relats que han sigut recollits per documentals com 'La Puerta Azul', un documental dirigit per Alícia Medina, el nom del qual fa referència a la particular entrada del CIE de Sapadors, a la ciutat de València, una mostra de que lluites com el moviment pel tancament dels CIE s'han fet un lloc dins del món audiovisual.

Després de fundar la productora Diodo Media el 2013, van decidir fer un documental per explicar a la gent què és un CIE i tota la realitat que l'envolta amb profunditat i plasmant diferents veus i opinions. Al llarg de la gravació, es trobaren amb diferents obstacles, prohibicions i dificultats. Van haver de parlar del CIE sense poder accedir-hi, per un veto del Ministeri de l'Interior. Tampoc els va ser possible comptar amb la del comissari principal d'Estrangeria i responsable policial del centre, ja que la seva participació també va ser prohibida. El seu objectiu era fer un documental dirigit al públic en general, no al públic activista que ja coneix la situació i té una opinió clara. Per això, van decidir donar cabuda a totes les veus (polítics a favor i en contra, policies i representants del govern), perquè les contradiccions entre el discurs oficial i la realitat dels durs i colpidors testimonis fóra el fil del documental.

Tot allò que no es comunica queda silenciat en la complexitat de la societat de masses. Tot allò que no es relata no es coneix i, per tant, no es denuncia amb prou força perquè arribi a tindre rellevància i a obrir debats en la societat. El paper del documentalisme de caràcter polític i social, precisament, és i ha sigut el de descobrir i donar a conèixer realitats i conflictes de la realitat que ens envolta que encara no havien fet el bot cap a l'esfera de l'opinió pública. L'objectiu principal d'aquest documental és servir de catalitzador del debat públic sobre els CIE, de si volem una societat que tanca persones que no han comès cap delicte i fer una mirada sobre el racisme institucional o la indiferència de la població davant el sofriment del col·lectiu migrant per culpa dels CIE, les batudes racistes...

Després del seu pas per diversos festivals, es preveu fer públic el documental –ja que té llicència Creative Commons– l'any que ve perquè tingui la màxima difusió.

Emili Samper, Filòleg

“Per a Cels Gomis l’educació i la cultura han d’arribar a tothom”

“Va ser un ferm defensor de la formació de les classes populars. Sentències i pensaments seus escrits a finals del XIX i principis del XX són perfectament aplicables als nostres dies”

Cels Gomis i Mestre al seu escriptori (1913). Font: Arxiu de Reus, Fons Cels Gomis i Mestre, registre 073.

Josep Estivill

Emili Samper va néixer a Tarragona l’any 1980, és doctor en Filologia Catalana i màster en Estudis Superiors en Llengua i Literatura Catalanes. Treballa com a tècnic de recerca a l’Arxiu de Folklore del Departament de Filologia Catalana de la Universitat Rovira i Virgili. Ha centrat la seva activitat investigadora en la literatura oral popular, de manera especial en la narrativa folklòrica (rondalles i llegendes) i en la figura del folklorista Cels Gomis i Mestre. També ha fet incursions en l’estudi del còmic. Els darrers llibres que ha publicat són ‘De l’anarquisme al folklore. Cels Gomis i Mestre (1841-1915)’, ‘Llegendes de Tarragona’ i ‘Les rondalles de Cels Gomis i Mestre’.

- Comenta’ns qui era Cels Gomis?
Cels Gomis i Mestre és un personatge molt interessant, molt actiu en diferents fronts i amb una extensa obra. Nascut a Reus el 1841 i mort a Barcelona el 1915 (precisament enguany es commemora el centenari de la seva mort), és conegut sobretot pel seu paper com a folklorista, vinculat al moviment excursionista. Enginyer de formació, recorre bona part de la península i recull diferents mostres de literatura i de cultura popular directament dels obrers amb els que treballa o dels habitants d’aquestes zones. Es diferencia d’altres autors de l’època perquè respecta la forma en la qual li expliquen aquestes mostres, anota sovint la informació contextual i no en censura el contingut per motius morals o religiosos. La seva ideologia progressista es troba, de fet, en tota la seva producció, formada per articles polítics, excursionistes, reculls folklòrics, composicions literàries i manuals pedagògics.

- Com es va produir la presa de consciència de Gomis sobre les injustícies socials i com va ser la seva evolució cap a l’anarquisme?
Inicialment, Gomis abraça el republicanisme federal de la mà de Valentí Almirall. És després de l’aixecament federalista de 1869 que s’exilia a Ginebra i entra en contacte amb l’Associació Internacional de Treballadors. A partir d’aquest moment hi està vinculat de manera activa, sobretot aquests anys. Posteriorment, quan s’estableix definitivament a Barcelona ja no el trobem en la primera línia política, però les seves idees segueixen vigents i presents en la seva obra.
Ell pren consciència de les injustícies socials quan veu les condicions dels treballadors que té al seu càrrec en les diferents obres que dirigeix. En aquest sentit, s’hi manifesta en contra i expressa aquestes idees en diferents articles, alguns d’ells publicats a la revista Acracia als anys vuitanta del segle XIX.

- Quins són els principals eixos dels seu pensament en relació a la qüestió social?
Gomis defensa la llibertat dels individus i, en aquest sentit, critica el paper de la religió catòlica entesa com un impediment d’aconseguir aquesta llibertat per la imposició d’unes creences que són del tot irracionals. Per a ell són tan irracionals aquestes creences religioses com les que es consideren paganes. Per tal de combatre-les, és un ferm defensor de la formació de les classes populars. L’educació i la cultura han d’arribar a tothom. És en aquesta línia on cal situar els seus escrits de tipus pedagògic, que busquen donar una visió racional i dotar de les eines necessàries als treballadors. Per exemple, en un manual sobre agricultura, no només dóna les informacions pertinents sobre les tècniques que cal utilitzar en el conreu de la terra sinó que també dóna consells sobre comptabilitat agrícola i parla de sindicats i d’associacions, com a eines per a defensar els drets dels treballadors.

- Com articula el caràcter internacionalista de l’anarquisme amb l’arrelament en el territori, a partir de la defensa de la catalanitat i de la cultura popular?
Defensa la catalanitat per oposició a la centralitat madrilenya espanyola i davant el tracte injust sofert pels catalans. Ara bé, com ell mateix explica, no pretén canviar aquesta centralitat per una de barcelonina perquè aquesta seria encara pitjor pel fet de tenir-la més a prop. La seva visió respecte la cultura popular és crítica. El que vol precisament, és fer evident el caràcter irracional de les supersticions per a eliminar-les. El seu és un punt de vista científic i racional que persegueix aconseguir la formació de les classes populars i no caure en els errors del passat.

- Explica’ns una mica els seus llibres sobre botànica o zoologia popular que ara s’estan reeditant.
Són dos extensos llibres que podem considerar enciclopèdies de saviesa popular sobre tot allò que es diu sobre les plantes i els animals, fruit de les seves estades per nombrosos territoris i de la lectura d’obres estrangeres sobre aquests mateixos temes. De cada planta i animal, Gomis detalla i explica parèmies, endevinalles, rondalles, creences, etc. i les contraposa amb les equivalències que podem trobar en altres llengües i cultures.
Totes dues obres s’han reeditat recentment per part de Sidillà Edicions, de la Bisbal d’Empordà, acompanyades d’il·lustracions de David Granato i d’índexs topogràfics. La *Zoologia popular* (2014) porta un pròleg escrit per mi mateix i la *Botànica popular* (2015) en porta un escrit per Salvador Palomar, que contextualitzen el personatge, la seva obra i el seu pensament.

- Quina és la vigència de l’obra i el pensament de Cels Gomis?
En la seva obra folklòrica respecta les formes originals dels seus informants, anota la informació contextual i no en censura el contingut. Aquests trets l’acosten als mètodes utilitzats avui dia en l’anomenat treball de camp i que no eren comuns en la seva època. Ideològicament és sorprenent com podem llegir sentències i pensaments escrits a finals del XIX i principis del XX que són perfectament aplicables als nostres dies. Per exemple, quan defensa l’ensenyament en català davant les mesures imposades pel govern i la llibertat dels individus.